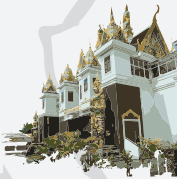

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

● Thailand

● กัมพูชา

งานวิจัย เรื่อง
กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพ
การจัดการความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน :

กรณีศึกษา
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

งานวิจัย เรื่อง

กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดน
แบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดสระแก้ว

จัดทำโดย

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

งานวิจัยเรื่อง “กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดน
แบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว”
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 500 เล่ม
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2558, 208 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ.2537

© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้อำนวยการ	: พลตรี ดร.ไชยอนันต์	จันทคณานุรักษ์
บรรณาธิการเล่ม	: นาวาอากาศเอก ภูมิใจ	เลขสุนทรภกร
ที่ปรึกษา	: พันเอก อภิศักดิ์	สมบัติเจริญนนท์
	: พันเอก ทนงศักดิ์	รองทิม
	: นาวาอากาศเอกหญิง นุชชาลี	ศิริทรัพย์
	: นาวาอากาศเอก ณรงค์ชัย	นิมิตบุญอนันต์
	: นาวาอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์	เพชรวิเศษ
	: นาวาอากาศโทหญิง สาหร่าย	จันสา
ประจำกองบรรณาธิการ	: พันโทหญิง ปิยะนุช	ปีบัว
	: เรือตรีหญิง จิตรารภรณ์	จิตรธร
	: นายกนกกฤษณ์	รักษาพรหมณ์
	: นางสาวศิริลีย์	สิริโรจน์บริรักษ์
	: นางสาวเปมิกา	สนิทพจน์
ศิลปกรรม	: จำลิบเอก พลสิทธิ์ศักดิ์	แสนจำลार्ท
	: นางสาวกัญจน์กนก	ลอตระกูล
พิสูจน์อักษร	: นางสาวภัทรฤทัย	ลางเมือง
	: นางสาวอชิวรรณ	อชิกุล

จัดพิมพ์โดย

กองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดี แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02 275 5716 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

หัวข้อการวิจัย

กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดน
แบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน :

กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

The Royal Thai Armed Forces and Effective Management
for Border Security with neighboring Countries using holistic
approach : Case Study of the Special Economic zone in
Sa Kaeo Province

คณะนักวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

นาวาอากาศเอก ภูมิใจ เลขสุนทรากร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผู้วิจัย

นางสาวสุนทรภรณ์ มะโน

ตำแหน่ง นักวิจัย

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย

Regional Studies Division, Strategic Studies Center

National Defence Studies Institute

Royal Thai Armed Forces Headquarters

ปีการศึกษา

2558

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ที่ใช้ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ลักษณะของปัญหาในการวิจัย (Nature of the research problem) เป็นการให้ความสำคัญกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้ว วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้ 1) เพื่อประเมินนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อศึกษาปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว และ 4) เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสม (Mix Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quatitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interviews) และการทำแบบสอบถาม (Questionnaires) ประชากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม/ประชาชนทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว ในปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานของรัฐบาล ภายใต้การขับเคลื่อนของจังหวัดสระแก้ว โดยมีผู้ว่าราชการเป็นประธาน แต่เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการ

พร้อมกันหลายพื้นที่ ดังนั้น การดำเนินหลักจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นเป็นอันดับแรก ซึ่งในการปฏิบัติงานได้ประสบปัญหาในเรื่องของการแปลงนโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติ เนื่องจากเป็นลักษณะของโครงการจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค ขาดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนในการลงทุนยังขาดความชัดเจน ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรต้องมีการให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมีการบริหารแบบมืออาชีพรวมทั้งควรให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทร่วมในการกำหนดนโยบาย โดยเป็นการบูรณาการงานภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาทำงานด้วยกันเพื่อแก้ไขปัญหาการติดขัดด้วยเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการสำหรับบทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว เนื่องจากในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีหน่วยงานทางความมั่นคงหลายหน่วยงานในกองทัพให้การดูแลเพราะเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความมั่นคงสูง เพราะมีความใกล้ชิดกับประเทศกัมพูชา สำหรับกระทรวงกลาโหมมีบทบาทหน้าที่ตามแนวชายแดนที่ดำเนินการในปัจจุบันคือ หมู่บ้านป้องกันชายแดน ดูแลเรื่องกับระเบิด และความมั่นคงทางด้านการค้ามนุษย์และยาเสพติด ซึ่งเป็นบทบาทหลักตามที่ได้รับมอบหมาย แต่สำหรับจากการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วในปัจจุบันผู้รับผิดชอบหลักคือกระทรวงมหาดไทย สำหรับกระทรวงกลาโหมโดยกองทัพเพียงแต่สนับสนุนระบบการบริหารจัดการตามที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

คำสำคัญ : กองทัพไทย, การเพิ่มประสิทธิภาพ, การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวม, เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

Abstract

This piece of research employs a ‘mixed methodology’ which utilizes both qualitative research and quantitative research in order to investigate the nature of the research problem. It reiterates the significance of the border management of the special economic zone in Sa Kaeo Province. The objectives of this research includes 1) to evaluate the state policies in the border management of the special economic zone in Sa Kaeo Province 2) to examine the factors which could potentially contribute to the efficiency of the border management of the special economic zone in Sa Kaeo province 3) to examine the role of the state in managing the efficiency of the special economic zone in Sakaeo province 4) to study the role of the Thai army in the Cambodian-Thai border in regards to the management of the special economic zone in Sa Kaeo province through ‘mix methodology’ and quantitative and qualitative research. The data has been gathered through discussions held between ‘focus groups’ and ‘in-depth interviews’ as well as questionnaires conducted by experts and any field officers involved in the special economic zone in Sa Kaeo province. Statistical information and its analysis has also been utilized to form this analysis.

Findings of the research

The special economic zone in Sa Kaeo province is currently under the management of the government as well as the local administration of the Sa Kaeo province. The local governor predominantly oversees the projects currently being run in

the regions involved. As such, these projects serve to contribute towards the foundations of the special economic zone. Numerous difficulties have been encountered, including changes in the policies and the details of the projects being managed from the central administration. These issues can be tackled through the distribution of bureaucratic power to the local field, thus lending the local administration with more influence and power to manage and develop projects independently. Other stakeholders should also be allowed to assume more prominent roles in the management of the special economic zone. Likewise, the profits and roles of the investors and stakeholders still remain obscure and vague. This will, in turn, solve any management problems and alleviate the practical constraints placed upon the Thai Army being based in the Cambodian-Thai border and the special economic zone in Sa Kaeo province. As of now, relations between Thailand and Cambodia in Sa Kaeo province are being managed by several agencies within the Thai Army due to the high security nature of the area and its proximity with Cambodia. The Ministry of Defence also has the responsibility of managing defensive villages amongst the border, tackling issues regarding explosives and issues of human trafficking and drugs. Nevertheless, The Ministry of Interior assumes the greatest role in managing the special economic zone in Sa Kaeo province, with the Ministry of Defence and the Thai Royal Army merely assuming supporting roles and performing the duties assigned to them.

Key Words: Thai Royal Army, increased efficiency, holistic security, special economic zone in Sa Kaeo Province

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ เนื่องจากความช่วยเหลือ และการสนับสนุนจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายในศูนย์ศึกษา ยุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ทางคณะผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำวิจัย เป็นอย่างดีตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พล.ต.ดร.ไชยอนันต์ จันทคณานุรักษ์ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ พ.อ.อภิศักดิ์ สมบัติเจริญนนท์ และ พ.อ. ทนศักดิ์ รองทิม รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ น.อ. ภูมิใจ เลขสุนทรการ ผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา น.อ. หญิง นุชชาลี ศิริทรัพย์ น.อ. ณรงค์ชัย นิमितบุญนันต์ รองผู้อำนวยการกองภูมิภาคศึกษา และ น.อ. หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ รองผู้อำนวยการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง และบุคลากรในศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจ ตรวจสอบข้อบกพร่อง แก้ไขปรับปรุง ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำวิจัย ซึ่งคณะผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สำหรับการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม หรือการสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงลึก คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารแลบุคลากรสังกัดกรมกิจการ ชายแดนทหาร และภาคส่วนราชการ ภาคส่วนความมั่นคง ภาคส่วนเอกชน รวมถึง ภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัยชิ้นนี้

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคลากรในสังกัดกองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ทั้งกำลังกายกำลังใจด้วยดีเสมอมา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ทำให้คณะผู้วิจัย

สามารถดำเนินงานวิจัยจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และหากรายงานวิจัยฉบับนี้มีข้อบกพร่อง
หรือผิดพลาดประการใด คณะผู้วิจัยขออภัยไว้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข
และพัฒนาในโอกาสต่อไป

คณะนักวิจัย

กองภูมิภาคศึกษา ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กันยายน 2558

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่	8
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest)	34
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ	41
2.4 ความร่วมมือที่เป็นของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	56
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพกับนโยบาย ทางด้านการจัดการด้านความมั่นคงชายแดน	58
2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556 – 2560)	71
2.7 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว	77
2.8 รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย	87

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

3.1	วิธีการวิจัย	89
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
3.3	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย	91
3.4	ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล	92
3.5	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	93

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1	ผลการประเมินนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้ง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว	95
4.2	ปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว	143
4.3	บทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว	144
4.4	บทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว	145

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1	สรุปผลการวิจัย	151
5.2	ข้อเสนอแนะ	169

บรรณานุกรม 171

ภาคผนวก 177

ภาพประกอบ 187

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
ตารางที่ 2 ความซับซ้อนของกระบวนการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	97
ตารางที่ 3 ความจำเป็นในการเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	98
ตารางที่ 4 ประเด็นระบบการขนส่งทั้งหมดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	99
ตารางที่ 5 ประเด็นทรัพยากร (วัตถุดิบ) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	100
ตารางที่ 6 ประเด็นแรงงานมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	101
ตารางที่ 7 ประเด็นการขนส่งสู่ตลาดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	102
ตารางที่ 8 ประเด็นการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT เป็นต้น มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	103
ตารางที่ 9 ประเด็นระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	104
ตารางที่ 10 ประเด็นงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐ และเอกชนมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	105
ตารางที่ 11 ประเด็นระบบราชการมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	106

- ตารางที่ 12 ประเด็นภาคประชาสังคมมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุน 107
เพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- ตารางที่ 13 ประเด็นเรื่องภาษีสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 108
ในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้
อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 14 ประเด็นเรื่องสถานที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 109
ในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้
อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 15 ประเด็นเรื่องแหล่งเงินทุนสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่าย 110
ในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้
การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 16 ประเด็นเรื่องแรงงานสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่าย 111
ในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้
การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 17 ประเด็นเรื่องเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการสามารถ 112
ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ
เพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 18 ประเด็นเรื่องธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) 113
สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่อง
เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้
อย่างมีประสิทธิภาพ
- ตารางที่ 19 ระดับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้ง 115
เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตารางที่ 20	ระดับในการให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ	116
ตารางที่ 21	ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็นการเปิดเสรี ทางการค้า	117
ตารางที่ 22	ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็น การแทรกแซงจากภาครัฐ	118
ตารางที่ 23	ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็น มีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับ กลไกการตลาด	119
ตารางที่ 24	ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ/นักลงทุนในการ แก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้น ตามนโยบายของรัฐบาล	120
ตารางที่ 25	ระดับการมีส่วนร่วมของกลไกทางการตลาดในการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบาย ของรัฐบาล	121
ตารางที่ 26	ระดับการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการแก้ปัญหาเพื่อให้ สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล	122
ตารางที่ 27	ศักยภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาด สามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ	123
ตารางที่ 28	ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจ ในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	124
ตารางที่ 29	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในความสำเร็จ ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ	125

ตารางที่ 30	ผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ	126
ตารางที่ 31	ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญในความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ	127
ตารางที่ 32	ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดมีส่วนสำคัญในความสำเร็จ ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ	128
ตารางที่ 33	หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนา ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	129
ตารางที่ 34	เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้น	130
ตารางที่ 35	เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน	131
ตารางที่ 36	ระดับการมีประสิทธิภาพของนโยบายการก่อตั้ง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น	132
ตารางที่ 37	ระดับความชัดเจนของหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำ เขตเศรษฐกิจพิเศษ	133
ตารางที่ 38	ระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงาน	134
ตารางที่ 39	ปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้ว	135
ตารางที่ 40	ระดับความรวดเร็วของกระบวนการของภาครัฐ ในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็น เขตเศรษฐกิจพิเศษ	136
ตารางที่ 41	ระดับความเพียงพอของงบประมาณของภาครัฐ ในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ	137
ตารางที่ 42	ระดับการรับมืออำนาจในการตัดสินใจของบุคลากรภาครัฐ ที่ทำการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	138
ตารางที่ 43	ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็ว	139

ตารางที่ 44	ระดับความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลาการควบคุม ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ	140
ตารางที่ 45	ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัด	141
ตารางที่ 46	ระดับการมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่ที่มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น	142

สารบัญญภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

หน้า

88

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาของโครงการวิจัย

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้แถลงยุทธศาสตร์สำคัญ 9 ด้าน เพื่อใช้เป็นหลักเป็นแนวทางในการปฏิรูปและพัฒนาประเทศให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม และเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนโดยในยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม จึงเกิดการผลักดันให้เกิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจขึ้น เพื่อให้มีการกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในระยะแรก ได้มีการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ ตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด และสงขลา และในระยะที่สอง 5 จังหวัด คือ กาญจนบุรี เชียงราย นongคาย นครพนม และนครราชสีมา ซึ่งมีเป้าหมายคือ เพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันของประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการพัฒนา และเสริมสร้างความมั่นคง โดยมีกลยุทธ์ดำเนินงาน 3 ประการ ได้แก่ 1) สร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เน้นพัฒนาฐานการลงทุน โดยสิทธิประโยชน์พิเศษ จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services) และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรม 2) สนับสนุน SMEs ไทยและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนต่อเนื่องในพื้นที่และในประเทศเพื่อนบ้าน 3) จัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน เน้นการแก้ปัญหาและใช้ประโยชน์แรงงานต่างด้าว และตั้งศูนย์รวบรวมและรับซื้อสินค้าเกษตรแก้ปัญหาหลักลอบนำเข้า (ทำเนียบรัฐบาล., 2557)

ซึ่งจากการที่ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค และมีแนวชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านถึง 5,500 กิโลเมตร ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการทำการค้าเป็นอย่างมาก ทุกวันจะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานและสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านเข้าและออกประเทศไทย จึงทำให้พื้นที่ตามแนวชายแดนในหลายจังหวัดกลายเป็นแหล่งการค้าชายแดนที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จากสถิติการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในปี 2556 แสดงให้เห็นว่า ฝั่งตะวันออกการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ผ่านทางจังหวัดสระแก้วมีระดับการส่งออก ถึงร้อยละ 63.57 ด้วยมูลค่าทางการค้าที่เกิดขึ้นจึงทำให้พื้นที่นี้มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2557)

แต่ในขณะเดียวกันในพื้นที่ชายแดนดังกล่าวยังคงมีปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและอธิปไตยของชาติ เช่น ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ที่ยังมีปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนอีกมาก โดยเฉพาะชายแดนด้านไทย - กัมพูชา ซึ่งทำให้เกิดการเผชิญหน้าด้วยกำลังทหารในพื้นที่บางจุด เช่น บริเวณปราสาทเขาพระวิหาร เป็นต้น รวมทั้งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่การค้าชายแดนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรที่สามารถพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมีจุดผ่อนปรนการค้าและจุดผ่านแดนชั่วคราวอีกหลายจุดที่รอการจัดระเบียบเพื่อการพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพและโอกาส และดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ และปัญหาการกำหนดสถานะบุคคล ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมาย และกฎระเบียบดำเนินการตามขั้นตอนที่

ชัดเจนแล้วก็ตามแต่ยังคงมีปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานกำหนดสถานะบุคคล โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบอพยพจากประเทศรอบบ้านเข้ามาอยู่อาศัยกับญาติ ในชุมชนและหมู่บ้านชายแดนของไทยเพิ่มขึ้น และปัญหาเจ้าหน้าที่รัฐของไทย และผู้เกี่ยวข้องบางกลุ่มอาศัยช่องว่างของกฎ ระเบียบทุจริตในหน้าที่ โดยเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนเพื่อช่วยให้ผู้ไม่มีสถานะ บุคคลได้รับสัญชาติไทยโดยไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ (สมช, 2556: 47 - 49)

ในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนเพื่อให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจนั้น ไม่ได้มีความเกี่ยวพันเฉพาะมิติทางด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้เกี่ยวพันกับมิติอื่น ๆ อีกด้วย โดยเฉพาะมิติทางด้านความมั่นคง ดังนั้นกองทัพในฐานะที่เป็นหน่วยงานในมิติด้านความมั่นคงจึงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็น Soft Power ที่สามารถดำเนินความสัมพันธ์และความมั่นคงระหว่างประเทศให้ดำเนินควบคู่กันได้ โดยปราศจากความระแวงแคลงใจต่อกัน การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น การเรียนรู้ กระบวนการขั้นตอนในการปฏิบัติงานด้านชายแดน และการรับฟังข้อเสนอแนะของบุคลากรจากหน่วยงานในภาคเศรษฐกิจ และภาคสังคมวัฒนธรรม จึงจะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพในด้านการบริหารจัดการชายแดนมีพื้นฐานมาจากการบูรณาการองค์ความรู้อย่างเป็นองค์รวมและรอบคอบยิ่งขึ้น ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับหน่วยงานในภาคส่วนอื่น ๆ และไม่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยตระหนักถึงประโยชน์ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้ว ที่จะสามารถสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน รวมถึงสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ คณะผู้วิจัยฯ จึงได้ทำการวิจัย เรื่อง “กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนา

เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว” เพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

2.1 เพื่อประเมินนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

2.3 เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

2.4 เพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชาในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

3. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย ในครั้งนี้ศึกษาเนื้อหาเฉพาะการดำเนินการภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว เท่านั้น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interviews) เป็นการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ และผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ส่วนประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการในหน่วยงานงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมทั้งประชาชนทั่วไป

4. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

กองทัพไทย หมายถึง กองทัพของราชอาณาจักรไทย ประกอบด้วย ได้แก่ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ

การเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ทั้งระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน

การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวม หมายถึง การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ครอบคลุมพลังอำนาจชาติในทุกมิติ (National Power) ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การทหาร/การป้องกันประเทศ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีการบริหารจัดการที่เป็นเอกภาพ โดยมุ่งเน้นการมีภูมิคุ้มกัน การป้องกัน การลดเงื่อนไขของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ด้วยการใช้กระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันประเทศ เข้ามาดำเนินงานร่วมกันทั้งในระดับกระทรวง/กรม ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น (สมช, 2556: 3)

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ตำบลท่าข้าม ตำบลบ้านด่าน ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ และตำบลฝักชะ อำเภอดงเจริญ จังหวัดสระแก้ว

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้ข้อมูลความคืบหน้าในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้ว

5.2 ได้ข้อมูลปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

5.3 ได้ข้อมูลบทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาเพื่อศึกษาบทบาทที่กองทัพควรเข้าไปส่งเสริมกลไกที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในแต่ละมิติ รวมทั้งเพื่อศึกษากลยุทธ์/วิธีที่กองทัพควรนำมากำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็น และเพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยที่มีต่อการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในส่วนของบทนี้ คณะผู้วิจัยได้มีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ทั้งแนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบ หรือกำหนดทิศทางในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่
- 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ
- 2.4 ความร่วมมือที่เป็นของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพกับนโยบายทางด้านการจัดการด้านความมั่นคงชายแดน
- 2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556 – 2560)
- 2.7 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว
- 2.8 รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่

การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) หรือเรียกว่า “การจัดการนิยม” (Managerialism) หรือ “การบริหารภาครัฐระบบตลาด” (Market-based Public Administration) หรือ “รัฐบาลแบบผู้ประกอบการ” (Entrepreneurial Government) ซึ่งคำว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” หรือ “การบริหารภาครัฐแนวใหม่” ถือได้ว่าเป็นกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมทฤษฎีแนวคิด และเทคนิควิทยาการทางการจัดการอย่างกว้างขวางและหลากหลาย จนนำไปสู่ความสับสนในการจำกัดความหมายและขอบข่ายเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การจัดการภาครัฐแนวใหม่มีลักษณะร่วมที่สำคัญ คือ การสะท้อนถึงการมุ่งเน้น “การปฏิรูป” การบริหารงานในภาครัฐ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาทางการบริหาร ที่ตัวแบบดั้งเดิมหรือระบบบริหารแบบเดิมมีอาจจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังเช่นในอดีต โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ การเน้นความสำคัญไปที่ระบบการจัดการมากกว่านโยบาย การมุ่งเน้นผลงานและประสิทธิภาพ การมุ่งปรับโครงสร้างในแบบระบบราชการที่มีความเทอะทะและใหญ่โตไปสู่องค์กรที่มีขนาดเล็ก การปรับระบบการบริหารจัดการที่วางอยู่บนกลไกทางการตลาดมากขึ้น เพื่อกระตุ้นการแข่งขัน การตัดทอนและลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐ และสุดท้ายได้แก่ การปรับรูปแบบการจัดการที่เน้นเป้าหมาย การใช้ระบบสัญญาว่าจ้างระยะสั้น และการใช้แรงจูงใจทางการเงินและความเป็นอิสระทางการจัดการ (พรณปรียา อ้นประวัติ 2553: 10-12)

2.1.1 พื้นฐานทางทฤษฎีของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จุดกำเนิดของการจัดการภาครัฐแนวใหม่นั้นมาจากพื้นฐานทางทฤษฎี 2 สายมารวมกัน คือ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สถาบันใหม่ (New Institutional Economics)

ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีย่อย 3 ทฤษฎี คือ 1) ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ 2) ทฤษฎีตัวการ-ตัวแทน และ 3) ทฤษฎีต้นทุนธุรกรรม และทฤษฎีการจัดการนิยม (Managerialism) โดยทฤษฎีในกลุ่มของเศรษฐศาสตร์สถาบันใหม่นั้น มีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการให้ความสำคัญต่อความต้องการปัจเจกบุคคล การจัดโครงสร้างหน่วยงานที่เหมาะสม การใช้ข้อตกลงระหว่างผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิเคราะห์ต้นทุนธุรกรรม ในขณะที่ทฤษฎีการจัดการนิยมนั้นมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจัดการแบบธุรกิจใภาคีรัฐ และการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์แบบดั้งเดิม (Hood, 1991, pp.5-6 อ้างถึงใน ประโยชน์ สงกสิน, 2551: 14-19)

2.1.2 แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 จนถึงปัจจุบัน ผู้นำประเทศต่าง ๆ เริ่มไม่พอใจกับระบบราชการที่ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการท้าทายของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ ประกอบกับการเผชิญกับภาวะวิกฤตการคลัง เมื่อระบบราชการต้องเผชิญกับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งสร้างแรงกดดันให้ภาครัฐประเทศต่าง ๆ ต้องหันมาพิจารณาตัวเองว่าจะปรับตัวอย่างไรท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทั้งภายในและภายนอก การตอบสนองของภาครัฐที่มีต่อแรงกดดันเหล่านี้ ทำให้การบริหารภาครัฐจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยมีการนำกลไกตลาดมาใช้กับภาครัฐ โดยการทำให้อำนาจรัฐเป็นระบบตลาดซึ่งเป็นการนำเทคนิคกลยุทธ์แบบเอกชนมาใช้ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของภาครัฐกับเอกชนเปลี่ยนแปลงไป รัฐกลายเป็นผู้ประกอบการที่ผลิตและบริการสาธารณะให้ประชาชนในฐานะลูกค้า ประกอบกับรัฐเองก็เผชิญหน้ากับวิกฤตทางด้านการคลัง รัฐจึงต้องลดภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายลง ขณะเดียวกันภาคธุรกิจเอกชนเองก็เสนอตัวเข้ามาให้บริการสาธารณะมากขึ้น ด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้เองที่ส่งผลให้ภาคธุรกิจเอกชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการ

ภาครัฐมากขึ้น รวมถึงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการปฏิรูประบบราชการขึ้น ไม่ว่าจะด้วยวิธีการรื้อปรับระบบและการใช้วิธีทางธุรกิจกับภาครัฐ (Pierre, 1995 and Savoie, 1995 อ้างถึงใน นิรุช บุณยฤทธานนท์, 2551:16)

การปฏิรูประบบราชการจึงเกิดขึ้นเพื่อลดขนาดราชการ มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ การวัดคุณค่า การกระจายอำนาจ การสละอำนาจและการให้บริการด้วยระบบตลาด และเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ การปฏิรูประบบราชการลักษณะนี้นิยมเรียกว่า “การจัดการภาครัฐแนวใหม่” (New Public Management : NPM) หรือ เรียกว่า “การจัดการนิยม” (Managerialism) หรือ “การบริหารภาครัฐที่อาศัยระบบตลาด” (Market – based Public Administration) หรือ “รัฐบาลแบบผู้ประกอบการ” (Entrepreneurial Government) (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545 : 9 อ้างถึงใน นิรุช บุณยฤทธานนท์, 2551:16)

2.1.3 ความหมายของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2544 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ พันธา, 2551: 14) หมายถึง การบริหารที่เน้นการปฏิรูปโครงสร้างให้กะทัดรัดคล่องตัว ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ปรับกระบวนการทำงาน นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ พัฒนาระบบงานที่ศูนย์ราชการเปลี่ยนจากการทำงานในเชิงควบคุมเป็นการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1) การปฏิรูปโครงสร้างระบบราชการ โดยปรับเปลี่ยนกติกากในการทำงานแล้วพฤติกรรมจะเปลี่ยนตาม ซึ่งในการปฏิรูปดังกล่าวต้องทำให้องค์การมีโครงสร้างที่กะทัดรัดแต่มีคุณภาพ การปฏิบัติงานใช้ประชาชนเป็นศูนย์กลางและเพิ่มความรับผิดชอบในการบริหารงานต่อประชาชน

2) นำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และข้อมูลข่าวสารเข้ามาช่วย
ในการทำงาน

3) การบริหารงานเป็นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยใช้
การบริหารเชิงกลยุทธ์ มีระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

2.1.4 ความสำคัญของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (สมชาย สุเทศ, 2554: 150) จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความเห็นไว้ สอดคล้องกันในประเด็นที่ว่า การจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นแนวคิดที่ช่วยให้ หน่วยงานภาครัฐเกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิด และวิธีการปฏิบัติงานให้หลุดพ้น จากการทำงานจากกรอบคิดแบบเดิม เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับการบริการที่ ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างแท้จริง ดังนั้น การจัดการภาครัฐแนวใหม่ จึงมีความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ความสำคัญต่อหน่วยงานภาครัฐ และ ต่อกระบวนการทำงาน ดังเห็นได้จากกรณีที่หน่วยงานภาครัฐได้กำหนดแนวทาง ทำงานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่มุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางให้บริการ เช่น การทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของภาครัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ เกินความจำเป็นเพื่อช่วยให้ ประชาชนได้รับความสะดวกและการตอบสนองต่อ ความต้องการที่แท้จริง รวมถึงมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น ทำให้ กล่าวสรุปได้ว่า การทำงานตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่ จะส่งผลต่อ การปรับกระบวนการทำงานเพื่อเอื้อให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการตามภารกิจ ได้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีผลสัมฤทธิ์นั่นเอง และมีความสำคัญต่อประชาชน ดังเห็นได้จาก การที่หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินกิจกรรมโดยมุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในการให้บริการ ซึ่งช่วยให้เกิดบริการที่มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการ

ที่แท้จริงของประชาชนได้อย่างทันเวลา ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ปฏิบัติมาเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการปฏิบัติ (Provider) โดยต้องทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นและผู้ส่งเสริม (Promoter) ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ การจัดการภาครัฐแนวใหม่จะทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์มากกว่าการทำงานโดยยึดกฎระเบียบและขั้นตอนการปฏิบัติ รวมถึงยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center) ในการให้บริการ

สำหรับกระแสการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ที่ให้ความสำคัญกับหลักการของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม การให้ความสำคัญกับประชาชน การมุ่งให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีตามแนวคิดของการบริหารแนวใหม่จึงเกิดขึ้น การบริหารรัฐกิจแนวใหม่เป็นการรวมกลุ่มของแนวคิดและการปฏิบัติเป็นหลักการที่ให้การดำเนินงานแบบเอกชนและธุรกิจในภาคราชการ หรือทำราชการให้เหมือนธุรกิจแต่ไม่ใช่ให้เป็นองค์กรทางธุรกิจ นักทฤษฎีที่ศึกษาเรื่องของการเป็นพลเมือง เรื่องของชุมชนประชาสังคม มานุษยวิทยาองค์การและการบริหารรัฐกิจแนวใหม่เป็นผู้ที่ได้มีส่วนในการผลักดันให้เกิดการอภิปรายกันถึงหลักการบริหารแนวใหม่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีหลักการหลากหลายแตกต่างกันออกไป (ถวิลวดี บุรีกุล, 2546 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ พันธา, 2551: 9) เช่น

- 1) การมุ่งให้บริการแก่ประชาชนไม่ใช่การค้ากับ ข้าราชการ จึงไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน แต่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนด้วย
- 2) การสำรวจความสนใจและความต้องการของสาธารณชน เพื่อสร้างความสนใจร่วมและรับผิดชอบร่วมกัน

3) การให้คุณค่าแก่ประชาชนในฐานะของการเป็นพลเมืองมากกว่าการเป็นผู้ประกอบการโดยข้าราชการจะยอมรับที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือสังคมมากกว่าการเป็นผู้จัดธุรกิจที่คิดและทำเสมือนเงินหลวงเป็นเงินของตนเอง

4) การคิดอย่างมีกลยุทธ์แต่ปฏิบัติอย่างเป็นประชาธิปไตยนโยบายและโครงการต่าง ๆ จะสนองความต้องการของสาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพหากมีการทำงานร่วมกัน

5) การตระหนักว่าการมีสำนึกรับผิดชอบไม่ใช่เรื่องง่าย ข้าราชการไม่ควรสนใจแค่เรื่องของกรทำงานตามนโยบาย หรือเรื่องการตลาดและการอยู่รอดของตน แต่ต้องสนใจเรื่องของกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ค่านิยมของชุมชน สังคม บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานวิชาชีพ และความสนใจสาธารณะด้วย

6) การบริการมากกว่าการกำกับ มีการสร้างค่านิยมร่วม การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางนโยบายถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์และค่านิยมร่วมกันด้วย

7) การค้ำประกันว่าประชาชนเป็นผู้มีคุณค่าไม่ใช่แค่ผลผลิต หน่วยงานราชการต่าง ๆ จะประสบความสำเร็จในระยะยาวหากดำเนินการด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และสร้างการเป็นผู้นำร่วมกับประชาชนบนพื้นฐานของการเคารพประชาชน

2.1.5 องค์ประกอบหลักของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ในการประชุมของ The Commonwealth Association for Public Administration and Management (CAPAM) ที่ประกอบไปด้วยผู้แทนกว่า 50 ประเทศ เมื่อปี 1994 ได้สรุปว่า

2.1.5.1 องค์ประกอบหลักของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ประกอบด้วย (ทิพาวดี เมฆสุวรรณ, 2541 : 45 - 56 อ้างถึงในพรหมปรียา อ้นประวัตติ, 2553: 10 - 12)

- 1) การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน
- 2) การลดการควบคุมจากการส่วนกลางและเพิ่มอิสระในการบริหารให้แก่หน่วยงาน
- 3) การกำหนด วัตถุประสงค์ และให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงาน ทั้งในระดับองค์กรและในระดับบุคคล
- 4) การสร้างระบบสนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร (เช่น การฝึกอบรม ระบบค่าตอบแทนและระบบคุณธรรม) และเทคโนโลยี (เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศ) เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์
- 5) การเปิดกว้างต่อแนวคิดการแข่งขัน ทั้งการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองและระหว่างหน่วยงานของรัฐกับหน่วยงานของภาคเอกชน ในขณะที่เดียวกันภาครัฐก็หันมาทบทวนตัวเองว่าสิ่งใดควรทำ และสิ่งใดควรปล่อยให้เอกชนทำถึงแม้ว่าการจัดการภาครัฐแนวใหม่จะถือได้ว่าเป็นกระแสหลักของการปฏิรูประบบราชการทั่วโลกในปัจจุบัน แต่ในการนำแนวคิดมาปรับใช้ ควรพิจารณาถึงการนำไปปฏิบัติอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับความต้องการ ค่านิยมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ลักษณะเด่นของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ จึงอยู่ที่ความพยายามแก้ปัญหาของระบบราชการแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงในด้านประสิทธิภาพและการให้บริการประชาชน อย่างไรก็ดี การบริหารภาครัฐแนวใหม่แยกไม่ออกจากบริบทของวิกฤตการณ์คลังที่ร้ายแรง เพราะวิกฤตการณ์คลังเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการปฏิรูประบบราชการตามแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ อีกทั้ง

2.1.5.2 การปฏิรูประบบราชการเป็นหัวใจของการบริหารภาครัฐ
แนวใหม่ ด้วยเหตุผล 4 ประการ ดังนี้ (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545 : 56 - 57)

1) ระบบราชการเป็นกลไกหลักที่จะทำให้รัฐเล็กลง
ซึ่งจะช่วยให้การขาดดุลการคลังลดลง

2) การทำให้ระบบราชการมีความยืดหยุ่นมากขึ้น
เป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถบริหารได้สำเร็จ

3) การวัดผลงานเป็นหลักในการคิดและวิเคราะห์ของ
การจัดการภาครัฐแนวใหม่ ดังนั้นการทำงานของระบบราชการใหม่ จะเปลี่ยน
ไปอยู่ภายใต้สัญญาการทำงานตามผลงาน ซึ่งจะต้องสามารถวัดผลงานที่ให้แก่
ประชาชนได้ ส่วนความรับผิดชอบก็ต้องระบุเอาไว้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ
ตรงกันทั้งฝ่ายผู้บริหารและพนักงาน จะต้องไม่กำหนดไว้กว้าง ๆ เหมือนเมื่อก่อน

4) ประเด็นทางการเมือง ที่เกิดจากการนำการจัดการ
ภาครัฐแนวใหม่ไปปฏิบัติกลับปรากฏว่า ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การต่อต้านของฝ่าย
การเมือง แต่ปัญหาอยู่ที่การต่อต้านของระบบราชการเอง โดยเฉพาะการต่อต้าน
การลดขนาดองค์กร และการต่อต้านสิ่งที่จะเข้ามาทำลายความมั่นคงในการทำงาน
ของข้าราชการ

จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารภาครัฐแนวใหม่เป็น
แนวคิดหลักในการปฏิรูประบบราชการ โดยการนำเอาหลักการจัดการสมัยใหม่
มาประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนาระบบราชการให้เป็นระบบราชการยุคใหม่
ซึ่งสามารถทำงานตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่าง
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.1.5.3 ระบบราชการตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐ
แนวใหม่ในปัจจุบันจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) เป็นระบบราชการที่มีความหลากหลาย แต่ยึดถือค่านิยมหลักเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่พยายามทำทุกอย่างในระบบราชการให้เป็นโหลเดียวกันทั้งหมด
- 2) นิยามความหมายของระบบคุณธรรมใหม่ให้หมายถึงระบบคุณธรรมที่เน้นให้ข้าราชการทำงานมีประสิทธิผลสูงขึ้นและยอมรับความแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการมีขีดความสามารถที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งแตกต่างจากระบบคุณธรรมในอดีต ที่เน้นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตอบแทนให้กับข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันและมีขีดความสามารถแตกต่างกันได้
- 3) มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงาน โดยมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่เน้นการทำงานตามกฎระเบียบตามกระบวนการและขั้นตอนการทำงานที่กำหนดไว้
- 4) การจ้าง การถนอมรักษา ตลอดจนการส่งเสริมความก้าวหน้าของข้าราชการ เน้นที่การแสวงหาผู้ที่มีขีดความสามารถสูงและส่งเสริมให้มีความก้าวหน้า โดยเปิดโอกาสให้ได้ทำงานที่มีความท้าทาย ซึ่งตรงกันข้ามกับระบบราชการแบบเดิม ซึ่งเน้นให้ข้าราชการมีความรู้ความสามารถทางเทคนิคที่ตรงกับตำแหน่งงานเป็นสำคัญ
- 5) มีมุมมองต่อข้าราชการที่มีขีดความสามารถว่าเป็นสินทรัพย์หรือเป็นทุนมนุษย์ที่มีค่าขององค์กร ยิ่งลงทุนให้ได้รับการพัฒนายิ่งสามารถทำงานสร้างประโยชน์ให้กับระบบราชการได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่มองข้าราชการในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยการผลิตรายจ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับข้าราชการ จึงถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองของระบบราชการ

6) การจ้างงานมีความหลากหลายรูปแบบ มีทั้ง (1) กลุ่มที่เป็นข้าราชการประจำภายใต้ระบบการจ้างงานจนถึงการเกษียณอายุ (2) กลุ่มพนักงานราชการหรือพนักงานของรัฐ ภายใต้รูปแบบการจ้างงานตามสัญญาจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาจ้าง (3) กลุ่มที่จ้างเหมาแรงงานมาจากเอกชน เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการแบบเดิม ที่มีรูปแบบการจ้างงานแบบเดียว คือ ข้าราชการประจำ ซึ่งจ้างงานจนเกษียณอายุราชการ แม้ว่าจะมีลักษณะการจ้างงานที่หลากหลาย แต่ทุกกลุ่มต้องยึดถือค่านิยมหลักของระบบราชการเป็นแบบเดียวกัน

7) ลักษณะการจ้างงานไม่เน้นที่ความมั่นคงในการจ้างงาน แต่เน้นที่ผลการปฏิบัติงาน ถ้าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจก็สามารถยกเลิกการจ้างได้ ทั้งนี้เพราะระบบราชการเองก็มีข้อจำกัดในการหารายได้ไม่แตกต่างจากภาคเอกชน จึงต้องคำนึงถึงความสามารถในการจ้างงานของภาครัฐเองด้วย ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการในอดีตที่เน้นความมั่นคงของการจ้างงานเป็นหลักที่สำคัญ การจ้างงานของภาครัฐแบบเดิมจึงมีลักษณะเหมือนกับการให้สัมคมสงเคราะห์แก่ข้าราชการ

8) การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการมีส่วนต่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การ ซึ่งแตกต่างจากการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการในแบบเดิมที่ประเมินตามกิจกรรมการทำงานของข้าราชการแต่ละคน

9) ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับฝ่ายบริหารอยู่บนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างกันในการผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่เดียวกันองค์การก็ใส่ใจความพึงพอใจการทำงานของข้าราชการ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับฝ่ายบริหาร ภายใต้ระบบราชการแบบเดิม ที่มีลักษณะ

เป็นการทำงานตามสายการบังคับบัญชา การทำงานตามกฎระเบียบและระบบงาน ซึ่งมักก่อให้เกิดความขัดแย้งในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างกัน เช่น ข้าราชการมีเป้าหมายที่ไม่สอดคล้องกับองค์กร ทำให้เกิดข้อพิพาทที่ต้องแสวงหาแนวทางแก้ไข

10) องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกระจายอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ มีอำนาจและหน้าที่บริหารงานบุคคลได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแตกต่างจากระบบราชการแบบเดิมที่องค์กรกลางบริหารงานและสงวนอำนาจและหน้าที่งานด้านบริหารงานบุคคล เพื่อดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่

2.1.6 การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า (ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2549 : 208 – 210 อ้างถึงใน วรรณะ ท้าวเพชร, 2553: 28 - 29) เป็นการกำหนดวิธีการทำงานของส่วนราชการ ทั้งในกรณีที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถวัดความคุ้มค่า ในการปฏิบัติแต่ละภารกิจ โดยกำหนดให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามหลักการ ดังนี้

2.1.6.1 หลักความโปร่งใส ส่วนราชการต้องประกาศกำหนดเป้าหมาย และแผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จ และงบประมาณที่ต้องใช้ เพื่อให้ข้าราชการและประชาชนทราบ ซึ่งจะทำให้การทำงานมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบแผนการทำงานได้

2.1.6.2 หลักความคุ้มค่า ส่วนราชการต้องจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภทและรายจ่ายต่อหน่วยของบริการสาธารณะ เพื่อการเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งหากรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะของส่วนราชการใดสูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะประเภทเดียวกันของส่วนราชการอื่น ส่วนราชการนั้นต้องจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วย เพื่อดำเนินการปรับปรุงการทำงานต่อไป ซึ่งรายละเอียดในการจัดทำบัญชีต้นทุนกมบัญชีกลางจะเป็นผู้กำหนดขึ้น

2.1.6.3 หลักความชัดเจนในการปฏิบัติราชการ (หลักความรับผิดชอบ)

การปฏิบัติราชการระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ถ้าการปฏิบัติงานของส่วนราชการหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบ หรืออนุญาตจากอีกส่วนราชการหนึ่ง ส่วนราชการผู้เห็นชอบหรืออนุญาตต้องดำเนินการภายใน 15 วัน เว้นแต่จะได้ประกาศกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้าแล้วว่าต้องเกินกว่า 15 วัน เพราะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ถ้ามีการเห็นชอบหรืออนุมัติเกินเวลาข้าราชการที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบ การวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาใด ๆ ส่วนราชการต้องเป็นผู้วินิจฉัยโดยเร็ว และหลีกเลี่ยงการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดหลักที่ชัดเจนในการรับผิดชอบของส่วนราชการ และมีให้ใช้เวลานานในการพิจารณาในรูปแบบของคณะกรรมการในกรณีที่เป็นการพิจารณาในรูปแบบคณะกรรมการให้มีผลผูกพันผู้แทนส่วนราชการแม้จะมีได้เข้าร่วมประชุม และจะต้องมีการบันทึกฝ่ายข้างน้อยไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดหลักที่ชัดเจนในความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนส่วนราชการในคณะกรรมการ อันจะก่อให้เกิดผลสรุปของงานที่แน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงโดยส่วนราชการนั้นในภายหลัง การสั่งราชการต้องเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้ามีการด้วยวาจาต้องบันทึกคำสั่งนั้นไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสั่งเพื่อปฏิบัติราชการที่ต้องมีหลักฐานยืนยันคำสั่งที่แน่นอน มีความรับผิดชอบ ทั้งผู้สั่งและผู้ปฏิบัติงาน

2.1.7 การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน กำหนดหน้าที่ให้ส่วนราชการปฏิบัติ เพื่อเป็นการลดระยะเวลาในการพิจารณา การสั่งการอนุญาต การอนุมัติหรือการปฏิบัติราชการที่มีผลโดยตรงต่อประชาชนให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว ดังนี้

2.1.7.1 การกระจายอำนาจการตัดสินใจ

1) ส่วนราชการต้องจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงไปสู่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้นโดยตรง โดยมุ่งผลให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน

2) ส่วนราชการต้องจัดให้มีหลักเกณฑ์การควบคุมติดตาม และกำกับดูแลการใช้อำนาจและความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจและผู้มอบอำนาจ เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและเป็นกรอบการปฏิบัติหน้าที่ แต่ต้องไม่เพิ่มขึ้นตอนเกินจำเป็น และให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการลดขั้นตอนในการติดต่อราชการเพิ่มประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย และเมื่อมีการกระจายอำนาจตัดสินใจเป็นการใดแล้ว ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วย

3) ส่วนราชการแต่ละแห่งต้องจัดทำแผนภูมิขั้นตอน และระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งรายละเอียดอื่นโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ซึ่งจะเป็นการลดขั้นตอนการติดต่อสอบถามหรือการทำความเข้าใจเรื่องสำหรับประชาชนที่จะมารับการบริการจากรัฐโดยสะดวกและรวดเร็ว

2.1.7.2 การจัดตั้งศูนย์การบริการร่วม

1) ให้เป็นหน้าที่ของแต่ละกระทรวงต้องจัดส่วนราชการภายในที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานกับประชาชนให้รวมเป็นศูนย์บริการร่วมแห่งเดียวที่ประชาชนจะสามารถติดต่อสอบถาม ขอข้อมูล ขออนุญาตหรือขออนุมัติได้พร้อมกันทุกเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงนั้น

2) กระทรวงต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่และแบบพิมพ์ที่จำเป็นในศูนย์บริการร่วม เพื่อให้เจ้าหน้าที่นั้นบริการประชาชนได้อย่างครบถ้วน โดยเจ้าหน้าที่นั้นจะต้องสามารถแจ้งรายละเอียดรับเอกสารหลักฐานที่จำเป็น

แจ้งให้ทราบระยะเวลาการดำเนินการ และเป็นผู้ติดต่อประสานกับส่วนราชการอื่น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือกฎในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินการของศูนย์บริการร่วม ถ้าหากมีปัญหาหรืออุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการได้ เพราะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายหรือกฎระเบียบกำหนดไว้ ให้ส่วนราชการแจ้งให้ ก.พ.ร. ทราบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบนั้นต่อไป

3) แนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมของกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจัดให้มีขึ้นในจังหวัดหรืออำเภอ แล้วแต่กรณี ตามที่ตนต้องรับผิดชอบด้วย

2.1.7.3 การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ส่วนราชการมีหน้าที่ตรวจสอบภายในของส่วนราชการตนเอง เพื่อการปรับปรุงภารกิจให้เป็นไปโดยเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของสังคมหรือสอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามนโยบายหรือแผนการปฏิบัติราชการ ดังต่อไปนี้

1) การทบทวนภารกิจ ส่วนราชการจะต้องทบทวนภารกิจตามระยะเวลาที่ ก.พ.ร. กำหนด เพื่อตรวจสอบว่าภารกิจใดมีความจำเป็น ต้องดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของรัฐ เงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจ ซึ่งหากเห็นควรเปลี่ยนแปลงต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อปรับปรุงอำนาจหน้าที่ โครงสร้างและ อัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจที่จะยกเลิกปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงขึ้น ในกรณีที่ ก.พ.ร. ได้ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นของภารกิจของส่วนราชการใดแล้ว อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับปรุงภารกิจ อำนาจหน้าที่ โครงสร้างหรือ อัตรากำลังของส่วนราชการใดก็ได้

2) การทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ส่วนราชการ มีหน้าที่สำรวจและทบทวนเพื่อยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่สำหรับ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อให้ทันสมัย อยู่เสมอ และเพื่อให้ลดภาระของประชาชน โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนด้วย

2.1.8 การปฏิรูประบบราชการไทย (Thai Bureaucratic Reform)

2.1.8.1 ความหมายของการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งการปฏิรูประบบราชการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของระบบราชการอย่างขนานใหญ่ ตั้งแต่บทบาทหน้าที่ของรัฐ โครงสร้างอำนาจในระดับต่าง ๆ โครงสร้างรูปแบบ องค์กระบบบริหารและวิธีการทำงาน ระบบบริหารบุคคล กฎหมาย กฎระเบียบ วัฒนธรรมและค่านิยมเพื่อทำให้ระบบราชการมีสมรรถนะสูงในการเป็นกลไก การบริหารและการจัดการประเทศให้สามารถแข่งขันในระดับโลกได้ เป็นระบบ ที่มีคุณภาพและคุณธรรม รวมทั้งประสิทธิภาพที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน โดยต้องเป็นระบบที่สร้างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีนิสัยการทำงานอย่างผู้รู้จริง ทำจริง มีผลงาน ชยัน มีความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต กล้าคิดกล้าทำเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ, 2541: 34)

2.1.8.2 ปัญหาการบริหารภาครัฐไทยในปัจจุบัน การบริหาร ภาครัฐไทยในปัจจุบันมีปัญหาที่สะสมมานาน ดังต่อไปนี้ (ผจญจิตต์, 2550: 121 - 122)

1) ปัญหาความอ่อนด้อยและไร้ประสิทธิภาพของระบบ โครงสร้าง กระบวนการบริหารและการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องจากองค์การราชการ

แบบบิวรอกเรซี (bureaucracy) ของแม็กซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ซึ่งมีการใช้มาอย่างยาวนาน เนื่องจากเป็นองค์กรแบบอุดมคติที่คำนึงถึงเหตุผล ความถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ (rational legal) ซึ่งจำเป็นสำหรับองค์กรภาครัฐ แต่การที่องค์กรแบบนี้ยึดสายการบังคับบัญชาตามขั้นตอน มีงานเอกสาร มีกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ ที่รัดรี้ง ทำให้เกิดความใหญ่โต ซับซ้อน มีพิธีการ (red tape) ล่าช้า และเกิดความไร้ประสิทธิภาพได้เช่นกัน

2) ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ปัญหาการคอร์รัปชัน ยังคงมีอยู่ และยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินงานและการเติบโตของภาคเอกชน การจ่ายเงินพิเศษหรือค่าสินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้การติดต่อราชการได้รับการอำนวยความสะดวกได้กลายเป็นประเพณีปฏิบัติสำคัญสำหรับนักธุรกิจ

3) ปัญหาการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจ โดยรวมศูนย์อำนาจในการสั่งการ การตัดสินใจ และการบริหารจัดการต่าง ๆ ไว้ที่ผู้บริหารสูงสุดหรือการบริหารราชการส่วนกลาง ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการอำนวยความสะดวกต่อประชาชน

4) ปัญหากำลังคนไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการมักเข้าใจผิดคิดว่าตนมีความรู้เพียงพอและเหนือประชาชน ทำให้ไม่หาความรู้เพิ่มเติม ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์

5) ปัญหาทัศนคติและค่านิยมแบบดั้งเดิม คิดว่าตนมีความสามารถเกินกว่าตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติไม่พอใจงานที่รับผิดชอบขาดความสนใจและตั้งใจทำงาน ทำให้งานไม่ได้ผล เข้าใจว่ามีอำนาจเหนือประชาชน เบียดเบียนไม่ให้ความเป็นธรรม กดขี่ทิ่มแทงประชาชน

6) ปัญหาค่าตอบแทนไม่เหมาะสม เมื่อเทียบกับค่าตอบแทนของเอกชน และมีปัญหาซ้ำซ้อนเกิดขึ้นเนื่องจากข้าราชการเงินเดือนน้อยแต่คิดว่าตนควรมีรายได้สูง ใช้จ่ายไม่ประหยัด ทำให้เกิดการหาเงินที่ไม่ควร

7) ปัญหากฎระเบียบและเทคโนโลยีไม่ทันสมัย ไม่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้ง

2.1.8.3 นโยบายปฏิรูประบบราชการสมัยรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (พ.ศ.2544-2549) (กองทัพ เคลือบพณิชกุล, 2546: 25-28 อ้างถึงใน นิनुช บุญยฤทธิทานนท์, 2551: 26) ซึ่งรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีเจตนารมณ์ในการดำเนินงานปฏิรูประบบราชการ เพื่อเป็น “ราชการไทยยุคใหม่” และได้แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 ที่ส่วนราชการจะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่โดยยึดหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ผสมผสานกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือธรรมาภิบาลและหลักการตามระบอบประชาธิปไตย สำคัญของการปฏิรูประบบราชการตามพระราชบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับได้วางเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้ครอบคลุมทุกด้านในการบริหารภาครัฐประกอบด้วย 6 ประเด็นสำคัญ คือ

1) ยกระดับความสามารถและสร้างประสิทธิภาพโดยรวมของหน่วยราชการ และข้าราชการผู้ปฏิบัติงานทุกตำแหน่งหน้าที่ เพื่อที่ภาครัฐจะสามารถนำบริการที่มีคุณภาพสู่ประชาชน

2) มีระบบการทำงานและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงเท่าเทียมกับมาตรฐานสากล

- 3) สร้างและฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมต่อระบบราชการ
- 4) สร้างระบบราชการให้ตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชน
- 5) มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 6) สนับสนุนภาคประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนได้เติบโตมีความเข้มแข็ง และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ

จุดเน้นสำคัญที่สุดของการปฏิรูประบบราชการของรัฐบาลชุดนี้คือมุ่งเน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานการปรับราชการให้มีขนาดเล็กกลงแต่มีประสิทธิภาพสูงและเปิดโอกาสให้ประชาชนและประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการใช้งบประมาณแนวใหม่เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนในการปฏิรูประบบราชการและจัดระบบเงินเดือนค่าตอบแทนที่เหมาะสมเพื่อสร้างข้าราชการมืออาชีพ ซื่อสัตย์ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วม

2.1.8.4 แนวทางการพัฒนาระบบราชการไทย (นิรุช บุญฤทธิฐานนท์, 2551: 27) คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ.2546-2550 ขึ้น โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการในระยะปีพ.ศ.2546-2550 ว่า “พัฒนาระบบราชการไทยให้มีความเป็นเลิศ สามารถรองรับกับการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและประโยชน์สุขของประชาชน” และกำหนดเป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน และแนวทางการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติไว้ดังนี้

1) เป้าประสงค์หลักของการพัฒนาระบบราชการไทย 4 ประการ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น, ปรับบทบาทภารกิจ และขนาดให้มีความเหมาะสม, ยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานให้อยู่ในระดับสูงเทียบเท่าเกณฑ์สากล และตอบสนองต่อการบริหารปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยมี 7 ประการ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การปรับเปลี่ยนกระบวนการและ
วิธีทำงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร
ราชการแผ่นดิน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การรื้อปรับระบบการเงินและ
การงบประมาณ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างระบบบริหารงานบุคคล
และค่าตอบแทนใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์
วัฒนธรรม และค่านิยม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การเสริมสร้างระบบราชการให้
ทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ 7 : การเปิดระบบราชการให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วม

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2545
จัดเป็นกฎหมายแม่บทในการปฏิรูประบบราชการของประเทศไทยในช่วงปัจจุบัน
ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5)
พ.ศ.2545 ในมาตรา 3/1 ว่า

“การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไป
เพื่อประโยชน์สุขของประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ
ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจ
และยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น
การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนอง
ความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน ตลอดจน
การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งหรือ
ปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมของประชาชน
การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้
ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ”

ตามมาตรา 3/1 สามารถตราให้เป็นพระราชกฤษฎีกา
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ และการสั่งการให้ส่วนราชการ
ปฏิบัติก็ได้ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจึงได้ร่างพระราชกฤษฎีกา
ดังกล่าวขึ้น โดยผ่านมติเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่
19 พฤษภาคม 2546 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (ทศพร
ศิริสัมพันธ์, 2549 : 208 – 210 อ้างถึงใน วรณะ ท้าวเพชร, 2553: 28 - 29)

- 1) การบริหารเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด

ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน 5) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ 6) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และ 7) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

2.1.8.5 ระบบราชการไทยที่พึงปรารถนา การปฏิรูประบบราชการจะมีผลจะมีผลทำให้ระบบราชการเกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านโครงสร้างระบบการบริหาร วิธีการปฏิบัติงาน รวมทั้งทัศนคติและค่านิยมดั้งเดิมของข้าราชการขนาดใหญ่ เพื่อให้ระบบราชการสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง แข็งแรง มีประสิทธิภาพสูง และมีศักยภาพเพียงพอที่จะอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ การปฏิรูประบบราชการจึงเป็นภารกิจที่รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบราชการ เพื่อให้ระบบราชการยุคใหม่เป็นระบบราชการที่พึงปรารถนาซึ่งมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ (สมเกียรติ ตรีสัมพันธ์, 2547: 14)

- 1) รัฐจะมีบทบาทหน้าที่เฉพาะในส่วนที่จำเป็น
- 2) การบริหารจัดการภายในภาคราชการจะมีความรวดเร็ว คุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพสูง
- 3) การจัดองค์กรมีความกะทัดรัด คล่องตัว และปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว
- 4) มีลักษณะของการทำงานที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการทำงาน
- 5) ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคุณภาพสูง ทำงานมุ่งสัมฤทธิ์โดยมีประชาชนเป็นเป้าหมาย

6) มีกลไกการบริหารงานบุคคลที่หลากหลาย และมี
ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

7) มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

2.1.8.6 แนวคิดการบริหารงานตามแนวทางการจัดการภาครัฐ
แนวใหม่ (วรรณะ ท้าวเพชร, 2553: 18) การบริหารงานตามแนวทางการจัดการ
ภาครัฐแนวใหม่ต้องมีการพัฒนาระบบราชการ ประเทศไทยภายใต้บริบท
ของการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบราชการ
อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาพื้นฐานและ
จุดอ่อนของระบบราชการที่สั่งสมกันมาเป็นเวลานาน และการเร่งพัฒนา
ขีดสมรรถนะและเสริมสร้างความเข้มแข็ง อันจะช่วยทำให้ระบบราชการสามารถ
ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ
ร่วมกับผู้บริหารราชการแผ่นดินฝ่ายการเมืองเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทย
ให้ก้าวข้ามผ่านออกจากภาวะวิกฤตและแก้ไขปัญหาบ้านเมืองให้ลุ่ลงไปด้วยดี
รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก และยกระดับ
ประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในวงนานาชาติ

2.1.8.7 การปฏิรูประบบราชการไทยในระยะยาว เป็นการวาง
ยุทธศาสตร์การบริหารประเทศในระยะยาว (Scenario Planning) (สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2551: 34-36 อ้างถึงใน สมชาย สุเทศ,
2554: 161 - 163) เพื่อคาดการณ์ปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและ
ผลกระทบต่อการบริหารกิจการบ้านเมือง และกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์
และต้องการบรรลุผลไว้เพื่อวัดความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ สำหรับใช้ประโยชน์
ในการวางแผนพัฒนาระยะสั้น - ปานกลาง รวมถึงการเตรียมการวางระบบ
บริหารงานและบุคลากรภาครัฐในอนาคต สำหรับการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ

และโครงสร้างของภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม (Rightsizing) เกิดความคุ้มค่า และรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้นโดย

1) ทบทวนบทบาทภารกิจของภาครัฐให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ยกเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น ถ่ายโอนงานบริการบางอย่างของรัฐให้เอกชนหรือท้องถิ่นดำเนินการแทน โดยจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานและการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อปรับปรุงบทบาทภารกิจและทบทวนความคุ้มค่า อันจะนำไปสู่การควบคุมและลดค่าใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และวางมาตรการให้มีการนำสินทรัพย์มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมทั้ง กำหนดแนวทางในการบริหารงบประมาณและจัดสรรทรัพยากรไปสู่ภารกิจที่มีความจำเป็นมากกว่าต่อไป

2) วางรากฐานและแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ภายใต้กำกับของฝ่ายบริหารให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้ง การส่งเสริมความเข้มแข็งและพัฒนามาตรฐานการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการและผู้บริหารขององค์การมหาชน เช่น การจัดตั้งสถาบันเพื่อพัฒนากรรมการในหน่วยงานภาครัฐ

3) จัดโครงสร้างส่วนราชการให้มีความพร้อมในบริบทของผู้ซื้อบริการ (Service Purchaser) และผู้ให้บริการ/ผู้จัดหาบริการ (Service Provider) รวมถึงการจัดโครงสร้างองค์กรลักษณะพิเศษ ให้เป็นหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก อิสระคล่องตัว ไม่ดำเนินการเอง แยกส่วนออกมาเป็นพิเศษเพื่อเป็นเจ้าภาพในการสร้างคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการอันเป็นวาระเชิงยุทธศาสตร์

ที่สำคัญของประเทศอย่างครบวงจร ได้รับงบประมาณเพื่อทำหน้าที่เป็น
ผู้ซื้อบริการที่เกี่ยวข้องจากส่วนราชการ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน หรือ
ผู้ให้บริการอื่น ๆ

4) ทบทวนการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ตามสภาพการณ์ รวมทั้ง
ส่งเสริมให้เกิดวินัยทางการคลังและธรรมาภิบาลในการบริหารงาน โดยเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

5) ทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรค
ต่อการปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานของรัฐ อันมีผลกระทบต่อการจำกัดสิทธิ
เสรีภาพ และการให้บริการแก่ประชาชน และส่งเสริมให้มีการมอบอำนาจ
ลงไปถึงตัวผู้ปฏิบัติงานตามความจำเป็น เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริการ
แก่ประชาชน

เสริมสร้างให้หน่วยงานภาครัฐมีความตื่นตัว ตอบสนอง
และไวต่อการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารที่ยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับตัว และ
มีความคิดริเริ่ม ทันต่อสถานการณ์และความท้าทายต่าง ๆ ได้ โดย

1) มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High
Performance Organization) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และเกิดผลสัมฤทธิ์
โดยปรับแต่งองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้าง กระบวนการ เทคโนโลยี
บุคลากร วัฒนธรรมและค่านิยม ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องและเชื่อมโยง
ไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์การ

2) ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและส่งมอบบริการสาธารณะ ซึ่งอาศัยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ กำหนดแนวทางและวิธีการนำไปปฏิบัติและติดตามประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุบทบทเรียน บูรณาการและการสร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะการเทียบเคียงขีดสมรรถนะ (Benchmarking) กับภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า หรือนำกรณีการปฏิบัติงานที่มีความเป็นเลิศ (Best Practices) มาเป็นแบบอย่าง

3) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการบริการสาธารณะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดต้นทุนการให้บริการและรองรับความต้องการของประชาชนตามแนวทางในการมุ่งไปสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) รวมทั้งส่งเสริม กระตุ้น ผลักดันให้มีการลงทุนเพื่อนำเทคโนโลยี เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์สมัยใหม่มาใช้ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

4) ปรับปรุงกลไกและระบบการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจและลักษณะของหน่วยงานของรัฐ สามารถวัดผลได้ทั้งในระดับองค์การและระดับบุคคล รวมทั้งการพัฒนามาตรการเสริมสร้างแรงจูงใจตามผลงาน และขยายผลระบบบริหารยุทธศาสตร์องค์การภาครัฐ (Government Strategic Management System) ให้มีความเชื่อมโยงกับระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System) เพื่อประมวลรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดควบคุมคู่ไปกับรายงานผลการเงินได้อย่างเป็นระบบ

สรุป ระบบราชการไทยที่ผ่านมายังคงให้ความสำคัญต่อระเบียบปฏิบัติมากกว่ายุทธศาสตร์และการบรรลุผล ไม่ได้ตอบสนองความต้องการและพยายามสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนเป็นหลัก ขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานใหม่ โดยยึดวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตอบสนองความต้องการของประชาชน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย สามารถตรวจสอบผลงานได้ ซึ่งสำหรับการกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพมาตรฐานในการให้บริการและพัฒนาองค์กร โดยให้มีการวางแผนการลดต้นทุนค่าใช้จ่าย การเพิ่มผลผลิต รวมถึงการปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอนและแนวทางให้บริการประชาชน แบบฟอร์ม และวิธีการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเรียบง่าย รวดเร็ว และเสริมสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนผู้รับบริการ (คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546 อ้างถึงใน วรณะ ท้าวเพชร, 2553: 19) สอดคล้องกับ วรเดช จันทรศร (2544 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ พันธธา, 2551: 14-15) การบริหารภาครัฐแนวใหม่ หมายถึง การบริหารจัดการที่มีการปฏิรูปโครงสร้างและระบบราชการ โดยเน้นการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และในการปฏิบัติงานเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง เช่น ลดระเบียบความเป็นราชการลง เช่น ในการบริหารงานควรจัดให้มีทางออกมากขึ้น จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชน เป็นต้น รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (2548 อ้างถึงใน นิรุช บุนยฤทธานนท์, 2551: 41) เรื่อง “ทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ” ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ทั้งข้าราชการและประชาชนส่วนใหญ่ต่างมีความพึงพอใจในการปฏิรูประบบราชการ โดยปัจจัยมูลเหตุแห่งความพึงพอใจในการปฏิรูประบบราชการของข้าราชการ คือ

มีการปรับปรุงประสิทธิภาพของกลไกการทำงาน และพฤติกรรมบริการแก่ประชาชน กล่าวคือ ได้ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความยุติธรรมและความเสมอภาคในการให้บริการแก่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงกฎระเบียบ และการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัว เปิดเผย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest)

ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผลประโยชน์แห่งชาติเป็นแนวความคิดหนึ่งที่ผู้นำของประเทศต่าง ๆ ได้นำมาพิจารณาประกอบการดำเนินนโยบายตลอดมา จึงอาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติได้ถูกนำมาใช้ในฐานะที่เป็นเครื่องมือทางการเมือง เพื่อที่จะสร้างความถูกต้องให้กับนโยบาย เพื่อบอกเลิกลัทธินโยบาย หรือเพื่อเสนอแนะนโยบายก็ได้ และไม่ว่าแนวความคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติจะถูกนำมาใช้ในลักษณะใดก็ตามต่างก็มีเป้าหมายเดียวกันคือ หมายถึงสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชาติ

2.2.1 นิยามความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติ

2.2.1.1 Rosenau (อ้างถึงใน สมเกียรติ กมลพันธ์, 2545: 34)

ได้นิยามความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติอย่างกว้าง ๆ ว่า หมายถึงสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับชาติในการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

2.2.1.2 Morgenthau (อ้างถึงใน พิชัยพันธ์ ชาญภูมิติล, 2528: 16)

ต่างประเทศ คือ ผลประโยชน์แห่งชาติ โดยผลประโยชน์แห่งชาติที่จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของรัฐนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางการเมืองและวัฒนธรรมของรัฐนั้นๆ เขาได้ให้นิยามผลประโยชน์แห่งชาติในรูปของอำนาจและเห็นว่าชาติต่างๆ จะแสวงหาอำนาจ เพื่อใช้อำนาจนั้นปกป้องหรือแสวงหาผลประโยชน์แห่งชาติของตนต่อไป

2.2.1.3 Frankel (อ้างถึงใน สมเกียรติ กมลพันธ์, 2545: 34) อธิบายว่า ผลประโยชน์แห่งชาติย่อมหมายถึง การที่รัฐมุ่งหวังที่จะปกป้องอธิปไตย และ ความดำรงอยู่ของชาติไว้ทุกวิถีทาง รวมทั้งการเสริมสร้างเกียรติภูมิความมั่นคง และการอยู่รอดโดยปราศจากการคุกคามจากศัตรูภายนอก ผู้นำรัฐจะต้องคำนึงถึง ผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก รวมทั้งการดำเนินนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้มากที่สุด

2.2.1.4 Lerche and Said (อ้างถึงใน สมเกียรติ กมลพันธ์, 2545: 34 - 35) ให้ทัศนะว่าผลประโยชน์แห่งชาติเป็นเป้าประสงค์ระยะยาว และต่อเนื่อง ซึ่งรัฐต้องพยายามสงวนรักษาไว้ ผลประโยชน์แห่งชาติเกิดจากการสังเคราะห์คุณค่านิยมของชาติให้เข้ากับสถานการณ์แวดล้อมของชาตินั้น ๆ และผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ซ้ำ โดยมีลักษณะของการพัฒนาการ มากกว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติพื้นฐาน 6 ประการ. Lerche and Said (อ้างถึงใน สมเกียรติ กมลพันธ์, 2545: 34 - 35) คือ

2.2.2.1 การสงวนรักษาและเพิ่มพูนโอกาสของความอยู่รอดให้มากที่สุด (Self-Preservation)

2.2.2.2 การแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยให้มากที่สุด (Security) ซึ่งความจริงคือ การพยายามลดภัยคุกคามความมั่นคงของรัฐให้น้อยที่สุด

2.2.2.3 การแสวงหาความกินดีอยู่ดีให้กับประชาชน (Well-Being)

2.2.2.4 การสร้างศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของชาติ (Prestige) เพื่อให้เกิดการยอมรับจากรัฐอื่น

2.2.2.5 การส่งเสริมแพร่ขยายอุดมการณ์ที่ชาตินั้นๆ ยึดถือ (Ideology)

2.2.2.6 การแสวงหาและเพิ่มพูนอำนาจ (Power)

2.2.3 ความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติ จากนิยามความหมายในเรื่องผลประโยชน์ที่แตกต่างกันดังกล่าวมาแล้ว เราอาจแยกพิจารณาความหมายของผลประโยชน์แห่งชาติออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มวัตถุนิยม (Objectivists) และกลุ่มอัตถนิยม (Subjectivists)

2.2.3.1 กลุ่มวัตถุนิยม มองว่าผลประโยชน์แห่งชาติสามารถกำหนดได้ ซึ่งหมายถึงว่า ผลประโยชน์ที่ดีที่สุด ของชาติ คือ เป้าหมายที่แท้จริง ตัวอย่างของนักคิดกลุ่มนี้ได้แก่ ฮันส์ เจ. มอร์แกนธอ (Huns J. Moregenthau) ซึ่งเป็นนักสังคมนิยมทางการเมืองระหว่างประเทศและเป็นผู้วางรากฐานความหมายของคำว่า “ผลประโยชน์แห่งชาติ” ว่าหมายถึง มาตรฐานอันยืนยาวที่จะใช้ตัดสินและนำทางว่า การกระทำทางการเมืองควรจะเป็นอย่างไร ดังนั้น เป้าหมายของนโยบายต่างประเทศจึงถูกนิยามในนามของคำว่า “ผลประโยชน์แห่งชาติ” ด้วยสำหรับในทัศนะของมอร์แกนธอ ผลประโยชน์ที่แท้จริง คือ “อำนาจ”

2.2.3.2 กลุ่มอัตถนิยม มองว่าผลประโยชน์ที่แท้จริงไม่ใช่สิ่งจะ (Reality) ที่กำหนดขึ้นมาได้เป็นอันเดียวโดด ๆ หากแต่ว่า มันถูกกำหนดโดยสมาชิกของชาติและมีลักษณะที่เป็นชุด (set) ของความพอใจของผู้กำหนดและจะเปลี่ยนแปลงเมื่อใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจของสมาชิกในชาติด้วย ตัวอย่างของนักคิดกลุ่มนี้ได้แก่ สไนเดอร์ (Snyder) ซึ่งมีงานเขียนเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีการตัดสินใจ เขาให้ทัศนะว่า ผลประโยชน์แห่งชาติคือ สิ่งที่ชาติต้องการ ซึ่งผู้ตัดสินใจจะเป็นผู้ตัดสินว่าสิ่งนั้นคืออะไร ทั้งนี้เพราะเขามีสมมติฐานอยู่ว่า สิ่งที่ประชาชนได้และต้องการเป็นสิ่งสะท้อนกลับ (Feedback) ของการกระทำของผู้ตัดสินใจ ในนโยบายแห่งชาติ นักวิเคราะห์เหล่านี้จึงเห็นว่าผลประโยชน์แห่งชาติ คือ อะไรก็ตามที่ผู้ตัดสินใจของชาติหนึ่งแสวงหาเพื่อรักษาและเชิดชูสิ่งเหล่านั้นเอง

ผลประโยชน์แห่งชาติถูกนำมาใช้อ้างเสมอในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยรัฐต่าง ๆ ว่าเป็นการกระทำไปเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติของตน จึงให้ความหมายของผลประโยชน์แห่งชาตินั้นครอบคลุมกว้างขวาง ฮันส์ เจมอร์แกนธ ได้พยายามแบ่งลักษณะของผลประโยชน์แห่งชาติออกเป็นสองประเภท คือ ผลประโยชน์ของรัฐเดี่ยวและผลประโยชน์ระหว่างรัฐสองรัฐ หรือหลายรัฐ

2.2.4 ผลประโยชน์ของรัฐเดี่ยวแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้ Good (อ้างถึงใน สมเกียรติ กมลพันธ์, 2545: 36)

2.2.4.1 ผลประโยชน์ขั้นแรก (Primary Interests) คือ การพิทักษ์รักษาความดำรงอยู่ของรัฐทั้งทางการเมือง วัฒนธรรมและค่านิยม ซึ่งผลประโยชน์ข้อนี้ทุกชาติจะพิทักษ์ไว้โดยไม่ให้มีการต่อรองใด ๆ

2.2.4.2 ผลประโยชน์ขั้นรองลงมา (Secondary Interests) คือ สิ่งที่มีส่วนในการคงไว้ซึ่งผลประโยชน์ขั้นแรก เช่น การคุ้มครองพลเมืองของตนที่อยู่ในต่างประเทศและการรักษาไว้ซึ่งสิทธิของความคุ้มกันทางการทูตของนักการทูตของชาติตน

2.2.4.3 ผลประโยชน์ถาวร (Permanent Interests) คือ ผลประโยชน์ที่มีอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เช่น อังกฤษเคยมีผลประโยชน์ในเรื่องเสรีภาพทางการเดินเรือในทะเลและในน่านน้ำชายฝั่งเป็นเวลาหลายศตวรรษ

2.2.4.4 ผลประโยชน์ที่เปลี่ยนแปลงได้ (Variable Interests) คือ ผลประโยชน์ที่ชาติในช่วงเวลานั้น เลือกถือว่าเป็นผลประโยชน์ของรัฐ ดังนั้นผลประโยชน์ขั้นแรก หรือ ผลประโยชน์ถาวรอาจเป็นผลประโยชน์ที่เปลี่ยนแปลงได้

เช่น ในปี ค.ศ.1938 ประเทศอังกฤษถือว่ากรณีที่ยเยอรมันต้องการผนวกแคว้นซูเดเตนของเชโกสโลวาเกียนั้นมิได้กระทบกระเทือนผลประโยชน์แห่งชาติของตน

2.2.4.5 ผลประโยชน์ทั่วไป (General Interests) คือ ผลประโยชน์ที่ชาติอาจนำมาใช้ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ การค้า ความสัมพันธ์ทางการทูต กฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ผลประโยชน์ของอังกฤษในการรักษาตุลแห่งอำนาจของทวีปยุโรป

2.2.4.6 ผลประโยชน์ที่จำเพาะเจาะจงลงไป (Specific Interests) คือ ผลประโยชน์ที่มีผลสืบเนื่องมาจากผลประโยชน์ทั่วไป เช่น การที่อังกฤษรู้สึกว่าการเอกราชของเนเธอร์แลนด์และเบลเยียมเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาไว้ซึ่งตุลแห่งอำนาจในยุโรป

2.2.5 ผลประโยชน์ระหว่างรัฐ 2 รัฐ หรือหลายรัฐ Moregenthau (อ้างถึงใน มณีนัย รัตนมณี, 2519: 52 - 53) ได้แบ่งออกเป็นดังนี้

2.2.5.1 ผลประโยชน์แห่งชาติที่ร่วมกันอยู่ (Identical Interests) คือ ผลประโยชน์ที่ชาติต่าง ๆ มีร่วมกันอยู่ เช่น การที่อังกฤษและสหรัฐอเมริกามีผลประโยชน์ในการทำให้ทวีปยุโรปตกอยู่ในสภาวะถูกครอบงำ โดยประเทศมหาอำนาจใดมหาอำนาจหนึ่งเพียงประเทศเดียว

2.2.5.2 ผลประโยชน์ที่เสริมกันและกัน (Complementary Interests) เป็นผลประโยชน์ที่ตอบแทนกันและกันของชาติต่าง ๆ ซึ่งทำให้ชาติเหล่านั้นเห็นพ้องกันในกรณีใดกรณีหนึ่ง เช่น อังกฤษเคยมีผลประโยชน์ในการทำให้โปรตุเกสเป็นอิสระจากสเปน โดยอังกฤษใช้โปรตุเกสเป็นเครื่องมือในการควบคุมภูมิภาคแอฟริกาตะวันตก และคาบสมุทรไอบีเรียน ในขณะที่สเปนโปรตุเกสก็ได้รับผลประโยชน์จากลัทธิแผ่ขยายอิทธิพลทางทะเลของอังกฤษ โดยใช้อังกฤษเป็นเครื่องมือในการป้องกันภัยจากสเปน เป็นต้น

2.2.5.3 ผลประโยชน์ที่ขัดกัน (Conflicting Interests) เป็นผลประโยชน์ที่นอกเหนือไปจากข้อ 1 และข้อ 2 ข้างต้น เพราะเป็นผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างชาติต่าง ๆ และอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เช่น อิทธิพลของเวลา วิธีทางการทูต ซึ่งจะทำให้กลายเป็นผลประโยชน์ที่ร่วมกันหรือเสริมกันก็ได้ ในทำนองเดียวกันผลประโยชน์ที่ร่วมกันหรือผลประโยชน์ที่เสริมกัน อาจเปลี่ยนแปลงไปสู่ผลประโยชน์ที่ขัดกันก็ได้

ผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interests) เป็นเสมือนวัตถุประสงค์หลักในการบริหารประเทศ เราจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของรัฐจะถูกกำหนด โดยลักษณะของวัตถุประสงค์ และปัจจัยแวดล้อมหลายอย่างหลายประการ ซึ่งครอบคลุมทั้งเรื่องของอำนาจ ผลประโยชน์ต่าง ๆ ค่านิยม อุดมการณ์ การกระทำของรัฐอื่น ๆ และสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศไว้ทั้งหมด เพราะฉะนั้น ในการศึกษาการเมืองระหว่างประเทศ ผลประโยชน์แห่งชาติจะถูกหยิบยกขึ้นมา วิเคราะห์ควบคู่กันไปกับอำนาจ

2.2.6 ผลประโยชน์แห่งชาติที่ต้องให้ความสำคัญ ดังนี้ (ธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน, การรู้ณลักษณะ พหุโยธิน และเชษฐวิวัฒน์ ศรีสุวรรณ, 2525: 62 - 71)

2.2.6.1 ผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญยิ่งต่อชีวิต หรือผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญลำดับแรก (Vital National Interest or Primary National Interests) เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการคงสภาพความเป็นรัฐ เป็นผลประโยชน์ที่ทุกรัฐยึดถือเหมือน ๆ กัน ได้แก่ ปัจจัย 4 อย่าง คือ ดินแดน ประชากร อิสสรภาพหรืออำนาจอธิปไตย และรัฐบาล หมายความว่า ความเป็นรัฐจะหมดสิ้นไปถ้าขาดปัจจัยเหล่านี้ไปเพียงอันใดอันหนึ่งหรือทั้งหมด

2.2.6.2 ผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญรองลงมา (Secondary National Interests) เป็นผลประโยชน์ที่รัฐสามารถสละได้โดยไม่เสียด่าง

ความมั่นคงปลอดภัยและความคงอยู่ของชาติ ทั้งนี้มีเงื่อนไขอยู่ว่าการเสียสละผลประโยชน์ที่มีความสำคัญรองจากผลประโยชน์ประเภทแรก ก็เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งอื่นหรือผลประโยชน์อื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกันหรืออาจจะสำคัญกว่า ต้องมีการตอบแทนกัน

การตัดสินใจว่าสิ่งใดเป็นผลประโยชน์ชนิดใดและมีความสำคัญมากน้อยเพียงไร สำหรับรัฐขึ้นอยู่กับรัฐเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าในการจัดลำดับผลประโยชน์แห่งชาตินั้น รัฐจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญคือ อำนาจและขีดความสามารถในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของตน การแสวงหาหรือรักษาผลประโยชน์แห่งชาติจะมีศักยภาพได้แค่ไหน ต้องพิจารณาจากอำนาจและความสามารถที่รัฐมีอยู่ เพราะรัฐแต่ละรัฐมีความแตกต่างกันในเรื่องฐานะอำนาจและขีดความสามารถที่ไม่เท่ากัน

2.2.7 ลักษณะของผลประโยชน์แห่งชาติที่แท้จริงนั้นมืองค์ประกอบที่รัฐส่วนใหญ่ยึดถืออยู่ คือ

- 2.2.7.1 การรักษาดำรงหรือความอยู่รอด (Self - Preservation or Survival)
- 2.2.7.2 ความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ (National Security)
- 2.2.7.3 ความอยู่ดีกินดีร่วมกันแห่งชาติ (National Collective Wellbeing)
- 2.2.7.4 ศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแห่งชาติ (National Prestige)
- 2.2.7.5 อุดมการณ์ (Ideology)
- 2.2.7.6 อำนาจของชาติ (National Power)

ซึ่งทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเมืองทั้งการเมืองภายในและการเมืองระหว่างประเทศด้วย แต่อย่างไรก็ตามผลประโยชน์แห่งชาตินั้นมีลักษณะที่แปรเปลี่ยนได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะและความสำคัญของผลประโยชน์นั้น ๆ ตามค่านิยมและทัศนคติของรัฐเป็นสำคัญ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

2.3.1 ความหมายของความร่วมมือ

2.3.1.1 ความหมายของความร่วมมือของดูเบรียน และไอร์แลนด์ (Dubrion and Ireland, 1993 อ้างถึงใน เจริญ นุเมฆ, 2555: 17 – 18) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ว่าคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือสองหน่วยงาน/องค์กร มีปฏิสัมพันธ์และร่วมกันปฏิบัติการกิจ อาจจะเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน หรือคนละเป้าหมายได้ด้วยการระดมทรัพยากรร่วมกัน ร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติและลงมือปฏิบัติ อีกทั้งมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติหรือร่วมรับผลประโยชน์จากการปฏิบัติ ภายใต้การปฏิบัติร่วมกันดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อตกลงและความเป็นอิสระโดยไม่ขึ้นต่อกัน โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดความร่วมมือจากสาเหตุ 3 ประการ ได้แก่

- 1) มีลักษณะจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันบ้างบางส่วน
- 2) ยอมรับรู้ถึงความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- 3) มีการแสดงออกซึ่งความจำเป็นหรือความต้องการพึ่งพาอาศัยกันในระดับการปฏิบัติ

2.3.1.2 ความหมายของความร่วมมือ (Cooperation) ในการปฏิบัติงาน ความหมายของความร่วมมือ วุทธิศักดิ์ โภชนุกูล (2554, อ้างถึงใน อุมภาพร บุญเพชร, 2555: 23) ได้ให้ความหมายของคำว่าความร่วมมือไว้ดังนี้

2.3.1.3 ความร่วมมือ หมายถึง ความรู้สึกผูกพันในการกระทำงาน และการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ การประสานงานกับความร่วมมือมีส่วนเกี่ยวข้องกัน แต่ความหมายแตกต่างกันมีนักบริหาร และนักวิชาการให้ความหมายของความร่วมมือไว้ ดังนี้

2.3.1.4 ความร่วมมือ หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.3.1.5 ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ทำร่วมกัน หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง

2.3.1.6 ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกันกับคนอื่น ในทางต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงาน

2.3.1.7 ความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างเดียวกัน

2.3.1.8 ความหมายของความร่วมมือของ William W.Reeder (อ้างใน พิชญางค์ จุแจ่มญาณ, 2529: 25 อ้างถึงในบรรเจิด อินทร์ตัน, 2551: 9) ได้ให้ความหมายของการร่วมมือไว้ว่าเป็นการร่วมมือของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป พร้อมใจกันทำงาน หรือทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จ อย่างดีที่สุด การร่วมมือจึงเป็นเรื่องของการพึ่งพาอาศัยกัน เป็นความหมายของ คนที่มีลักษณะการติดต่อและสัมพันธ์กัน

2.3.1.9 ความหมายของความร่วมมือของ พลสิทธิ์ สิทธิชมพู่ (2544: 11 อ้างถึงในอุมาพร บุญเพชร, 2555:24 - 26) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความร่วมมือไว้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานจนสามารถบรรลุเป้าหมาย ยอมรับซึ่งกันและกันพร้อมที่จะก้าวเดินไปด้วยกัน คนที่มาร่วมมือกันมีจุดประสงค์

อย่างเดียวกันที่ทำให้พวกเขาารู้สึกพึงพอใจ การร่วมมือกัน จึงเป็นความรู้สึกดี ความรู้สึกทางบวกที่เรามีให้กับคน มีให้กับงาน มีให้กับสังคม การมีความร่วมมือกัน ไม่ว่าจะทำอะไรงานก็สำเร็จไปกว่าครึ่ง สังคมใดสามารถทำให้คนมีความร่วมมือร่วมใจทำกิจกรรมของสังคมให้บรรลุเป้าหมายได้ สังคมนั้นมีความเข้มแข็งอย่างแน่นอน เพราะความเข้มแข็งของสังคมในการที่จะทำอะไร ๆ ในกลุ่มคณะของตนให้ประสบผลสำเร็จได้ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือ

2.3.1.10 ความหมายของความร่วมมือของ นิรันดร์ จรุงฉินเวศย์ (อ้างใน บัณฑูร ประดิษฐ์สุวรรณ, 2544 : 16 – 17 อ้างถึงใน สิทธิศักดิ์ รูปขำดี, 2545: 11) ได้อธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการร่วมมือไว้ว่า การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ (Participation = Cooperation + Coordination + Responsibility)

2.3.1.11 ความหมายของความร่วมมือของ พจนานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยาได้ให้ความหมายของความร่วมมือ (Co-operation) คือความร่วมมือสหการ เป็นรูปแบบของการกระทำระหว่างกันทางสังคม ซึ่งบุคคลและกลุ่มร่วมกิจกรรมหรือทำงานร่วมกัน โดยช่วยเหลือซึ่งกันและกันในวิถีทางค่อนข้างมีระเบียบเพื่อเป็นการส่งเสริมจุดขายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน และในวิถีทางเช่นนั้น ความสำเร็จของอีกฝ่ายหนึ่งในการกระทำระหว่างกันมีมากเท่าใด ก็ย่อมเป็นความสำเร็จของฝ่ายอื่น ๆ ที่ร่วมกันมากขึ้นเท่านั้น (พจนานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา, 2524: 86 อ้างถึงใน ธารินี สาเขตร์, 2551)

2.3.1.12 ความหมายของความร่วมมือของ นิพนธ์ แจ็งเยี่ยม (2524: 212 - 213) ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ว่าเป็นความร่วมมือของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป พร้อมใจกันทำงานหรือทำงานหรือทำพฤติกรรม

อย่างไรอย่างหนึ่งโดยมุ่งหวังให้เกิดผลสำเร็จอย่างดีที่สุด ความร่วมมือจึงเป็นเรื่องของการพึ่งพาอาศัยกัน หรือเป็นความหมายของคนที่มีลักษณะการติดต่อสัมพันธ์กัน

2.3.1.13 ความหมายของความร่วมมือของ พัทยา เนตรธรรานนท์ (2540 : 10) กล่าวว่า ความร่วมมือคือ การกระทำกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการมีส่วนร่วม ประสานงาน ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในกิจกรรมนั้น ๆ

2.3.1.14 ความหมายของความร่วมมือของ นิตยา เงินประเสริฐ (2540 : 274) อธิบายว่าความร่วมมือเป็นกระบวนการที่องค์การร่วมมือกับองค์การอื่น ๆ ในสภาพแวดล้อมเพื่อความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง โดยการกระทำร่วมกัน ซึ่งการกระทำร่วมกันระดับต่ำสุด คือการเจรจาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและบริการต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ระดับสูงขึ้นมา คือ การตั้งหน่วยงานต่าง ๆ มาร่วมงานด้วย และรวมกำลังซึ่งเป็นระดับของการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การจัดเครือข่ายการทำงาน (Net - Working) และบทบาทหน้าที่ รวมทั้งการรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานร่วมกัน (Sense of Beloging)

2.3.1.15 ความหมายของความร่วมมือของ ฉีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2542: 17) ได้ให้ความหมายว่า ความร่วมมือเป็นการร่วมกันปฏิบัติงานของทั้งบุคคล กลุ่ม หรือหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน หรือหน่วยงาน โดยอาศัยลักษณะการร่วมกันคิดตัดสินใจหรือกำหนดวิธีการ หรือเอื้ออำนวยความสะดวก ในทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

2.3.1.16 ความหมายของความร่วมมือของ ฉีรภัทร แก้วจุนันท์ (2543: 23) อธิบายว่า ความร่วมมือคือพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน ทั้งนี้พฤติกรรมด้านความร่วมมือมีความสัมพันธ์

โดยต่างกับความต้องการพื้นฐานของบุคคล ไม่ว่าจะร่างกายหรือจิตใจพฤติกรรมความร่วมมือเกิดจากความต้องการประสบความสำเร็จร่วมกัน ขณะเดียวกันทุกคนไม่จำเป็นต้องดำเนินการให้บรรลุจุดหมายเหมือนกัน แต่การที่ต่างคนต่างดำเนินการไปสู่จุดหมายจะมีผลให้กระบวนการนั้นได้มีผลงานที่น่าพอใจ และสามารถบรรลุเป้าหมายของแต่ละคนได้อาจอยู่ในรูปแบบพึ่งพาอาศัยกัน

2.3.1.17 ความหมายของความร่วมมือของ พนิดา พุทธิพิธ (2548: 12) ให้ความหมายความร่วมมือว่าเป็นการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการประสานงานของหน่วยงานของหน่วยงานที่ต่างกัน แต่มีจุดหมายเดียวกันให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

สรุปได้ว่าความร่วมมือ หมายถึงการรวมตัวกันระหว่างบุคคล กลุ่ม หรือหน่วยงานที่จะมาช่วยเหลือ สนับสนุนในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือกิจกรรมนั้น ๆ ส่วนการมีส่วนร่วม หมายถึงการที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

กล่าวโดยสรุป ความร่วมมือ หมายถึง การทำเพื่อให้งานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในลักษณะเป็นกลุ่ม เป็นทีม ร่วมรู้ ร่วมคิด มีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมรับผิดชอบงานทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และเป็นความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

2.3.2.1 แบทเทน (Batten, 1986: 87 อ้างถึงใน สวาติตรี คະສິລັນ, 2551: 9) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือว่า ต้องการให้คนในองค์กรได้มีความร่วมมือในกิจการต่าง ๆ โดยถือเสมือนว่าเป็นแบบฝึกหัดในการพัฒนาคนให้ต้องใช้ความคิด ตัดสินใจ วางแผน และดำเนินการเองอยู่เสมอ ซึ่งจะเป็น

หนทางทำให้สมองของคนเกิดการพัฒนา รวมทั้งต้องยึดหลักต่อไปนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่

- 1) หลักการช่วยตนเอง
- 2) หลักการให้ทีมงานมีส่วนร่วม
- 3) หลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน

2.3.2.2 สายหยุด จำปาทอง (2529: 10 อ้างถึงในอุมาพร บุญเพชร, 2555: 25) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารแบบประชาธิปไตยด้วยวิธีการตัดสินใจร่วมกัน โดยการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจมากที่สุด ด้วยความรับผิดชอบอันสูงสุดนั้นไม่ควรเสี่ยงผลเพื่อมีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวแต่ควรมุ่งถึงความสุขทางกายและใจในส่วนบุคคลด้วย

สัญญาสัญญาวิวัฒน์ (2540: 13 อ้างถึงในอุมาพร บุญเพชร, 2555: 25) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือว่าในกิจกรรมทุกอย่าง ควรให้ทีมงานมีความร่วมมือให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อให้เขาได้เป็นผู้ตัดสินใจไปแล้วด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เขาได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเขา ซึ่งจะทำให้เขาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง

2.3.2.3 ยุพดี โสทธิพันธ์ (2549: 5 พุทธิพงศ์ มนตรีโพธิ์, 2550) กล่าวไว้ว่า ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างทีมงาน โดยสมาชิกทุกคนในทีมรับรู้ที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของทีมมีเป้าหมายการพัฒนาการทำงานร่วมกันสามารถบริหารจัดการ โดยใช้ความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน มีความไว้วางใจ ยอมรับซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลวางแผนตัดสินใจ แก้ไขปัญหา เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

2.3.3 องค์ประกอบของความร่วมมือ

2.3.3.1 องค์ประกอบของความร่วมมือ 5 ประการ คือ (อุมาพร บุญเพชร, 2555: 25)

- 1) การมีผู้นำที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ
- 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดความร่วมมือ
- 3) การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอ
- 4) การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกัน
- 5) การกำหนดความสำคัญและขั้นตอนเพื่อสร้างความร่วมมือ

2.3.3.2 องค์ประกอบตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ (พิสิษฐ์ เทพไกรวัล, 2554: 24)

1) Graham&Writht (1999) ได้ศึกษาความหมายของความร่วมมือจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยการศึกษาว่าจะนำความร่วมมือสู่การปฏิบัติได้อย่างไร รวมทั้งได้นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้ของความร่วมมือ สร้างแบบวัดความร่วมมือ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกันและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การวางแผน การแบ่งปัน และการบรรลุเป้าหมายของกิจกรรม ส่วนตัวบ่งชี้ของความร่วมมือประกอบด้วย 1. การวางแผน (Planning) 2. การแบ่งปัน (Sharing) และ 3. การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Goal Achieving Activities)

2) Welth and Tulbert (2000) ได้ทำการวิจัยและสรุปว่า องค์ประกอบของความร่วมมือ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การประนีประนอม เพื่อให้เกิดการเคารพความคิดใหม่และการเปลี่ยนแปลง 2. การสื่อสารที่ประกอบด้วย

การฟังและการเสนอความคิด ความรู้สึก 3. การแก้ปัญหาที่มีการระบุความต้องการ ความจำเป็น การระดมสมอง การปรับสิ่งที่ได้เพื่อใช้ในการสร้างแผนปฏิบัติการ และ การประเมิน 4. การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการประเมินการปฏิบัติการ

3) Mesa Public School (2003) เสนอว่า ตัวบ่งชี้ของความร่วมมือประกอบด้วย 1. การค้นคว้าและรวบรวมสารสนเทศ 2. การตรงต่อเวลา 3. การปฏิบัติตามหน้าที่ 4. การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่ม และ 5. การร่วมมือกับทีม

4) Plymouth State University (2003) กล่าวถึงการร่วมมือว่า เป็นความสามารถในการสนับสนุนเพื่อนร่วมงานและทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายร่วมกัน และตัวบ่งชี้ของความร่วมมือประกอบด้วย 1. ความมุ่งมั่นพยายามที่จะร่วมมือ 2. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและการสื่อสารที่แสดงการเคารพผู้อื่น 3. การแสวงหาและสนับสนุนความเห็นร่วมกันของกลุ่ม การตระหนักและรับรู้งานของผู้อื่น 4. การตั้งเป้าหมายและจัดลำดับความสำคัญร่วมกับผู้อื่น และ 5. การทำตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับผู้อื่น

5) Sandiego State University's College of Education (2003) ได้นำเสนอองค์ประกอบของความร่วมมือ ดังนี้ 1. การมีส่วนช่วยเหลือแบ่งปัน (Contribution) 2. การรับผิดชอบ (Taking Responsibility) 3. การมองเห็นคุณค่าความเห็นของผู้อื่น (Valuing Other's Viewpoint) โดยที่ การช่วยเหลือแบ่งปันเป็นการค้นหาและรวบรวมสารสนเทศ การแบ่งปันข้อมูล ข่าวสาร การตรงต่อเวลา ส่วนการรับผิดชอบเป็นการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมีส่วนร่วมในการประชุม ส่วนการมองเห็นคุณค่าความเห็นของผู้อื่นเป็นการรับฟังความเห็นของสมาชิกคนอื่น การร่วมมือกับสมาชิกในทีม และการตัดสินใจด้วยความยุติธรรม

2.3.4 การสร้างความร่วมมือ ซึ่งความร่วมมือมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จ เป็นสิ่งที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระหว่างบุคคล ครอบครัวและเพื่อนบ้าน การสร้างความร่วมมืออาจมีทั้งระดับหุ้นส่วนแบบไม่เป็นทางการ ไปจนถึงระดับการวางแผนสร้างความสัมพันธ์เชิงการร่วมมืออย่างจริงจังเป็นแบบแผน กล่าวได้ว่า ความร่วมมือเป็นการเปิดโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้าน ความเป็นชุมชน เพิ่มความตระหนักในการยอมรับประโยชน์ในการขยายขอบเขตการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ด้วยการลดทอนความซ้ำซ้อน (กนกอร สมปราชญ์ และคณะ, 2548 อ้างถึงใน พิสิษฐ์ เทพไกรวัล, 2554: 25 - 27) รายละเอียด ดังนี้

2.3.4.1 ลำดับขั้นเพื่อความสำเร็จในการสร้างความร่วมมือ (The Steps to Successful Collaboration) ความสำเร็จในการสร้างความร่วมมือมีลำดับขั้นในการดำเนินการดังนี้

1) ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Identify Stakeholder) ความร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการระบุถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อจะร่วมประชุมวางแผน กำหนดความต้องการ นิยาม เป้าหมาย และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากความเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละคน ซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณประโยชน์ต่อการสร้างความร่วมมือ

2) การสนองเหตุผลและความต้องการในการมีส่วนร่วม (Have Collaborators State Their Reasons for Wanting to Participate) หลังจากการกำหนดผู้เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือซึ่งอาจอยู่ในรูปตัวแทนองค์กรหรือครอบครัวชุมชนแล้ว ต้องทบทวนอยู่เสมอว่าความร่วมมือที่ดำเนินการ

อยู่ได้สนองความต้องการ โดยทำให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากรและแลกเปลี่ยน
ความเชี่ยวชาญเพื่อสนองตอบความต้องการและเป้าหมายของชุมชนแล้วหรือยัง

3) สร้างพันธสัญญาสู่เป้าหมายร่วมกัน (Get a Commitment to State Goals) ความร่วมมือที่เกิดจากการสั่งการ จะไม่ทำให้เกิดจิตสำนึก และการแลกเปลี่ยนความคิด และหากปราศจากการแลกเปลี่ยนความคิดในการกำหนดเป้าหมาย จะทำให้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการสร้างความร่วมมือมีน้อย

4) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม (Establishing a Shared Vision) การสร้างความร่วมมือจะประสบความสำเร็จจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีภูมิหลังและมุมมองที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามความหลากหลายอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจและการควบคุม

5) การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือ (Developing a Collaborative Strategic Plan) การวางแผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสำเร็จระยะยาวภายในสองถึงสี่ปี ในที่ประชุมผู้มีส่วนร่วมทุกคนต้องร่วมแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ ความหวัง สิ่งที่เป็นความวิตกกังวล และร่วมกันร่างแผนยุทธศาสตร์ โดยคำนึงถึงความใส่ใจต่อทรัพยากรที่ขาดแคลน เน้นมุมมองที่หลากหลายอธิบายถึงรายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ ที่จะเกิดผลต่อองค์กรและเพื่อนบ้าน ส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการชี้แจงเหตุผล บริการจัดการ โดยการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น สร้างพันธสัญญาความร่วมมือในการสร้างพันธกิจและเป้าหมาย และประเมินจุดแข็งจุดอ่อน

6) การกำหนดข้อปฏิบัติในการประชุม (Determining Meeting Rules) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถร่วมกำหนดข้อปฏิบัติบางส่วนในการประชุม ซึ่งอาจเป็นเพียงเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือเรื่องที่จำเป็น

7) การสร้างข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการตัดสินใจ (Building Consensus about Decision Making) ข้อขัดแย้งต่างๆ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเกิดขึ้น ดังนั้น การสร้างความร่วมมือจึงถือเป็นสิ่งท้าทาย การย้อนกลับไปทบทวนเพื่อหาคำตอบของข้อขัดแย้งและทักษะการสร้างข้อตกลงร่วมกัน เป็นกุญแจสู่ความสำเร็จ การให้ความไว้วางใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ หากปราศจากความไว้วางใจแล้ว หุ่นส่วนทุกคนจะไม่ยอมเปิดเผยความคิดเห็นส่วนตัว นอกจากความไว้วางใจแล้วยังมีประเด็นอื่นๆ อีกที่จะส่งเสริมให้เกิดข้อตกลงร่วมกัน

2.3.4.2 ความสำคัญของความร่วมมือ

1) อุไรวรรณ คະนิงสุสุววรรณ (2532: 53, อ้างใน ดนัย สังข์เกิดสุข, 2539: 63) กล่าวว่า เมื่อองค์กรแต่ละองค์กร ได้สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรก็ส่งผลให้การปฏิบัติงานของแต่ละองค์กรเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

2) เรวฒน์ ชาตรีวิศิษย์ (2539 : 115) ได้อธิบายถึงความสำคัญของความร่วมมือว่าองค์กรซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือมีลักษณะที่ให้บริการประชาชนด้วยกัน หากมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรเป็นไปในทางร่วมมือกันแล้ว จะมีผลดีในแง่ที่ทรัพยากรถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ลดความซ้ำซ้อนของการบริการที่มีประชาชน และไม่ก้าวก่ายซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ความคิดริเริ่มในโครงการใหม่ ๆ จะเกิดขึ้นได้อย่างสะดวก ทั้งนี้เพราะไม่ต้องเกรงว่าจะต้องไปแย่งชิงทรัพยากรกับองค์กรอื่นๆ โดยที่ต่างคนต่างไม่รู้ว่กำลังทำอะไรอยู่ก่อนแล้วเท่ากับลดอุปสรรคในการทำงานลงได้

3) ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2542: 18) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของความร่วมมือ คือ การร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งเป้าของแต่ละองค์กรมี และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยกำหนดกรอบของการปฏิบัติ

ภายใต้ความร่วมมือกันทั้งนโยบาย เป้าหมายทรัพยากร วิธีการทำงานและข้อมูล ข่าวสาร เพื่อที่ทำงานผสมผสานสอดคล้องลดความซ้ำซ้อน มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมแก่ทุกฝ่าย

2.3.4.3 ลักษณะของความร่วมมือ

1) เรวัตน์ ชาตรีวิศิษฐ์ (2539: 120) ได้แบ่งลักษณะความร่วมมือจากลักษณะการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยแบ่งตามระดับความสำคัญ เป็น 3 ระดับ คือ

1. ความร่วมมือระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานระดับต่ำ (Low Level Cooperation Between Organizations) มีอยู่หลายวิธีการด้วยกัน ได้แก่ ทำความรู้จักคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จากองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ทำความคุ้นเคยกับโครงการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นๆ จัดให้มีการติดต่อสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลทั่ว ๆ ไป โดยเน้นด้านโครงการ และเป็นคณะกรรมการระหว่างองค์กรร่วมกัน

2. ความร่วมมือระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานระดับกลาง (Middle Level Cooperation Between Organizations) มีวิธีการประสานงานต่าง ๆ ได้แก่ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลอย่างเป็นทางการ เช่น การรายงานข่าวเป็นการภายในระหว่างองค์กร จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งจัดให้มีโครงการร่วมกัน (Joint Project) ระหว่างองค์กร

3. ความร่วมมือระหว่างองค์กรระดับสูง (High Level Cooperation Between Organizations) มีวิธีการประสานงานหลากหลายวิธี ได้แก่ จัดให้มีการพิจารณางบประมาณร่วมกันตลอดจนให้มีการแลกเปลี่ยน

หรือโอนย้ายงบประมาณระหว่างงานกันได้ จัดให้มีคณะกรรมการร่วมอย่างเป็นทางการ (Formal Overlapping Boards) หรือที่เรียกว่า Cooptation ซึ่งหมายถึง การชักชวนมาเป็นพวกเดียวกัน จัดให้ร่วมเป็นเจ้าของสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยกัน และจัดให้มีการทำข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับนโยบาย และโครงสร้างขององค์การ

ทั้งนี้ ความร่วมมือระหว่างองค์การทั้ง 3 ระดับ จะต้องกระทำทุกระดับจึงจะเกิดความร่วมมือกันได้ ไม่ใช่เลือกที่จะร่วมมือกันแต่ในระดับใดระดับหนึ่งเพียงอย่างเดียว

2) วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2554, อ้างถึงในอนุมาพร บุญเพชร, 2555: 26) ได้กล่าวถึง ลักษณะของความร่วมมือ คือ

1. ความร่วมมือเป็นลักษณะของการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน
2. ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือบุคคลอื่น ๆ หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางสร้างเสริม
3. ความร่วมมือเป็นการยอมรับการกระทำของบุคคลอื่น และของตนเอง
4. ความร่วมมือเป็นการกระทำที่เห็นพ้องต้องกันและเพิ่มกำลังในทางปฏิบัติ ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือต้องรีบดำเนินการประชุมผู้เกี่ยวข้อง หาวิธีการป้องกันและแก้ไขโดยทันที ไม่ควรให้เรื้อรังหรือบานปลายเป็นความขัดแย้งลุกลาม สร้างความแตกแยกขึ้นในหน่วยงาน จะต้องร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุของปัญหา และสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นโดยเร็ว ปัญหาที่มักเกิดเสมอในเรื่องของความร่วมมือ ได้แก่ ความไม่เต็มใจในการให้

ความช่วยเหลือ เนื่องจากการขาดแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือ ทำให้ผลงานไม่เสร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้ การที่องค์กรไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ส่งผลต่อการประสานงานในทุกด้าน จึงต้องพยายามค้นหาสาเหตุและแนวทางป้องกัน

2.3.4.4 เทคนิคการประสานความร่วมมือ

1) บรรณยงค์ โตจินดา (2542: 87) ได้กล่าวถึงวิธีการประสานงานที่นำไปสู่ความร่วมมือสามารถดำเนินการได้โดย 4 วิธี ได้แก่

1. วางแผนร่วมกัน โดยการกำหนดการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมการปฏิบัติงานให้ได้ ผู้ใดจะปฏิบัติงานอะไร เมื่อไร

2. กำหนดการรายงานการปฏิบัติงาน ในจุดที่จะต้องปฏิบัติให้ประสานงานกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงการที่จะต้องประสานงานกัน

3. จัดประชุมร่วมกัน โดยให้ผู้ที่จะต้องปฏิบัติงานมีการประชุมระยะเวลาทั้งหมดก่อนที่จะปฏิบัติ และระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อทำให้เกิดการประสานการปฏิบัติงาน

4. ตั้งคณะกรรมการร่วมกัน จะทำให้สามารถร่วมปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นนับตั้งแต่การวางแผน การนัดหมายการปฏิบัติงาน การติดตามผลงาน และการปรับการปฏิบัติงานให้ประสานกัน

2) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2526: 123) กล่าวถึงรูปแบบการประสานงานระหว่างองค์กรเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือ ซึ่งมี 5 รูปแบบ ดังนี้

1. รวมหน่วยงาน มีจุดมุ่งหมายให้องค์การหรือหน่วยงานมารวมกันเพื่อประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลระหว่างด้านนโยบายกับแผนการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้หน่วยงานทั้งหมดขึ้นตรงต่อผู้บริหารคนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความเป็นเอกภาพในการบริหาร และเพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นได้ร่วมมือและประสานกันให้เป็นไปตามนโยบาย และเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน

2. คณะกรรมการผสมหรือคณะกรรมการกลาง โดยผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่มีอำนาจ ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่จากหลายหน่วยงานโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

3. กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรให้ชัดเจน เพื่อช่วยป้องกันปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันได้ ขณะเดียวกันการขอตั้งหน่วยงานใหม่ต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานเดิม

4. การประชุม เป็นรูปแบบการประสานงานระหว่างองค์กรที่หลายหน่วยงานปฏิบัติอยู่เป็นประจำเพื่อร่วมประชุมกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการร่วมกัน พิจารณาผลงาน ปัญหาอุปสรรค และประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกัน ดังนั้น การประชุมมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้เกิดการประสานงานที่ดีที่สุด

5. การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์กันโดยส่วนตัวซึ่งมีผลให้เกิดการติดต่อร่วมมือประสานงานในหน้าที่ราชการ

กล่าวโดยสรุป เทคนิคการประสานความร่วมมือมีหลากหลาย ไม่มีรูปแบบใดหรือเทคนิคใดเป็นรูปแบบที่ดีที่สุด ดังนั้น การที่จะนำไปใช้ในแต่ละงานได้นั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โอกาส และความพร้อมขององค์กรอีกด้วย

2.4 ความร่วมมือที่เป็นของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (दनัยวัฒนา รุ่งอุทัย, 2558: 137 - 138.)

ความร่วมมือของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ASA, MAPHILIDO, SEAMEO และ ASEAN โดยจะเห็นได้ถึงความตั้งใจของมาเลเซีย และฟิลิปปินส์ในการร่วมมือกันนั้นเกิดขึ้นก่อนความร่วมมือระหว่างชาติอื่น ๆ

2.4.1 SAS (Association of Southeast Asia) หรือ สมาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1961 โดยความริเริ่มของมาเลเซียและฟิลิปปินส์ และประเทศไทยสนับสนุนความคิดนี้ ดังนั้น จึงเป็นความร่วมมือกันของ 3 ประเทศ คือ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์และไทย วัตถุประสงค์ของ ASA เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา แต่การดำเนินการต้องชะงักและล้มเลิกไป เพราะความขัดแย้งระหว่างมาเลเซีย และฟิลิปปินส์ (รวมทั้งอินโดนีเซียซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิก ASA) ในกรณีปัญหารัฐซาบาห์ ทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งจนเกือบเกิดเป็นสงครามระหว่างมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ไทยได้ทำหน้าที่คนกลางจัด good office คืออำนวยความสะดวกในการเจรจาระหว่าง 3 ประเทศจนสามารถตกลงกันได้

2.4.2 MAPHILINDO ก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1963 นั่นคือ ภายหลังจากความขัดแย้งกรณีปัญหารัฐซาบาห์ได้คลี่คลาย อินโดนีเซียริเริ่มที่จะประสานความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างมาเลเซีย และฟิลิปปินส์ให้กลับมาร่วมมือกันใหม่ โดยมีอินโดนีเซียเข้าร่วมด้วย แรงผลักดันขอความริเริ่มนี้คือ เพื่อบรรลุความใฝ่ฝันที่สร้างสมพันธันท์ของคนเชื้อชาติมาเลย์ให้รวมเข้าด้วยกันหรือเป็น “The Greater Malayan Confederation” เพื่อต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยมและความร่วมมือทางเศรษฐกิจร่วมกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อองค์การนี้ดำเนินการมาได้ 2 ปีได้เกิดปัญหา

ความขัดแย้งระหว่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย เพราะอินโดนีเซียเห็นว่า ความพยายามก่อตั้งสหพันธรัฐมาเลเซีย เป็นไปภายใต้จักรวรรดินิยมอังกฤษ ประธานาธิบดีซูการ์โน จึงประกาศนโยบายเผชิญหน้าหรือ นโยบาย “บดขยี้” มาเลเซีย ทำให้องค์การนี้ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ จึงล้มเลิกไปใน ค.ศ.1965

2.4.3 SEAMEO (Southeast Asia Minister of Education Organization) เป็นความร่วมมือส่วนภูมิภาคทางด้านการศึกษาระหว่างประเทศ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนามใต้ มาประชุมที่กรุงเทพฯ และจัดตั้งองค์การขึ้นใน ค.ศ.1965 โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ วัตถุประสงค์ขององค์การเพื่อร่วมมือทางด้านการศึกษาและการวิจัยจัดสัมมนา เพื่อแก้ปัญหการศึกษาของประเทศสมาชิก แต่ต่อมาความคิดเห็นได้แตกออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายประเทศในอินโดจีน และฝ่ายที่ไม่ใช่อินโดจีน จึงทำให้ความร่วมมือนี้ลดลงและเลิกไปในที่สุด

2.4.4 ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ.1967 จากความล้มเหลวของความร่วมมือหรือองค์การดังกล่าวข้างต้น ได้นำไปสู่การก่อตั้งสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขึ้นเนื่องจาก พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันต์ ไม่พอใจการทำงานของ SEATO และ บทบาทของสหรัฐอเมริกา ที่คำนึงถึงประโยชน์ของตนเองและครอบงำการตัดสินใจของประเทศสมาชิก โดยไม่ปรึกษาหารือกับประเทศสมาชิกชาติเอเชีย และไม่มั่นใจว่าจะได้รับความช่วยเหลือจาก SEATO ได้อย่างแท้จริงเมื่อมีภัยมาถึง ดังนั้น ในปลาย ค.ศ.1966 และต้น ค.ศ.1967 พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันต์ ได้เสนอแนวคิดเรื่องการจัดตั้ง “องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”

(Southeast Asian Association of Regional Cooperation : SEAARC) ให้ผู้นำประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พิจารณา รวมทั้งให้รัฐมนตรีต่างประเทศ อินโดนีเซียชักชวนให้ประเทศพม่า ลาว กัมพูชา เข้าร่วมด้วยแต่ถูกปฏิเสธ รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย คือ นายอดัม มาลิก ได้เสนอให้เปลี่ยนชื่อ SEAARC เป็น ASEAN เพื่อให้เรียกได้ง่ายขึ้น

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพกับนโยบายทางการจัดการด้านความมั่นคงชายแดน

2.5.1 นโยบายของรัฐบาล/การสั่งการของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 1 – 31 มกราคม 2558 น.4, น.17) รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจกรรม 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน ซึ่งการดำเนินการคือ ความสัมพันธ์ ซึ่งจะช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันอันหนึ่งอันเดียวให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ การที่ชุมชนสองฝั่งมีความรู้สึกใกล้ชิดกันแนบแน่นยังจะช่วยบรรเทาปัญหาหะหว่างกัน ซึ่งรวมถึงปัญหาเส้นเขตแดน ด้วยในระยะต่อไป จะมีการเพิ่มขึ้นของ Connectivity ในภูมิภาคซึ่งย่อมจะส่งผลข้างเคียงด้านความมั่นคงโดยเฉพาะความเสี่ยงของภัยคุกคามข้ามชาติ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเชื่อมโยงและการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต ทั้งนี้ สมช. จึงเห็นว่าการเสริมสร้างความร่วมมือกับเพื่อนบ้านด้านความมั่นคงจะมีความจำเป็นมากขึ้น หน่วยงาน

ความมั่นคงของไทยควรพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือกับต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญเรื่องความมั่นคงที่ควบคู่กับความมั่นคง โดย สมช. เป็นหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงแบบองค์รวมที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตได้

2.5.2 นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พลเอกประวิตร วงศ์สุวรรณ

2.5.2.1 นโยบายเฉพาะ : พัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อจัดระเบียบสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง สร้างความไว้วางใจ สร้างเสถียรภาพ และสันติภาพร่วมกัน โดยให้ความสำคัญในการป้องกันและลดความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศต่อนานาชาติ การสนับสนุนภารกิจเพื่อสันติภาพและเพื่อมนุษยธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติและความร่วมมือในภูมิภาค การริเริ่มและพัฒนาความร่วมมือทางทหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น การรักษาความสมดุลของความสัมพันธ์กับประเทศที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาค การเร่งรัดการดำเนินการตามกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสำรวจและจัดทำหลักเขตที่ยังคงมีปัญหา รวมทั้งสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

2.5.2.2 นโยบายเร่งด่วนในระยะ 1 ปี : โดยมีการสนับสนุนรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนใน 5 เรื่อง ที่มีความสำคัญเร่งด่วน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการชายแดน 2) การสร้างความมั่นคงทางทะเล 3) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

ข้ามชาติ 4) การสร้างความไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกัน และ 5) การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเร่งรัดการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านการแพทย์ทหารอาเซียนในประเทศไทย การจัดตั้งเครือข่ายติดต่อสื่อสารด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน และการเตรียมการฝึกร่วมคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ทหารและคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติในกรอบอาเซียน และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางทหารระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและยาเสพติด การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน รวมทั้งการจัดทำโครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านเกษตรกรรมและปศุสัตว์ ให้กับประเทศเพื่อนบ้าน

2.5.3 นโยบาย ผบ.ทสส. พล.อ.วรพงษ์ สง่าเนตร ในข้อที่ 6 ให้ความสำคัญกับความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.5.3.1 เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง

2.5.3.2 ป้องกันและแก้ไขข้อพิพาทและปัญหาเส้นเขตแดน

2.5.3.3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความมั่นคง

2.5.3.4 เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ APSC

2.5.3.5 แลกเปลี่ยนการเยือนทางทหาร และขยายผลการฝึกร่วม/ผสม

2.5.3.6 ส่งเสริมการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ

2.5.3.7 บูรณาการกลไกความร่วมมือด้านการปฏิบัติการเพื่อ

สันติภาพ

2.5.4 นโยบายกองบัญชาการกองทัพไทย : ให้ความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.5.4.1 แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี กองทัพอากาศ พ.ศ.2555 – 2558 ประเด็นยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ซึ่งมีเป้าประสงค์คือ มีภาพลักษณ์ และความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน มิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยมีกลยุทธ์คือ 1.พัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน และมิตรประเทศในทุกมิติ 2.เสริมสร้างความร่วมมือและร่วมกันแก้ปัญหาในระดับต่าง ๆ กับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศ 3.พัฒนาโลก ความร่วมมือในการเสริมสร้างศักยภาพทางทหารในภูมิภาค 4. พัฒนาความร่วมมือเพื่อการมีบทบาทนำในการสนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ

2.5.4.2 แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี กองบัญชาการกองทัพอากาศ พ.ศ.2555 – 2558 ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาบทบาทนำในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ เป้าประสงค์คือกองบัญชาการกองทัพอากาศ มีบทบาทนำในภูมิภาคและสนับสนุนการดำเนินการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในประชาคมโลก โดยการสร้างความร่วมมือทางทหารที่ดีกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ โดยมีกลยุทธ์ คือ กระชับความสัมพันธ์ สร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและความไว้วางใจระหว่างกองทัพอากาศกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งบทบาทในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพในกรอบสหประชาชาติ พัฒนางค์การและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถพร้อมเผชิญความท้าทาย และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าประสงค์ที่สอง กองบัญชาการกองทัพอากาศ เป็นหน่วยงานหลักในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบประชาคมอาเซียน โดยมีกลยุทธ์ คือ เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มประเทศอาเซียน พัฒนาสัมพันธ์เสริมสร้างทัศนคติที่ดี

2.5.4.3 นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี กองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปี 2557 นโยบายที่ 4 เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ แนวทางปฏิบัติ สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ

2.5.4.4 แผนปฏิบัติราชการ กองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปี 2558 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาบทบาทนำในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ มีเป้าประสงค์ดังนี้

1) บก.ทท.มีบทบาทนำในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบประชาคมอาเซียน

2) ประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ร่วมมือในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน

3) กระบวนการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศที่มีประสิทธิภาพ

4) บุคลากรในการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

5) มีการพัฒนาระบบการประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศ (บุคลากร, พัฒนาระบบข้อมูลและระบบ, เครื่องมือและข้อมูล ทำเนียบการติดต่อสื่อสาร ฯลฯ)

6) บก.ทท. มีบทบาทนำในความร่วมมือด้านความมั่นคง และความสัมพันธ์ของมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

2.5.4.5 การปฏิบัติการกิจของกองทัพไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 (แผนปฏิบัติงาน 3 ปี)

นับจากสิ้นสุดสงครามเย็น โลกได้พัฒนาเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่แน่นอน กระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้นำมาซึ่งการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของผู้คน สินค้า และการบริการ ได้เพิ่มจำนวนขึ้นในอัตราที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เกิดความเชื่อมโยงอย่างกว้างขวางที่ทำให้บุคคลหรือผู้มีบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ (Non-state actor) ทั้งที่ประสงค์และร้ายต่างก็มีอิทธิพลมากขึ้น ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค หรือภายในรัฐชาติหนึ่งชาติใด อันส่งผลให้เกิดความท้าทายต่อความเป็นรัฐชาติ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ได้รับการกระตุ้น เทคโนโลยีทันสมัยที่นำมาใช้ในการแสวงหาแหล่งพลังงานใหม่ และนำมาซึ่งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ได้ช่วยบรรเทาความยากจนของประชากร และนำไปสู่ศูนย์อำนาจใหม่ของโลก หลายชาติพยายามที่จะมีบทบาทมากขึ้นทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความกินดีอยู่ดี อย่างไรก็ตาม การเร่งใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เกินสมดุลก็นำมาซึ่งผลการทำลายสิ่งแวดล้อม และนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรและแหล่งพลังงาน รวมทั้งยังเป็นการเร่งให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงตามมา และด้วยโลกที่เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน เหตุการณ์ในมุมหนึ่งของโลกย่อมเห็นและรับทราบได้ในอีกมุมหนึ่ง และยิ่งไปกว่านั้นในแต่ละจุดภายในรัฐชาติหนึ่งยังได้รับผลกระทบจากภาวะและเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายนอกประเทศมากยิ่งขึ้น

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้การเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ รวดเร็วขึ้น โลกไซเบอร์มีผลต่อวัฒนธรรม วิถีชีวิต ทักษะคนดี ความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชน รวมทั้งทำให้แนวโน้ม

ของความเสถียรต่อความมั่นคงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายที่เกิดจากการคุกคามทางไซเบอร์มีสูงขึ้น โดยปัจจุบันหลายประเทศมีความขัดแย้งระหว่างกัน ได้มีการพัฒนาความสามารถในการคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อลดความสามารถของฝ่ายตรงข้าม ทั้งความสามารถโดยทั่วไปของประเทศและความสามารถของกองทัพ ซึ่งทำให้หลายประเทศให้ความสำคัญต่อการคุกคามดังกล่าวและพัฒนาวีธีการป้องกันการคุกคามนี้จากฝ่ายตรงข้ามมากขึ้น

ในขอบเขตประเทศเพื่อนบ้าน กระทรวงกลาโหมให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์ในทุกมิติ และทุกระดับเป็นอันดับแรก ไม่เพียงเพื่อเสริมสร้างรักษาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างสองฝ่าย แต่เพื่อความเจริญและความสงบสุขของภูมิภาคโดยรวมด้วย ในแง่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน สามารถเป็นทั้งปัจจัยบวก และความท้าทาย ทำให้ความสัมพันธ์มีความละเอียดอ่อน และซับซ้อน ซึ่งหากสามารถใช้เป็นประโยชน์จากปัจจัยดังกล่าวในทางสร้างสรรค์ได้ก็จะเป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง และความเป็นเอกภาพของภูมิภาคได้

ประเทศเพื่อนบ้านมีความสำคัญอย่างมากต่อการรักษาความมั่นคงและการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย ทั้งในบริเวณชายแดนและของประเทศโดยรวม ซึ่งความสำคัญนี้จะเพิ่มทวีขึ้นเมื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 กระทรวงกลาโหมดำเนินนโยบายภายใต้เสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง มุ่งเน้นการลดความหวาดระแวงของประเทศเพื่อนบ้าน และเสริมสร้างความไว้วางใจใจ รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะด้านการทหาร และความมั่นคง รวมทั้งใช้กลไกที่มีอยู่ เช่น GBC JBC RBC เพื่อคลี่คลายปัญหาขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นตามแนวชายแดน ดังนั้น กระทรวงกลาโหม จึงกำหนดแนวนโยบายทางทหารกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

1) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้ 1. ต้องมีขีดความสามารถในการกระชับความสัมพันธ์กับผู้นำทางทหารระดับสูง ของประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยการดำเนินงานของผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร การแลกเปลี่ยนการเยือนและการดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมในเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ทั้งสองฝ่าย เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นมิตร รักษาความเป็นกลาง ลดเงื่อนไขและลดโอกาสที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง รวมทั้งป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งกับประเทศใดก็ตาม 2. ต้องมีขีดความสามารถในการจัดการศึกษาอบรมกำลังพลให้มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับนานาประเทศ รู้เท่าทันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งมีความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านด้วย

2) การดำเนินการทูตโดยฝ่ายทหาร (Defence Diplomacy) ได้แก่ 1. คณะกรรมการร่วมระหว่างกระทรวงกลาโหมหรือฝ่ายทหารของไทยกับกระทรวงกลาโหม หรือฝ่ายทหารประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้ง คณะกรรมการร่วมระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในทุกระดับต้องมีขีดความสามารถในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้น 2. กำลังป้องกันชายแดนของกองทัพ จะต้องมีความรู้ขีดความสามารถในการใช้มาตรการทางการทูตโดยฝ่ายทหาร เพื่อไม่ให้เกิดหรือลดความขัดแย้งในระดับพื้นที่ 3. ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารในบทบาทด้านการทูตโดยฝ่ายทหาร ในฐานะตัวแทนของกระทรวงกลาโหมและกองทัพในต่างประเทศ จะต้องมีความรู้ขีดความสามารถในการปฏิบัติการด้านการข่าวด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคง และงานด้านการทูตโดยฝ่ายทหารอื่น ๆ ตามนโยบายการต่างประเทศ และนโยบายด้านความมั่นคงของชาติ

3) การพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงกลาโหมประเทศเพื่อนบ้าน ในการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติร่วมกัน ดังนี้ 1. ต้องมีขีดความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับกระทรวงกลาโหม ประเทศเพื่อนบ้านในการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติร่วมกัน 2. ต้องมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วมกับกองทัพประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดความผูกพันทางผลประโยชน์ร่วมกัน และลดปัญหาความขัดแย้ง และการกระทบกระทั่งระหว่าง กองกำลังของฝ่ายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น 3. ต้องมีขีดความสามารถในการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านการฝึกร่วม/ผสมการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อให้ก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการ และเทคโนโลยีทางทหาร ตลอดจนให้ได้รับทักษะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติร่วมกันทั้งในปัจจุบันและในอนาคต 4. ต้องมีขีดความสามารถในการสนับสนุนประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาประเทศตามแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่ข้ามชายแดน (Cross – Border Development) ด้วยกำลังทรัพยากรของกระทรวงกลาโหมที่มีอยู่ เพื่อสร้างเสริมจิตสำนึกของประชาชนในประเทศเพื่อนบ้าน ให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อประเทศไทย และลดเงื่อนไขความขัดแย้ง ตลอดจนสร้างความไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดความมั่นคงร่วมกันในระยะยาว

4) ความร่วมมือกับเพื่อนบ้านในการแลกเปลี่ยนข่าวกรองเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ลดหรือยุติการช่วยเหลือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งทำความเข้าใจกับประเทศที่ให้การสนับสนุน กลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติให้ลดหรือยุติการช่วยเหลือ ต้องมีขีดความสามารถในการประสานงานด้านการข่าวกับเพื่อนบ้าน เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของผู้ไม่หวังดีต่อ

ประเทศไทย กลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติทุกกลุ่มที่มีแนวโน้ม จะเข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทย รวมทั้งมีขีดความสามารถในการทำความเข้าใจ กับเพื่อนบ้านเพื่อลดหรือยุติการช่วยเหลือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ และช่วยทำความเข้าใจกับประเทศที่ให้การสนับสนุน กลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ให้ลดหรือยุติการช่วยเหลือ

5) ขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการรักษา ความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดน และดำเนินการไม่ให้กลุ่มบุคคลใด ๆ เข้ามา ใช้พื้นที่ประเทศไทยในการสร้างปัญหาให้กับประเทศเพื่อนบ้าน

6) การเสริมสร้างความมั่นคงของประชาคมอาเซียนให้พร้อม เผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้ 1. ต้องมีขีดความสามารถ ในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกลาโหมอาเซียนกับองค์กรภาคประชาสังคม ในด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ 2. ต้องมีขีดความสามารถในการใช้ทรัพยากรและ ศักยภาพทางทหาร รวมทั้งความร่วมมือระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือ ทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติในกรอบอาเซียน 3. ต้องมีขีดความสามารถ ในการสนับสนุนการปฏิบัติการรักษาสันติภาพในกรอบอาเซียน 4. ต้องมี ขีดความสามารถในการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในกรอบอาเซียน 5. ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนาความร่วมมือ ด้านโครงการปฏิสัมพันธ์ทางทหารระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 6. ต้องมี ขีดความสามารถในการพัฒนาความร่วมมือด้านการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุง ร่วมกันในอาเซียน 7. ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนาความร่วมมือด้าน ความมั่นคงทางทะเลในกรอบอาเซียน 8. ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนา ความร่วมมือด้านการแพทย์ทางทหารในกรอบอาเซียน 9. ต้องมีขีดความสามารถ

ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในกรอบอาเซียน
10. ต้องมีขีดความสามารถด้านการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและ
การบรรเทาภัยพิบัติ 11. ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนาความร่วมมือ
ด้านการปฏิบัติการรักษาสันติภาพ 12. ต้องมีขีดความสามารถในการพัฒนา
ความร่วมมือด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม 13. ต้องมี
ขีดความสามารถในการสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งประชาคม
สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้วยการใช้ศักยภาพที่กระทรวงกลาโหมมีอยู่
14. หน่วยในกระทรวงกลาโหมต้องมีการจัดหน่วยให้สามารถรองรับการดำเนินการ
ในกรอบอาเซียนได้อย่างเหมาะสม 15. กำลังพลที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้เกี่ยวกับ
ประชาคมอาเซียนที่ถูกต้อง รวมทั้ง มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษา
ของประเทศสมาชิกอาเซียนที่จำเป็น

7) เร่งรัดการดำเนินการในกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนที่ยังคงมีปัญหา เพื่อลดเงื่อนไขและโอกาส
ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างกัน มีรายละเอียดดังนี้ 1. ต้องมีการวางระบบงาน
และเตรียมกำลังพลให้สามารถรองรับการดำเนินงานที่ต้องใช้เวลานานได้อย่าง
ต่อเนื่อง 2. กำลังพลที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักการพื้นฐาน
ของกฎหมายและสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับเขตแดน รวมทั้งผลการดำเนินการ
ที่ผ่านมาและอุปสรรคในการดำเนินการที่สำคัญ

2.5.4.6 แนวทางปฏิบัติกระทรวงกลาโหมในการเป็นประชาคม
อาเซียน ปี 2558 จากนโยบายของรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ส่งผลให้กระทรวงกลาโหมต้องปรับองค์กรเพื่อให้
มีความพร้อม ดังนั้น กระทรวงกลาโหมได้ทำแนวทางปฏิบัติกระทรวงกลาโหม
ในการเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558 รายละเอียดดังนี้

1) การพัฒนาด้านกำลังพล พัฒนาการฝึกและศึกษา การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาของชาติในอาเซียนของกำลังพลในกองทัพให้สามารถ บูรณาการองค์ความรู้ได้อย่างประสานสอดคล้องเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เช่น การพัฒนารูปแบบในการฝึกร่วมผสม หรือการปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการ เหล่าทัพ เพื่อให้รองรับนายทหารนักเรียนต่างชาติในอาเซียนได้มากขึ้น เป็นต้น

2) การพัฒนาด้านการจัดทำงบประมาณ ปรับปรุง แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ของกระทรวงกลาโหม และหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม (ปี 2555 – 2558) และแผนปฏิบัติราชการประจำปีให้สามารถตอบสนองและ สามารถรองรับต่อภารกิจ ในความรับผิดชอบ และสนับสนุนการรวมตัวเป็น ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ มีรายละเอียด ดังนี้ 1. บูรณาการในกิจกรรมต่าง ๆ ของอาเซียนที่ได้มีการจัดทำไว้อยู่แล้ว เช่น การประชุม ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ การประชุม ผู้บัญชาการเหล่าทัพอาเซียน การแข่งขันยิงปืนอาเซียน การประชุมเจ้ากรมข่าว ทหารอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ การประชุมเจ้ากรมยุทธการทหารอาเซียน อย่างไม่เป็นทางการ เป็นต้น 2. ดำเนินการตามเอกสารแนวความคิดในกรอบ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหม ประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting - Plus : ADMM – Plus) ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยการจัดทำแผนงานงบประมาณเพื่อรองรับ กิจกรรมดังกล่าว กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ของกระทรวงกลาโหม และหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม (ปี 2555 – 2558) และแผนปฏิบัติราชการ

ประจำปีของกระทรวงกลาโหม และหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม (ปี 2556 ปี 2557 และปี 2558) 3. จัดตั้งกลไกในการดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือ ในกรอบอาเซียน และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกลไกหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ที่มี อยู่แล้วให้มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงอาจจัดตั้งหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ สถาบันด้านการศึกษาและวิจัยงาน ด้านอาเซียนเพิ่มเติม หรือมีการปรับปรุงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ล้าสมัยเพื่อรองรับ การเป็นประชาคมอาเซียน เป็นต้น 4. ปรับปรุงแผนป้องกันประเทศ และภารกิจของ กองกำลังป้องกันชายแดนให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ด้วยการเตรียมความพร้อมของหน่วย ยุทโธปกรณ์ บุคลากร ให้มีความเป็นสากล และสามารถรองรับการแก้ไขปัญหาร่วมกันของอาเซียนในภาพรวมได้ 5. สนับสนุน การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้วยการใช้ศักยภาพและขีดความสามารถที่มีอยู่ของกระทรวงกลาโหม (หลักเมือง, 2557)

สรุป กองทัพไทยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการชายแดน เพื่อรองรับ กับนโยบายของรัฐบาลและคำสั่งการของนายกรัฐมนตรี โดยการสร้างความสัมพันธ์ ด้านความมั่นคงที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านในทุกมิติ ทั้งนี้ นอกจากเป็นการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกองทัพไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ยังเป็นการพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556 – 2560)
ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพราะพื้นที่จังหวัดชายแดน มีปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนระยะต่อไป มีทั้งปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่ากับปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่และหลายปัญหาได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การสู้รบตามแนวชายแดน ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน การลักลอบหนีเข้าเมือง การค้าอาวุธสงคราม การกำหนดสถานะบุคคล ยาเสพติด แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน สาธารณภัยขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน อาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

2.6.1 ยุทธศาสตร์การจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน

2.6.1.1 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดระบบป้องกันเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนให้ครอบคลุมพื้นที่ทางบกและทางทะเลที่สอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการค้าชายแดนและความเป็นมิตรของประชาชนชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.6.1.2 ดำเนินการจัดระเบียบชุมชนและเสริมสร้างระบบหมู่บ้านเข้มแข็งให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จังหวัดชายแดน จังหวัดชายฝั่งทะเลรวมทั้งเกาะแก่ง และจังหวัดชั้นใน โดยมุ่งเสริมความเข้มแข็งของระบบหมู่บ้านชายแดนเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เป็นลำดับแรกและพัฒนากลไกของหมู่บ้านทั่วไป คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) กลุ่มอาสาสมัคร กลุ่มพลังมวลชนไทยอาสาป้องกันชาติทางทะเล (ทสปช.) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน การฝึกอบรมกำลังประชาชนเพื่อความมั่นคงทางทะเล การฝึกอบรมวิทยุมตดำนาวีแก่กลุ่มชาวประมง และองค์กรชุมชนต่าง ๆ ให้มีความพร้อมและสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับชุมชนและหมู่บ้าน

2.6.1.3 เสริมสร้างระบบป้องกันชายแดน ชายฝั่งทะเลและเกาะแก่ง โดยวางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการฝึกอบรมกำลังประชาชนของ กระทรวงมหาดไทย กองบัญชาการกองทัพไทย และเหล่าทัพ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรควบคู่กับการเสริมสร้างระบบประชากรให้มีความรู้พื้นฐานด้านความมั่นคงและจิตสำนึกความมั่นคง และนำการพัฒนาอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนของหน่วยงานด้านเศรษฐกิจและสังคมเข้าไปพัฒนาคนและชุมชนในหมู่บ้านตำบลเป้าหมายในคราวเดียวกัน

2.6.1.4 ดำเนินการจัดและพัฒนาให้มีระบบการแจ้งเตือนและระบบเฝ้าตรวจทั้งทางบกและทางทะเลในลักษณะเครือข่าย (Network) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และนำระบบภูมิสารสนเทศมาสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถการป้องกันและปราบปรามไม่ให้เกิดปัญหาความมั่นคง อาทิ การมีเครือข่ายเฝ้าระวังและระบบตรวจการณ์ปัญหาความมั่นคงบริเวณช่องทางสัญจรข้ามแดนและช่องทางทางธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล ทำข้าม เป็นต้น เพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียน

2.6.1.5 สนับสนุนและพัฒนาระบบสื่อสารให้พร้อมใช้งานควบคู่กับเสริมสร้างความรู้ของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครกลุ่มต่าง ๆ ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนโดยการร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการสื่อสารของฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครอง และหน่วยงานในพื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในการแจ้งเตือน เฝ้าระวัง ประชาสัมพันธ์และปฏิบัติการจิตวิทยา (Information Operation) เพื่อให้

คนและชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้ร่วมมือระดมป้องกันรวมถึงประโยชน์ในการสื่อสาร เพื่อพัฒนาเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง

2.6.1.6 พัฒนาระบบการสำรวจข้ามแดนทั้งทางบกและทางทะเล ให้สามารถป้องกันและควบคุมการลักลอบเข้าเมือง และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของไทย ได้แก่ การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ และการค้าสิ่งที่เป็นโทษต่อชีวิตและสังคม รวมทั้งการนำสิ่งของผิดกฎหมาย และสินค้าหนีภาษี และการเคลื่อนไหวของกลุ่ม/ขบวนการที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง ตลอดจนดำเนินการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวด ในการป้องกัน สกัดกั้น และระงับยับยั้งการกระทำผิดกฎหมาย

2.6.1.7 เร่งดำเนินการจัดระเบียบพื้นที่มีเงื่อนไขของปัญหา ความมั่นคงหรือควบคุมการใช้พื้นที่มีปัญหาเขตแดน เพื่อลดการเผชิญหน้าหรือ การกระทบกระทั่งกับประเทศคู่กรณี ตลอดจนปรับปรุงระบบการเฝ้าระวัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่

2.6.2 ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.6.2.1 สนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดชายแดนและจังหวัดชายฝั่งทะเลที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีในระดับชุมชน และท้องถิ่น หรือกิจกรรมเสริมสร้างร่วมมือที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุขกับประเทศรอบบ้านหรือกิจกรรมที่ช่วยคลี่คลายความขัดแย้งในพื้นที่

2.6.2.2 เสริมสร้างและประสานความร่วมมือของหน่วยงานและ องค์กรของรัฐในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้านที่มุ่งขจัดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิด ความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกันเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็น

พื้นฐานของการพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ ในกรอบประชาคมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

2.6.2.3 ส่งเสริมและจัดทำแผนการบูรณาการ แผนงาน/โครงการของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะระหว่างหน่วยงานส่วนกลางกับหน่วยงานในจังหวัด รวมทั้งระหว่างหน่วยงานในประเทศไทยกับส่วนราชการของไทยที่ตั้งสำนักงานในประเทศเพื่อนบ้าน

2.6.2.4 เร่งรัดการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่กับประเทศรอบบ้าน โดยใช้กลไกการเจรจาในระดับทวิภาคีบนพื้นฐานของความเคารพและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2.6.2.5 ส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้สึกที่ดี (Goodwill) ความรู้สึกชื่นชม (Sense of Appreciation) และความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในทุกภาคส่วน โดยใช้ความใกล้ชิดด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณี โดยเฉพาะเยาวชนของไทยกับประเทศรอบบ้าน และสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนและภาคประชาสังคม รวมทั้งใช้ประโยชน์จากสมาคมเพื่อมิตรภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินนโยบายเสริมสร้างร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านจากระดับประชาชนสู่ระดับรัฐบาล

2.6.2.6 ส่งเสริมและประสานงานความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดนไทยกับจังหวัดชายแดนประเทศรอบบ้าน อาทิ ความร่วมมือด้านสาธารณสุขชายแดน ด้านการศึกษา ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านบนพื้นฐานของการเคารพและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ภายใต้กลไกเจรจาในลักษณะทวิภาคีและระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ด้านต่างประเทศของไทย

2.6.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549)

การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นการดำเนินงานภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 พ.ย.44 เห็นชอบให้ใช้ยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน เป็นกรอบการดำเนินงานของส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2545 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแผนพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) และให้ยึดถือเป็นแผนแม่บทยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดน โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในพื้นที่เป้าหมาย โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายตามแนวชายแดนทางบกและทะเล พื้นที่ชุมชนบนพื้นที่สูง พื้นที่พิเศษที่มีปัญหาความมั่นคง พื้นที่ที่มีปัญหาหรือมีเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง โดยแผนพัฒนาฯ ในห้วงนี้ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาใน 2 ส่วน คือ

2.6.3.1 แนวทางการพัฒนาโดยรวม เป็นแนวทางที่กำหนดการดำเนินงานโดยรวมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดประกอบด้วย การจัดระบบป้องกัน จัดระเบียบพื้นที่และชุมชนเพื่อเสริมความมั่นคงชายแดน การพัฒนาคนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมายให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาให้เกิดความร่วมมือระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน และการบริหารจัดการ

ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพและบูรณาการ โดยแนวทางดังกล่าวครอบคลุม การดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเพื่อเสริมความมั่นคงทุกพื้นที่ คือ ชายแดน ทางบกและทางทะเลทั้ง 4 ด้าน พื้นที่ชุมชนบนพื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษที่มีปัญหา ความมั่นคง และ

2.6.3.2 แนวทางการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญในพื้นที่ชายแดน แต่ละด้าน (ไทย – พม่า, ไทย – กัมพูชา, ไทย – ลาว และ ไทย – มาเลเซีย) เนื่องจากความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศแต่ละพื้นที่ชายแดนและปัญหา ต่าง ๆ บริเวณชายแดนมีความแตกต่างกันไปเป็นการเฉพาะของแต่ละพื้นที่

ในช่วงการดำเนินงาน 2 ปีสุดท้ายของแผน (ปีงบประมาณ 2558 – 2548) นอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มุ่งเน้นการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนา โดยรวมของแผนแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเน้นความสำคัญของแนวทางการพัฒนาพื้นที่ชายแดนในแต่ละด้าน โดยการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพปัญหาในพื้นที่เพิ่มเติม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพปัญหาในปัจจุบันนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งให้ความสำคัญกับ 1. การดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน และ 2. แนวทางการใช้พลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติด ยุทธศาสตร์การจัดระบบเศรษฐกิจตามแนวชายแดน (Ayeyawady – Chaphraya – Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) และการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อเน้นการแก้ปัญหาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีแนวทางการแปลงแผน ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ถือเป็นช่วงสุดท้ายของการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อ

เสริมความมั่นคงของชาติ โดยในระยะต่อไปไม่ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 เนื่องจากได้พิจารณาว่าการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติได้ปรากฏในยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดนด้วยแล้ว ประกอบกับหน่วยงานระดับกองทัพภาคที่ 1 – 4 และกองเรือภาคที่ 1 – 3 กองเรือยุทธการ เป็นหน่วยที่ได้มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงชายแดนระดับกองทัพภาคหรือกองเรือภาครองรับ ซึ่งพิจารณาเทียบเคียงได้กับการกำหนดให้มีแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ในช่วงพัฒนา ฉบับที่ 10 เพราะได้พิจารณาถึงสถานการณ์และปัญหาความมั่นคง ชายฝั่งทะเล และแนวทางการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติในแต่ละพื้นที่ด้วยแล้ว

ในด้านการบริหารจัดการ ได้มีการกำหนดองค์การบริหารจัดการงานชายแดนให้เป็นหนึ่งเดียวภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ.2547 เพื่อให้การกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการ ในการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ มีเอกภาพ มีระบบ และมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ตลอดจนมีหน่วยงานหลักที่เป็นศูนย์กลางในการอำนวยการและประสานการปฏิบัติการของหน่วยราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับชาติและระดับพื้นที่

2.7 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้แถลงยุทธศาสตร์สำคัญ 9 ด้าน เพื่อใช้เป็นหลักเป็นแนวทางในการปฏิรูปและพัฒนาประเทศให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม และเกิดการพัฒนอย่งยั่งยืน โดยในยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้าง

ความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม จึงเกิดการผลักดันให้เกิดเขตพัฒนาเศรษฐกิจขึ้น เพื่อให้มีการกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.7.1 บทบาทและความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน : 3 ระดับ ได้แก่

2.7.1.1 แต่ละประเทศดำเนินการพัฒนาในส่วนของตนเอง

2.7.1.2 มีความร่วมมือในการพัฒนาระดับทวิภาคีระหว่าง

2 ประเทศแบบไม่เป็นทางการ โดยอาจมีการสร้างโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน

2.7.1.3 มีความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อร่วมกันพัฒนาในเรื่องที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การแก้กฎหมาย/กฎระเบียบ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.7.2 แนวทางดำเนินงาน

2.7.2.1 ดำเนินงานภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน

2.7.2.2 บทบาทแต่ละภาคส่วน รัฐ (ให้สิทธิประโยชน์ จัดโครงสร้างพื้นฐาน) เอกชน (ลงทุน) ประชาชน (มีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา)

2.7.2.3 ไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และความมั่นคง

2.7.2.4 มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์

2.7.2.5 กำหนดพื้นที่ตามเขตปกครอง เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ

2.7.3 พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ 1 และ 2 ทั้ง 10 จังหวัด ล้วนเป็นพื้นที่ชายแดน บนแนวระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS Economics Corridors) ซึ่งสามารถเข้าถึงปัจจัย

การผลิตในพื้นที่ใกล้เคียงและเขตเศรษฐกิจ รวมทั้งฐานการผลิตของประเทศ เพื่อบ้าน และเป็นการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่การเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยแนวทางการพัฒนาสำหรับพื้นที่เป้าหมาย แต่ละแห่ง พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

2.7.3.1 ศักยภาพ ขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.7.3.2 โอกาส

2.7.3.3 ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

2.7.3.4 ปัจจัยการผลิตในพื้นที่

2.7.3.5 ลักษณะและมูลค่าการค้าชายแดน

2.7.3.6 แนวทางการพัฒนาพื้นที่ของประเทศเพื่อนบ้าน

2.7.3.7 ปัญหา/ข้อจำกัดในการพัฒนา

2.7.4 ขอบเขตพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษประกาศเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2558 ใน 5 พื้นที่ชายแดนเป้าหมาย รวม 36 ตำบล 10 อำเภอ พื้นที่รวมประมาณ 1.83 ล้านไร่ (2,932 ตร.กม) ดังนี้

2.7.4.1 ตาก : 14 ตำบล 886,875 ไร่ (1,419 ตร.กม.) ใน อ.แม่สอด
อ.พบพระ และ อ.แม่ระมาด

2.7.4.2 มุกดาหาร : 11 ตำบล 361,542 ไร่ (578.5 ตร.กม.) ในอ.เมือง
อ.หว้านใหญ่ และอ.ดอนตาล

2.7.4.3 สงขลา : 4 ตำบล 345,187 ไร่ (552.3 ตร.กม.) ในอ.สะเดา

2.7.4.4 สระแก้ว : 4 ตำบล 207,500 ไร่ (332.0 ตร.กม.) ใน
อ.อรัญประเทศ และอ.วัฒนานคร

2.7.4.5 ตรารด : 3 ตำบล 31,375 ไร่ (50.2 ตร.กม.) ซึ่งเป็นพื้นที่
อ.คลองใหญ่ทั้งหมด

2.7.5 สิทธิประโยชน์กิจการส่งเสริมการลงทุน : กิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 13 กลุ่มกิจการ ดังนี้

2.7.5.1 อุตสาหกรรมเกษตร ประมงและกิจการที่เกี่ยวข้อง

2.7.5.2 เซรามิกส์

2.7.5.3 อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง

2.7.5.4 อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือน

2.7.5.5 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

2.7.5.6 การผลิตเครื่องมือแพทย์

2.7.5.7 อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน

2.7.5.8 อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

2.7.5.9 การผลิตพลาสติก

2.7.5.10 การผลิตยา

2.7.5.11 กิจการโลจิสติกส์

2.7.5.12 นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

2.7.5.13 กิจการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

2.7.6 ความก้าวหน้าในการให้สิทธิประโยชน์กิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI

2.7.6.1 มาตรการทางภาษี : กรมสรรพากรอยู่ระหว่างนำเสนอร่างนำเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 10 เป็นเวลา 10 รอบระยะเวลาบัญชี

2.7.6.2 มาตรการทางการเงิน : กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อจัดหาเงินกู้ระยะ 1 – 20 ล้านบาทดอกเบี้ยผ่อนปรน ผ่านธนาคารออมสิน โดยบริษัทประกันสินเชื่อขนาดย่อม (บสย.) ให้การค้ำประกันทั้งจำนวน

2.7.7 ศักยภาพพื้นที่สระแก้ว : บทบาท และความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.7.7.1 เศรษฐกิจของสระแก้วพึ่งพาสาขาบริการเป็นหลัก (ร้อยละ 55) การค้าชายแดนระหว่างไทย – กัมพูชา มีมูลค่าสูงที่สุดของประเทศ และมีตลาดการค้าชายแดนขนาดใหญ่ (ตลาดโรงเกลือ)

2.7.7.2 อุตสาหกรรมในพื้นที่สระแก้วส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเกษตร (สีข้าว ออบพืช ไซโล) อาหารและห้องเย็น รวมถึงมีการแปรรูปพืชพลังงานทดแทน (มันสำปะหลัง/อ้อย)

2.7.7.3 ฝั่งกัมพูชามีเขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต - โอนีง ห่างจากชายแดน 40 กิโลเมตร (พื้นที่ระยะแรก 2,414 ไร่) เน้นตัดเย็บเสื้อผ้า แปรรูปเกษตรชิ้นส่วนรถยนต์และเครื่องจักร

2.7.7.4 มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์

2.7.7.5 มีถนนสามารถเชื่อมโยงพื้นที่กับเมืองหลวงของไทยและกัมพูชา รวมถึงเสียมราฐ พระตะบอง และ ESB ได้ และไทยได้ก่อสร้างเส้นทางรถไฟที่ขาดหายในฝั่งไทย 6 กิโลเมตร แล้ว เพื่อเตรียมเชื่อมต่อกับกัมพูชา

2.7.7.6 เตรียมการเปิดจุดผ่านแดนถาวรแห่งใหม่ เพื่อแก้ปัญหาความแออัดของด่านพรมแดน

2.7.8 ศักยภาพพื้นที่สระแก้ว : การค้าชายแดน ซึ่งมูลค่าการค้าผ่านคลองลึก ปี 2557 มีมูลค่า 72,600 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 7.4 ของการค้าชายแดนรวมของประเทศ) เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 25 โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 46,417 ล้านบาท ด้านคลองลึกมีมูลค่าการค้าชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554 โดยไทยได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชามาโดยตลอด โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญคือ เครื่องดื่ม ไม่มีแอลกอฮอล์ ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายใน ลูกสูบและส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ และสินค้านำเข้าที่สำคัญคือ เครื่องรับส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้งฯ (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรทัศน์ อุปกรณ์) ลวดและสายเคเบิลที่หุ้มฉนวน เครื่องจักรกลอื่น ๆ และส่วนประกอบ ผักและของปรุงแต่งจากผัก อลูมิเนียม และผลิตภัณฑ์

2.7.9 ทิศทางและโอกาสในการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว : แนวทางการพัฒนา

2.7.9.1 แนวทางการพัฒนา พัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบเป็นการขยายผลประโยชน์จากการมีที่ตั้งอยู่บนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนกลางส่วนบน

2.7.9.2 ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นพื้นที่เกษตรกรรม คือที่นา ผสมพืชไร่ ไม่มีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพื้นที่

2.7.9.3 กิจกรรม

1) พัฒนាយานสำนักงานการค้าส่งระหว่างประเทศ เป็นพื้นที่สำนักงานเพื่อการติดต่อเจรจาทางการค้าและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ซื้อและผู้ขาย

2) พัฒนาพื้นที่ค้าส่ง สำนักงานศุลกากร คลังสินค้า

3) พัฒนาศูนย์กลางการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าทางถนนและทางรางเข้าด้วยกันอย่างสะดวก รวมถึง การเชื่อมโยงกับตลาดโรงเกลือที่เป็นย่านค้าปลีกระหว่างประเทศ

4) พัฒนาสถานีรถไฟ ที่เปิดขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับ การขนส่งสินค้า

2.7.9.4 โครงสร้างพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยจัดวางพื้นที่การค้าระหว่างประเทศไว้ระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3379 ต่อเนื่องไปยัง 3381 และทางรถไฟสายตะวันออก

2.7.10 การดำเนินการของจังหวัดสระแก้วและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

2.7.10.1 จัดตั้งคณะทำงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ติดตามผลการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่

2.7.10.2 จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จการลงทุน/แรงงาน

2.7.10.3 จัดระเบียบพื้นที่ชายแดน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง และการท่องเที่ยว

2.7.10.4 ส่งเสริมธุรกิจ SMEs ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

2.7.10.5 ส่งเสริมความสัมพันธ์กับจังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.7.10.6 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้ประกอบการ ทั้งในและนอกพื้นที่เข้าใจ

2.7.11 ประเด็นการพัฒนาในพื้นที่สระแก้ว – บันเตียเมียนเจย :
อรัญประเทศ – ปอยเปต

2.7.11.1 สภาพถนนเข้าสู่ SEZ ในฝั่งปอยเปตยังไม่ได้มาตรฐาน

2.7.11.2 กั้ระเบิดที่ยังหลงเหลืออยู่บริเวณชายแดน

2.7.11.3 สภาพการจราจรและความแออัดบริเวณด่าน (พจนี
อรรถโรจน์ภิญโญ,2558)

2.8 รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 นฤมล นาคา (2548 : 145 - 146) ทำการศึกษา เรื่อง “การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนไม่ว่าศักยภาพและโอกาสการขยายการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เมียนมา กัมพูชา สปป.ลาว มาเลเซีย ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าหากรัฐบาลของไทยมีนโยบายส่งเสริมความพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านหรือเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าไทยให้มากขึ้น จะนำไปสู่ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดทางด้านการลงทุน การท่องเที่ยว และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.8.2 สุนิสา ปัญญาสุรจิต(2549:127)ทำการศึกษา เรื่อง “การค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางการค้าของไทย และส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การค้าของไทยกับกัมพูชาใช้เวทีการประชุม JTC เพื่อเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในระดับทวิภาคี โดยให้มีผู้แทนภาคเอกชนร่วมด้วย และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกกระดับเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่วนการค้าของไทยกับพม่า

ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับพม่าให้มีความใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับรัฐมนตรีของทั้งสองประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในทุกระดับและแก้ไขปัญหาการค้าระหว่างกัน อย่างจริงจัง มีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย - พม่า (JBC)

2.8.3 นิรุช บุษยฤทธานนท์ (2551 : 190) ทำการศึกษา เรื่อง “ผลลัพธ์ การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในการปฏิรูประบบราชการของ หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและ วิธีการ ที่ใช้ในการปรับเปลี่ยนการบริหารราชการ รวมทั้ง ศึกษาผลของการปฏิรูประบบราชการของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงปี 2545 – 2550 และ เพื่ออธิบายผลกระทบจากการนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนว ใหม่มาใช้ในการปฏิรูประบบราชการของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่า การปฏิรูประบบราชการไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมายังไม่ก่อให้เกิด ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมตามแนวทางที่ระบอบราชการคาดหวังมาก เท่าที่ควร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมาจากการผลักดันจากฝ่ายการเมือง และ การขึ้นำในการดำเนินการจากข้าราชการเป็นหลัก ขณะเดียวกันการมีส่วนร่วม ในการร่วมพัฒนาระบบราชการยังมีน้อย ทำให้การปฏิรูประบบราชการขาดการ บูรณาการร่วมกันจากภาครัฐ ระบบราชการ และประชาชน ดังนั้นการบริหารงาน จึงขาดกระบวนการตรวจสอบจากประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง การปฏิบัติราชการในปัจจุบันจึงเป็นการบริหารงานที่ขาดการตรวจสอบจากรอบด้าน เพราะขาดการถ่วงดุลจากภาคประชาชนนั่นเอง ดังนั้นในการปฏิรูประบบราชการ ควรสร้างให้เกิดวัฒนธรรมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน โดยมุ่ง สร้างจิตสำนึกในหมู่ประชาชนให้ตระหนักถึงการเป็น “เจ้าของ” อย่างแท้จริง

ส่วนภาครัฐเองต้องมีการดำเนินงานที่โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบจากภาคประชาชน เพื่อให้ก่อเป็นพลังในการตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ จนกลายเป็นวัฒนธรรมทางสังคมที่ประชาชนและภาครัฐรับรู้ร่วมกัน

2.8.4 ประโยชน์ ส่งกลิ่น (2551 : 184 - 185) ทำการศึกษา เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการภาครัฐ : กรณีศึกษาการจัดการภาครัฐแนวใหม่ในประเทศไทยและสิงคโปร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการปฏิรูปตามแนวการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ในประเทศไทยและสิงคโปร์ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า รูปแบบของการปฏิรูปในประเทศไทยและสิงคโปร์มีความคล้ายคลึงกันอย่างมากใน 3 ประเด็น คือ (1) รัฐบาลของทั้งสองประเทศไม่เพียงแต่มุ่งเน้นที่ลึงนำเข้าและกระบวนการเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์อีกด้วย โดยภาครัฐได้มีการกำหนดผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน รวมทั้งการนำเอาระบบงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้อย่างกว้างขวาง (2) รัฐบาลของสองประเทศไม่เพียงแต่มุ่งเน้นในสิ่งที่รัฐบาลต้องการจะทำเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับความต้องการของประชาชนอีกด้วย โดยภาครัฐได้หันมาให้ความสำคัญกับการให้บริการที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากขึ้น และ (3) รัฐบาลของทั้งสองประเทศไม่เพียงแต่มุ่งเน้นในการจัดหาและแจกจ่ายสินค้าและบริการด้วยตนเองเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นให้มีการถ่ายโอนหน้าที่ดังกล่าวไปสู่ภาคเอกชนอีกด้วย โดยภาครัฐได้ปรับเปลี่ยนบทบาทของตนจากการเป็นผู้ผลิตและผู้ให้บริการโดยตรงไปสู่บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกมากขึ้น

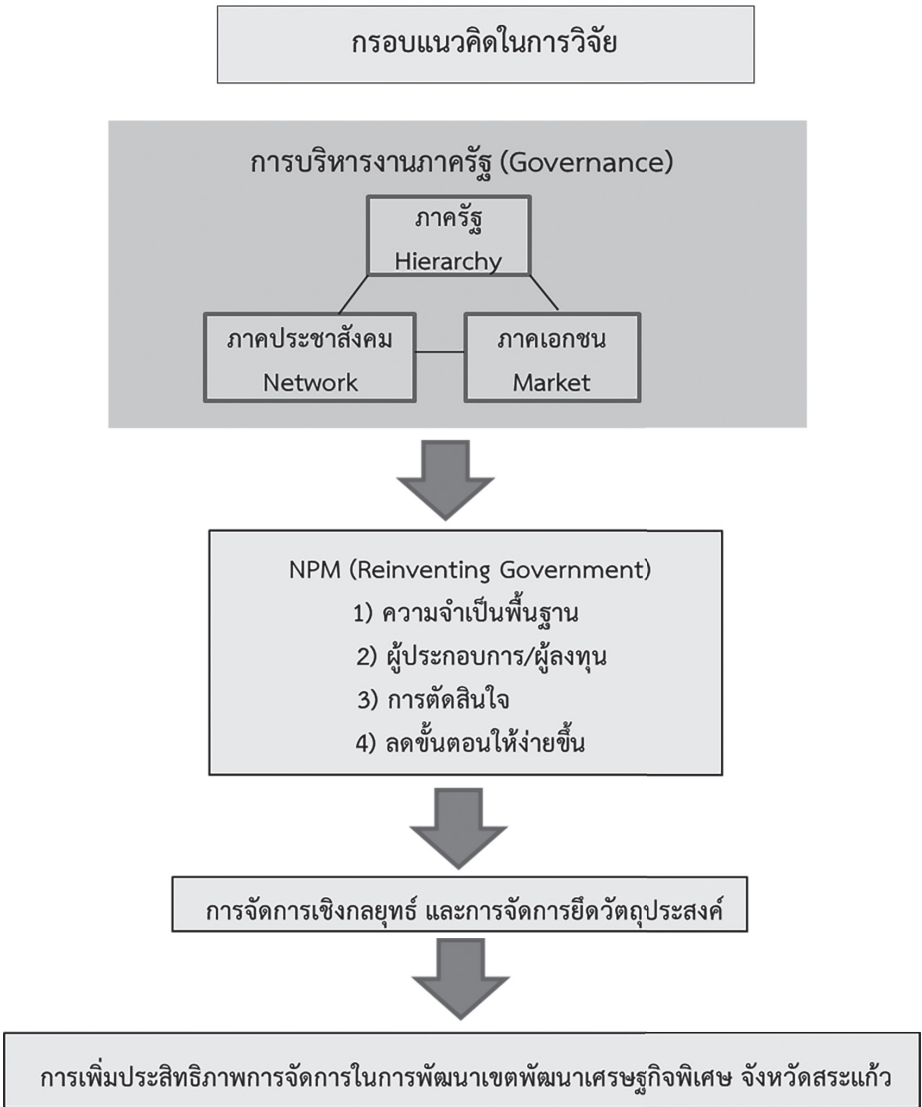

2.8.5 วรรณะ ท้าวเพ็ชร (2553 : 73) ทำการศึกษา เรื่อง “กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้นสมอทอด ตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวทางการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ควรพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน รับฟังความคิดเห็น และสร้างความพึงพอใจของประชาชน

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อประเมินนโยบาย ศึกษาปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาบทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย คือการให้ความสำคัญกับการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กัน 3 ฝ่าย คือ ภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาสังคม โดยใช้หลักของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ซึ่งเน้นใน 4 ขั้นตอน คือ 1. ความจำเป็นพื้นฐาน 2. ผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน 3. การตัดสินใจ 4. การลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเชิงกลยุทธ์ และการจัดการที่ยึดวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย เรื่อง “กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว” สำหรับบทนี้คณะผู้วิจัย ได้มีการอธิบายถึงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีและกระบวนการในการศึกษาวิจัย พร้อมทั้งขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ที่ใช้ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เนื่องจากลักษณะของปัญหาในการวิจัย (Nature of the research problem) ที่ให้ความสำคัญในการพิจารณาบทบาทของกองทัพไทยที่มีต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว เพื่อนำมากำหนดบทบาทของกองทัพสนับสนุนให้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ได้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาในการวิจัยที่จะนำไปสู่การออกแบบการวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 การค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวารสาร บทความ หนังสือพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว นอกจากนี้ยังมีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพในการจัดการด้านความมั่นคงชายแดน

3.1.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการได้ข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นจาก นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดน 2 แห่ง คือ การประชุมสัมมนาความมั่นคงสุ่ออาเซียนครั้งที่ 1 - 4 ประจำปี 2557 และการประชุมสัมมนาความมั่นคงสุ่ออาเซียนครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2558 เรื่องการเสริมสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมาใช้ประกอบ

3.1.3 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interviews) เป็นการวิจัยเชิงลึกเพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว รวมทั้งภาคเอกชน ทั้งทหารค่าจังหวัดสระแก้ว ผู้ประกอบการ และประชาชนที่อาศัยอยู่พื้นที่ที่มีการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 10 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็น ทศนคติ และข้อเสนอแนะจากกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สำหรับประเด็นคำถามอยู่ในลักษณะคำถามปลายเปิด กล่าวคือเป็นการเปิดโอกาสหรือเป็นการให้อิสระแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็น ทศนคติได้อย่างอิสระ

3.1.4 การทำแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการในหน่วยงานงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมทั้งประชาชนทั่วไป จำนวน 100 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบไปด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก แบบสอบถาม และสมุดจดบันทึก ซึ่งก่อนการออกแบบและสร้างแบบสัมภาษณ์/แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทางคณะผู้วิจัยได้มีการร่วมประชุมหารือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ นักวิชาการและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสังกัดศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบัน วิชาการป้องกันประเทศ จนสามารถออกแบบและสร้างแบบสัมภาษณ์/ แบบสอบถาม แล้วเสร็จสมบูรณ์ โดยคณะผู้วิจัยได้มีการนำหลักการ กรอบแนวคิด และทฤษฎีที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้ามาเป็นแนวทาง สำหรับการตั้งประเด็นคำถาม ในแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก ประเด็นคำถามในแต่ละข้อจะอยู่ในลักษณะคำถาม ปลายเปิด สำหรับสาระสำคัญของเนื้อหาในแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยฯ มุ่งเน้น บทบาทของกองทัพกับการเพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับ ประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำมาสนับสนุนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจให้มีศักยภาพ และประสิทธิภาพสูงสุด

3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย รายละเอียดดังนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หรือทบทวนวรรณกรรม พร้อมทั้งศึกษารอบแนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลและสังเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นคำถาม พร้อมทั้งสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มีทั้งหมด 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความจำเป็นพื้นฐานจำนวน 4 ข้อ เกี่ยวกับผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน จำนวน 5 ข้อ เกี่ยวกับการตัดสินใจ จำนวน 9 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับการลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น จำนวน 7 ข้อ

3.3.2 การตรวจสอบเครื่องมือ การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content - Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์/แบบสอบถามที่ได้ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ในศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ให้มีความสอดคล้องกับ เนื้อหาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

3.4 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นมาโดยเฉพาะ พร้อมทั้งอุปกรณ์จดบันทึก ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากกลุ่มประชากร (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ และผู้ที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว) ส่วนประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม เป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการในหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมทั้งประชาชนทั่วไปซึ่งขั้นตอนในการ ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 คณะผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บข้อมูล

3.4.2 คณะนักวิจัยเดินทางลงพื้นที่ภาคสนาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ พูดคุยสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจดบันทึก ข้อมูลทั้งหมด เพื่อใช้เป็นหลักฐานยืนยันถึงที่มาของแหล่งข้อมูล

3.4.3 คณะนักวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ภาคสนาม เช่น การ สัมภาษณ์ การเก็บแบบสอบถามเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบความสมบูรณ์ของ ข้อมูล

3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การตอบแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์ตามแนวคิด

3.5.1 การวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยการ 1) วิเคราะห์เนื้อหา/การดำเนินงานของภาครัฐในการดำเนินโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 2) วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์/การสนทนากลุ่ม/การสัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3) วิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดน ในกรณีเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

3.5.2 การวิจัยในเชิงปริมาณ วิเคราะห์ผลข้อมูลสถิติร้อยละ โดยใช้โปรแกรม SPSS

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในบทนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ นโยบายของ ภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้ว และศึกษาปัจจัยในการ เพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นการศึกษาบทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งเพื่อเป็นการศึกษาบทบาท ของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดสระแก้วอีกด้วย ซึ่งจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

4.1 ผลการประเมินนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	33	33.00
2. หญิง	67	67.00
รวม	100	100.00

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
1. ต่ำกว่า 20 ปี	4	4.00
2. ระหว่าง 20 – 30 ปี	41	41.00
3. ระหว่าง 31 – 40 ปี	35	35.00
4. ระหว่าง 41 – 50 ปี	10	10.00
5. อายุมากกว่า 51 ปี	10	10.00
รวม	100	100.00
การศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	36	36.00
2. ปริญญาตรี	52	52.00
3. สูงกว่าปริญญาตรี	12	12.00
รวม	100	100.00
อาชีพ		
1. ภาครัฐราชการ	32	32.00
2. ภาคเอกชน	30	30.00
3. ภาคประชาสังคม	38	38.00
รวม	100	100.00

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมามีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี และ อายุมากกว่า 51 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน และ อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52 ต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 36 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ภาคประชาสังคมคิดเป็นร้อยละ 38 ภาคราชการ คิดเป็นร้อยละ 32 ภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 30

**4.1.2 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสระแก้ว
จำแนกตามภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคราชการ ดังนี้**

4.1.2.1 ด้านความจำเป็นพื้นฐาน

ตารางที่ 2 ความซับซ้อนของกระบวนการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.4)	12 (40)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	15 (39.4)	20 (52.6)	3 (7.9)
3. ภาคราชการ	21 (65.6)	9 (28.1)	2 (6.2)

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการ
ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความซับซ้อนมาก คิดเป็นร้อยละ 53.4 ซับซ้อน
ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และซับซ้อนน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการในการจัดตั้งเขต
เศรษฐกิจพิเศษมีความซับซ้อน ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.6 ซับซ้อนมาก
คิดเป็นร้อยละ 39.4 และซับซ้อนน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจ
พิเศษมีความซับซ้อนมาก คิดเป็นร้อยละ 65.6 ซับซ้อนปานกลาง คิดเป็น
ร้อยละ 28.1 และซับซ้อนน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.2

**ตารางที่ 3 ความจำเป็นในการเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่
ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ**

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.3)	16 (53.3)	1 (3.3)
2. ภาคประชาสังคม	18 (42.1)	21 (55.3)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	23 (71.9)	6 (18.8)	3 (9.4)

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการเก็บ
รายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจ
พิเศษมีความจำเป็นปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.3 จำเป็นมาก คิดเป็นร้อยละ
43.3 และจำเป็นน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความจำเป็นปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.3 จำเป็นมาก คิดเป็นร้อยละ 42.1 และจำเป็นน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความจำเป็นปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 71.9 จำเป็นมาก คิดเป็นร้อยละ 18.8 และจำเป็นน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 4 ประเด็นระบบการขนส่งทั้งหมดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	18 (60)	9 (30)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	23 (60.5)	14 (36.8)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	26 (81.3)	5 (15.6)	1 (3.1)

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบการขนส่งทั้งหมดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบการขนส่งทั้งหมดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.5 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบการขนส่งทั้งหมดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 5 ประเด็นทรัพยากร (วัตถุดิบ) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	17 (56.7)	10 (33.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	23 (60.5)	14 (36.8)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	25 (78.2)	6 (18.8)	1 (3.1)

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นทรัพยากร (วัตถุดิบ) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นทรัพยากร (วัตถุดิบ) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.5 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นทรัพยากร (วัตถุดิบ) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.2 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 6 ประเด็นแรงงานมีส่วนในการเพิ่มผลผลิต ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	18 (60)	10 (33.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	22 (57.9)	15 (39.5)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	24 (75)	7 (21.9)	1 (3.1)

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นแรงงานมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นแรงงานมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.9 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.5 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นแรงงานมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 75 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 7 ประเด็นการขนส่งสู่ตลาดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิต ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	20 (66.7)	8 (26.7)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	19 (50)	0 (0)
3. ภาคราชการ	24 (75)	7 (21.9)	1 (3.1)

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการขนส่งสู่ตลาดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการขนส่งสู่ตลาดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการขนส่งสู่ตลาดมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 75 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 8 ประเด็นการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT เป็นต้น มีส่วนในการเพิ่มผลผลิต ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.3)	12 (40)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	19 (50)	0 (0)
3. ภาคราชการ	23 (71.9)	8 (25)	1 (3.1)

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT เป็นต้น มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT เป็นต้น มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50

ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT เป็นต้น มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.9 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 9 ประเด็นระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิต ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	19 (63.3)	8 (26.7)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	21 (55.3)	15 (36.5)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	22 (68.7)	10 (31.3)	0 (0)

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 63.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.5 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.7 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.3

ตารางที่ 10 ประเด็นงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชนมีส่วนในการเพิ่มผลผลิต ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.3)	8 (26.7)	19 (63.3)
2. ภาคประชาสังคม	14 (36.9)	23 (60.5)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	19 (59.3)	11 (34.4)	2 (6.3)

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 63.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.5 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 11 ประเด็นระบบราชการมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.3)	10 (33.3)	4 (13.3)
2. ภาคประชาสังคม	17 (44.8)	21 (55.3)	0 (0)
3. ภาคราชการ	22 (68.8)	9 (28.1)	1 (3.1)

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบราชการ มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบราชการ มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.3 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.8

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นระบบราชการ มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.8 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 12 ประเด็นภาคประชาสังคมมีส่วนในการเพิ่มผลผลิตในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	17 (56.7)	9 (30)	4 (13.3)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	18 (47.4)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	25 (78.2)	7 (21.9)	0 (0)

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นภาคประชาสังคม มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นภาคประชาสังคม มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นภาคประชาสังคม มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.2 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 13 ประเด็นเรื่องภาษีสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	17 (56.7)	10 (33.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	17 (44.8)	16 (42.1)	5 (13.2)
3. ภาคราชการ	25 (78.2)	6 (18.8)	1 (3.1)

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องภาษีสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องภาษีสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.8 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.2

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องภาษีสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.2 ระดับปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 18.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 14 ประเด็นเรื่องสถานที่ที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	13 (43.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	14 (36.8)	18 (47.4)	6 (15.8)
3. ภาคราชการ	24 (75)	7 (21.9)	1 (3.1)

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นที่ประเด็นเรื่องสถานที่ที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นที่ประเด็นเรื่องสถานที่ที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.8

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องสถานที่ที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 75 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 15 ประเด็นเรื่องแหล่งเงินทุนสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	12 (40)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	18 (47.3)	17 (44.7)	3 (7.9)
3. ภาคราชการ	25 (78.2)	6 (18.8)	1 (3.1)

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องแหล่งเงินทุนสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องแหล่งเงินทุนสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องแหล่งเงินทุนสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 16 ประเด็นเรื่องแรงงานสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	13 (43.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	17 (44.7)	18 (47.4)	3 (7.9)
3. ภาคราชการ	23 (71.9)	7 (21.9)	2 (6.2)

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นที่ประเด็นเรื่องแรงงานสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นที่ประเด็นเรื่องแรงงานสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องแรงงานสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.9 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.2

ตารางที่ 17 ประเด็นเรื่องเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	14 (46.7)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	13 (34.3)	23 (60.5)	2 (5.3)
3. ภาคราชการ	25 (78.2)	7 (21.9)	0 (0)

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ประเด็นเรื่องเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นเรื่องเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.5 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าเป็นประเด็นเรื่องเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.2 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 18 ประเด็นเรื่องธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.4)	15 (50)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	14 (36.9)	20 (52.6)	4 (10.5)
3. ภาคราชการ	22 (68.8)	8 (25)	2 (6.2)

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.6 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.5

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าประเด็นเรื่องธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้การแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 68.8 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.2

4.1.2.2 ด้านผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน

ตารางที่ 19 ระดับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	14 (46.6)	12 (40)	4 (13.3)
2. ภาคประชาสังคม	12 (31.6)	21 (55.3)	5 (13.1)
3. ภาคราชการ	16 (50)	10 (31.3)	6 (18.8)

ตารางที่ 19 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.1

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 20 ระดับในการให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.4)	13 (43.3)	1 (3.3)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	17 (44.7)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	19 (59.4)	11 (34.4)	2 (6.3)

ตารางที่ 20 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 21 ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็นการเปิดเสรี ทางการค้า

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.3)	12 (40)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	16 (42.1)	21 (55.3)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	20 (62.5)	10 (31.3)	2 (6.3)

ตารางที่ 21 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการเปิดเสรีทางการค้า มีการให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการเปิดเสรีทางการค้า มีการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการเปิดเสรีทางการค้า มีการให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.5 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 22 ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	13 (43.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	15 (39.4)	22 (57.9)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	10 (31.3)	15 (46.9)	7 (21.1)

ตารางที่ 22 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่างลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ มีการให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่างลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ มีการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่างลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ มีการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.1

ตารางที่ 23 ระดับการให้ความสำคัญกับกลไกตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	18 (60)	19 (33.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	16 (42.1)	19 (50)	3 (7.9)
3. ภาครัฐราชการ	19 (59.4)	11 (34.4)	2 (6.3)

ตารางที่ 23 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด มีการให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด มีการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด มีการให้ความสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 24 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ/นักลงทุนในการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	20 (66.6)	10 (33.3)	0 (0)
2. ภาคประชาสังคม	20 (52.6)	17 (44.7)	1 (2.6)
3. ภาคราชการ	19 (59.4)	11 (34.4)	2 (6.3)

ตารางที่ 24 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบการ/นักลงทุนมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.6 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบการ/นักลงทุนมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบการ/นักลงทุนมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 25 ระดับการมีส่วนร่วมของกลไกทางการตลาดในการแก้ปัญหา
เพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	18 (60)	12 (40)	0 (0)
2. ภาคประชาสังคม	17 (44.7)	20 (52.6)	1 (2.6)
3. ภาครัฐราชการ	19 (59.4)	10 (31.3)	3 (9.4)

ตารางที่ 25 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการตลาดมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการตลาดมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.6 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการตลาดมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 26 ระดับการมีส่วนร่วมของข้าราชการในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	17 (56.7)	13 (43.3)	0 (0)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	19 (50)	0 (0)
3. ภาคราชการ	14 (43.8)	15 (46.9)	3 (9.4)

ตารางที่ 26 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นที่ข้าราชการมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.7 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นที่ข้าราชการมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50

ภาคราชการมีความคิดเห็นที่ข้าราชการมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 27 ศักยภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	14 (46.7)	13 (43.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	19 (50)	19 (50)	0 (0)
3. ภาครัฐราชการ	19 (59.4)	10 (31.3)	3 (9.4)

ตารางที่ 27 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.4

4.1.2.3 ด้านการตัดสินใจ

ตารางที่ 28 ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	13 (43.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	14 (36.8)	22 (57.9)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	15 (46.9)	11 (34.4)	6 (18.7)

ตารางที่ 28 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.7

ตารางที่ 29 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในความสำเร็จของ
เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.3)	12 (40)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	16 (42.2)	20 (52.6)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	17 (53.1)	12 (37.5)	3 (9.4)

ตารางที่ 29 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.6 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.2 และระดับน้อย คิดเป็น ร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.1 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.5 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 30 ผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	17 (56.6)	13 (43.3)	0 (00)
2. ภาคประชาสังคม	18 (47.4)	18 (47.4)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	21 (65.6)	9 (28.1)	2 (6.3)

ตารางที่ 30 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการประสบความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 56.6 และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการประสบความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการประสบความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 65.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 31 ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญในความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	16 (53.3)	13 (43.3)	1 (3.3)
2. ภาคประชาสังคม	18 (47.4)	18 (47.4)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	19 (59.4)	11 (34.4)	2 (6.3)

ตารางที่ 31 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 32 ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดมีส่วนสำคัญในความสำเร็จ
ของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	14 (46.6)	13 (43.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	13 (34.3)	25 (65.8)	0 (0)
3. ภาคราชการ	16 (50)	12 (37.5)	4 (12.5)

ตารางที่ 32 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดมีส่วนสำคัญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.8 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดมีส่วนสำคัญในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.5 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 33 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนา ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	12 (40)	11 (36.7)	7 (23.3)
2. ภาคประชาสังคม	13 (34.3)	18 (47.4)	7 (18.4)
3. ภาครัฐราชการ	14 (71.9)	11 (34.4)	7 (21.9)

ตารางที่ 33 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนากันในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 23.3

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนากันในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.4

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนากันในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.9 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 34 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้น

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.3)	14 (46.7)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	17 (44.8)	19 (50)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	11 (34.4)	15 (46.9)	6 (18.8)

ตารางที่ 34 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้นใน ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้นในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้นในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 35 เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.3)	14 (46.7)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	18 (47.4)	18 (47.4)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	13 (40.7)	15 (46.9)	4 (12.6)

ตารางที่ 35 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงานได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงานได้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.4 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่ายเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงานได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.6

ตารางที่ 36 ระดับการมีประสิทธิภาพของนโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	8 (26.6)	19 (63.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	16 (42.1)	22 (57.9)	0 (0)
3. ภาคราชการ	11 (34.4)	17 (53.1)	4 (12.6)

ตารางที่ 36 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่านโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 63.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่านโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.9 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.1

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่านโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.1 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.6

ตารางที่ 37 ระดับความชัดเจนของหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำ
เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	11 (36.7)	16 (53.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	13 (34.3)	20 (52.6)	5 (13.2)
3. ภาครัฐราชการ	10 (31.3)	14 (43.8)	8 (25)

ตารางที่ 37 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นที่หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.7 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นที่หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.6 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.2

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นที่หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.8 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 38 ระดับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงาน

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	11 (36.6)	17 (56.7)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	13 (34.3)	21 (55.3)	4 (10.5)
3. ภาครัฐราชการ	10 (31.3)	17 (53.1)	5 (15.6)

ตารางที่ 38 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณภาพสัมพันธระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงานมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.7 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าคุณภาพสัมพันธระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงานมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.5

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าคุณภาพสัมพันธระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงานมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.1 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.6

ตารางที่ 39 ปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	10 (33.4)	18 (60)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	7 (18.5)	23 (60.5)	8 (21)
3. ภาครัฐราชการ	10 (14.8)	14 (43.8)	4 (12.5)

ตารางที่ 39 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.5 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 18.5

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.8 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.5

4.1.2.4 ด้านการลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น

ตารางที่ 40 ระดับความรวดเร็วของกระบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	15 (50)	13 (43.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	12 (31.6)	22 (57.9)	4 (10.5)
3. ภาครัฐราชการ	9 (28.1)	15 (46.9)	8 (25.1)

ตารางที่ 40 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็วในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็วในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.5

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่าการบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็วในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 28.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 25.1

ตารางที่ 41 ระดับความเพียงพอของงบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุน
การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	13 (43.3)	14 (46.7)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	10 (26.3)	22 (57.9)	6 (15.8)
3. ภาครัฐราชการ	24 (21.9)	18 (56.3)	7 (21.9)

ตารางที่ 41 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่างบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงพอระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่างบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงพอระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.9 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.8

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่างบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงพอระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.3 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 42 ระดับการรับมอบอำนาจในการตัดสินใจของบุคลากรภาครัฐ
ที่ทำการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	12 (40)	16 (53.3)	2 (6.7)
2. ภาคประชาสังคม	6 (15.8)	22 (57.8)	6 (15.8)
3. ภาคราชการ	9 (28.1)	15 (46.9)	8 (25)

ตารางที่ 42 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.3 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 6.7

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.8 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.8 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.8

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.9 ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 28.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 43 ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้
อย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็ว

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	14 (46.7)	13 (43.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	8 (21.1)	28 (73.7)	2 (5.3)
3. ภาครัฐราชการ	7 (21.9)	19 (59.4)	6 (18.7)

ตารางที่ 43 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้เป็นอย่างดีอย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็ว ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็ว ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 73.7 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็ว ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 59.4 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.9 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.7

ตารางที่ 44 ระดับความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลาการควบคุม ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	12 (40)	15 (50)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	8 (21.1)	24 (63.2)	6 (15.8)
3. ภาคราชการ	9 (28.1)	18 (56.3)	5 (15.6)

ตารางที่ 44 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าการควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่าการควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 63.2 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.8

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่าการควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 28.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.6

ตารางที่ 45 ระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัด

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	12 (40)	15 (50)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	10 (26.4)	25 (65.8)	3 (7.9)
3. ภาครัฐราชการ	5 (15.6)	21 (65.6)	6 (18.7)

ตารางที่ 45 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัดในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัดในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.8 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.4 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ภาครัฐราชการมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัดในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.6 ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.7 และระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.6

ตารางที่ 46 ระดับการมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วม
ในการแสดงความคิดเห็น

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ภาคเอกชน	14 (46.7)	13 (43.3)	3 (10)
2. ภาคประชาสังคม	12 (31.6)	21 (55.3)	5 (13.2)
3. ภาคราชการ	7 (21.98)	18 (56.3)	7 (21.9)

ตารางที่ 46 ภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.7 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10

ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.6 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.2

ภาคราชการมีความคิดเห็นว่ามี การมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.3 ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 21.98 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.9

4.2 ปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

สำหรับประเด็นที่กลุ่มเป้าหมายต้องการมากที่สุดคือการสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว คือทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน เนื่องจากมีความเชื่อว่าจะทำให้คนในสระแก้วมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จังหวัดสระแก้ว ยังไม่มีความแน่ใจว่าโครงการที่จะเกิดขึ้นนั้นจะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต คุณภาพของคนสระแก้วได้อย่างแท้จริงมากน้อยเพียงใด และจะมีวิธีการอย่างไรในการคุ้มครองสิทธิผลประโยชน์ของชาวสระแก้ว เพื่อให้เข้าถึงผลประโยชน์อย่างแท้จริง เนื่องจากในพื้นที่ที่ได้มีการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้น ได้ถูกนายทุนมากว้านซื้อที่ดินไปเป็นจำนวนมาก รวมทั้งความกังวลในประเด็นผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจตามมาด้วย เนื่องจากการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มสูงขึ้น อาทิ ระบบการบำบัดน้ำและการปล่อยน้ำเสีย เป็นต้น

สำหรับประเด็นเรื่องแรงงานนั้น ในพื้นที่จังหวัดสระแก้วยังไม่เกิดปัญหาภาวะการณ์ขาดแคลนแรงงาน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการและแรงงานอยู่ในระดับปกติ แต่มีความกังวลถึงในอนาคตหากมีการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจแล้ว มีความต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นอาจเกิดภาวะแรงงานไหลจากกัมพูชาเข้ามาเป็นจำนวนมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมา อาทิ ผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของคนในท้องถิ่น จังหวัดสระแก้ว อันสืบเนื่องมาจากการไหลเข้ามาของแรงงานต่างด้าวในอนาคต ซึ่งโดยลักษณะของแรงงานนั้นเมื่อเดินทางเข้ามาแล้วไม่ได้มาโดยลำพัง แต่จะมีการชักชวนญาติพี่น้องเข้ามาด้วย จนมาอาศัยกันเป็นชุมชน ซึ่งนอกจากจะส่งผลทางด้านอัตลักษณ์แล้วยังส่งผล

ทางด้านความมั่นคงด้วย ซึ่งอาจเกิดการมั่วสุม ก่ออาชญากรรม สิ่งเสพติด เป็นต้น ดังนั้นจึงต้องการให้เพิ่มมาตรการการเข้าออกของแรงงานใน จังหวัดสระแก้ว รวมทั้งภาคส่วนต่าง ๆ ควรมีการคัดกรองแรงงานก่อนเข้าทำงาน เพื่อเป็นการเพิ่มความปลอดภัยของคนในพื้นที่

สำหรับหน่วยงานในพื้นที่ที่ยังไม่เห็นความเป็นรูปธรรมของนโยบาย ซึ่งในปัจจุบันเป็นการดำเนินการเฉพาะในส่วนของจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น นอกจากนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างเพียงพออีกด้วย

4.3 บทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว

โครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว เป็นโครงการระดับนโยบายที่รัฐบาลมีการสั่งการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความเห็นว่าภาครัฐมีความพร้อมในการจัดการให้การสนับสนุนในการเปิดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะจังหวัดสระแก้วมีศักยภาพเพียงพอที่จะผลักดันให้เกิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ เนื่องจากกลไกการตลาดที่ยังคงมีการขยายตัว สภาพภูมิประเทศมีความเหมาะสม รวมถึงมีการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างจริงจัง ซึ่งเมื่อเกิดการจัดตั้งเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้วได้จริง ก็จะทำให้เกิดความคุ้มค่า แต่ปัจจุบันเกิดการแทรกแซงจากภาครัฐ โดยเฉพาะความคิดเห็นจากภาคเอกชนมีความเห็นว่าการแทรกแซงจากภาครัฐมีมากเกินไป แต่ในขณะที่ภาคราชการและภาคประชาสังคมมีความเห็นว่าการแทรกแซงของภาครัฐเป็นไปตามระบบที่มันควรจะเป็น

ซึ่งถึงแม้ว่าบทบาทของภาครัฐมีความจำเป็นมากในการขับเคลื่อนนโยบายก็ตาม แต่กลไกทางการตลาดและการขับเคลื่อนของภาคเอกชนและภาคประชาสังคมก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน แต่ในปัจจุบันท้องถิ่นไม่ได้มีบทบาทในการตัดสินใจมากนัก เนื่องจากเป็นนโยบายจากส่วนกลาง ดังนั้นในการประชุมแต่ละครั้งจึงเป็นการรับทราบนโยบายรวมทั้งความก้าวหน้าของโครงการเท่านั้น

4.4 บทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

เนื่องจากในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทย – กัมพูชาอยู่ในเกณฑ์ดี โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า จะไม่นำประเด็นปัญหาที่มีต่อกันทั้งกรณีพิพาทปราสาทพระวิหาร กรณีปัญหาเส้นเขตแดน รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ มาเป็นอุปสรรคในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน และนำไปสู่ความร่วมมือที่จะเสริมสร้างให้พื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา เป็นพื้นที่แห่งมิตรภาพ สันติภาพ ความสงบสุข และความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนไทย – กัมพูชา ที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนมีความอยู่ดีกินดีมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – กัมพูชา ยังมีประเด็นปัญหาที่มีความอ่อนไหว และละเอียดอ่อนอยู่หลายประเด็น ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้ทุกเมื่อ ซึ่งทั้งสองฝ่ายจำเป็นต้องช่วยกันประคับประคองและรักษาบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีในปัจจุบันในมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป ซึ่งบทบาทหน้าที่ของกองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการชายแดนในปัจจุบันนี้ แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

4.4.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการชายแดนเพื่อความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

4.4.1.1 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติดตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา เพิ่มมากขึ้น เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด นอกจากนี้ ยังจะร่วมมือกับกองทัพกัมพูชา ในการส่งกำลังพลเข้ามาฝึกอบรมด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในไทย เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

4.4.1.2 สนับสนุนให้ส่งบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขของกองทัพกัมพูชามาฝึกศึกษา และดูงานทางการแพทย์และสาธารณสุข ศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสนับสนุนให้โรงพยาบาลตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชามีความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อสำคัญอย่างใกล้ชิด

4.4.1.3 สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาในทุกระดับของจังหวัดตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน – นักศึกษา กัมพูชา เพิ่มมากขึ้น เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับบุคคลเหล่านั้นได้เข้ามาศึกษาต่อในไทยมากยิ่งขึ้น

4.4.1.4 สนับสนุนให้กองทัพไทยและกัมพูชา มีความร่วมมืออย่างแน่นแฟ้นในการบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในประเทศทั้งสอง นอกจากนี้ จะสนับสนุนให้กำลังพลของทั้งสองกองทัพ มีโอกาสร่วมการฝึกบรรเทาสาธารณภัยเป็นประจำทุกปี

4.4.1.5 มุ่งส่งเสริมให้กำลังพลทุกระดับในกองทัพกัมพูชา ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ทางทหารของกองทัพไทยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำลังพลเข้ามารับการฝึกอบรมและดูงานด้านการพัฒนาอาชีพจากหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาประเทศต่อไป

4.4.1.6 สนับสนุนให้กองทัพกัมพูชา มีการแลกเปลี่ยนความร่วมมือในการฝึกศึกษาและดูงานเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลของกองทัพไทย เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ต่อไป

4.4.1.7 สนับสนุนให้กองทัพเรือไทยและกองทัพเรือกัมพูชา มีความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยทางทะเล โดยมุ่งเน้นให้มีความร่วมมือในการลาดตระเวนร่วมทางทะเลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อตรวจตราและสกัดกั้นการก่ออาชญากรรมทางทะเล

4.4.1.8 การดำเนินโครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (โครงการหมู่บ้าน ปชต.) เป็นโครงการที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรไทย ที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบ บริเวณแนวชายแดน จากกองกำลังภายนอกประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบป้องกันประเทศตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จ เพื่อสร้างความกินดีอยู่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อก่อให้เกิดความรัก ความหวงแหนแผ่นดิน และป้องกันการอพยพทิ้งถิ่นฐาน เพื่อการพัฒนาชนบท พื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

4.4.1.9 การปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะปัญหาการลักลอบนำพาแรงงานชาวกัมพูชาลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ก็มีการกวาดล้างและปราบปรามอย่างจริงจังโดยเน้นไปที่ขบวนการนำพาซึ่งบางส่วนก็เป็นขบวนการค้ามนุษย์ มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการปราบปรามการค้ามนุษย์สัมฤทธิ์ผลมากที่สุด

4.4.1.10 การปราบปรามการลักลอบตัดไม้ในปัจจุบันกระบวนการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ชายแดนมีความรุนแรงมากขึ้น และแม้ว่าเจ้าหน้าที่ทหารได้พยายามสกัดกั้นด้วยการลาดตระเวนตรวจสอบพื้นที่อย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม

อาจเป็นเพราะผลประโยชน์และมูลค่าไม้ที่สูงขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มลักลอบตัดไม้ได้ใช้วิธีจัดตั้งกองกำลังติดอาวุธเพื่อคุ้มกันการลักลอบตัดไม้ทำให้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้เกิดการปะทะระหว่างทหารไทยกับกองกำลังดังกล่าวตามแนวชายแดนอยู่เป็นระยะ ซึ่งทางกองทัพได้แก้ปัญหาโดยการประสานแจ้งข้อมูลและมีความร่วมมือกันกับหน่วยทหารของกัมพูชาที่ดูแลพื้นที่อย่างใกล้ชิด

4.4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการชายแดนเพื่อการสนับสนุนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว ดังนี้

4.4.2.1 การเก็บกู้วัตุระเบิด เนื่องจากพื้นที่บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ยังมีระเบิด - ทุ่นระเบิดตกค้างอยู่เป็นจำนวนมาก จึงอาจไม่ปลอดภัยต่อประชาชนของทั้งสองประเทศที่จะทำกิจกรรมบริเวณชายแดน ดังนั้นกองทัพไทย และกองทัพกัมพูชา จึงมีความร่วมมือในการเก็บกู้ทุ่นระเบิดในพื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว - จ.บันเตียเมียนเจย ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจใกล้แนวชายแดนไทย - กัมพูชา โดยแต่ละฝ่ายต่างแยกดำเนินการในพื้นที่ใกล้เขตพัฒนาเศรษฐกิจของตนเอง โดยมีประสานการปฏิบัติระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม

4.4.2.2 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากกัมพูชา ในพื้นที่ทุกจังหวัดตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่มีการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยจะนำร่องสนับสนุนให้กองกำลังบูรพา ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งศูนย์รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากกัมพูชา ในพื้นที่ อ.ตาพระยา และ อ.คลองหาด จังหวัดสระแก้ว เป็นพื้นที่แรก เพื่อนำเข้ามาแปรรูป และส่งผลผลิตไปยังท่าเรือแหลมฉบัง จ.ชลบุรี สำหรับส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศต่อไป

4.4.2.3 สนับสนุนให้มีการดำเนินการยกระดับจุดผ่านแดนต่าง ๆ ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกื้อกูลและอำนวยความสะดวกต่อการค้าชายแดน การท่องเที่ยว การสัญจรข้ามแดน ฯลฯ โดยจะมุ่งเน้นการป้องกันปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา มิให้เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับจุดผ่านแดน

4.4.2.4 จัดระเบียบแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชา ในพื้นที่ชายแดนให้เข้าสู่ระบบที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อสวัสดิการ และผลประโยชน์ของแรงงานต่างด้าว รวมทั้งลดปัญหาแรงงานผิดกฎหมายในพื้นที่ชายแดนไทย – กัมพูชา

4.4.2.5 สนับสนุนการดำเนินการตามโครงการเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming) บริเวณพื้นที่จังหวัดชายแดนไทย – กัมพูชา ซึ่งจะช่วยเกื้อกูลให้ผลผลิตทางการเกษตรจากกัมพูชา สามารถส่งจำหน่ายออกสู่ตลาด และมีวัตถุดิบป้อนโรงงานอุตสาหกรรมในไทย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว” คณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การประเมินนโยบายของภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1.1 ด้านความจำเป็นพื้นฐาน

ประเด็นความซับซ้อนของกระบวนการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ภาคราชการมีความคิดเห็นว่ามี ความซับซ้อนมาก (ร้อยละ 65.6) ส่วนภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่ามี ความซับซ้อนมาก (ร้อยละ 53.4) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี ความซับซ้อนปานกลาง (ร้อยละ 52.6) แต่อย่างไรก็ตาม บางส่วนยังมีความคิดเห็นว่ามี ความซับซ้อนมาก (ร้อยละ 39.4) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้งสามภาคส่วนมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันว่า กระบวนการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความซับซ้อนในระดับมาก

ความจำเป็นในการเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ แสดงให้เห็นว่า ทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีความเห็นว่าการจัดเก็บรายได้

เพื่อพัฒนา/ปรับปรุงพื้นที่นั้น ความจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ภาคเอกชน (ร้อยละ 53.3) ภาคประชาสังคม (ร้อยละ 53.3) และ ภาครัฐราชการ (ร้อยละ 71.9) แสดงให้เห็นว่าประเด็นการจัดเก็บรายได้เพิ่มยังไม่ใช่ประเด็นเร่งด่วนในการจัดทำ เพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น การให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตมีความแตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

- ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการขนส่งสู่ตลาด เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 66.7) ส่วนประเด็นอื่นๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ ระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) (ร้อยละ 63.3) ระบบขนส่งทั้งหมด (ร้อยละ 60) แรงงาน (ร้อยละ 60) ทรัพยากร (วัตถุดิบ) (ร้อยละ 56.7) ภาคประชาสังคม (ร้อยละ 56.7) การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT (ร้อยละ 53.3) ระบบราชการ (ร้อยละ 53.3) และให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชนเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 43.3)

- ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญมากกับ ระบบขนส่งทั้งหมด (ร้อยละ 60.5) และทรัพยากร (วัตถุดิบ) (ร้อยละ 60.5) เป็นลำดับแรก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ แรงงาน (ร้อยละ 57.9) ระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) (ร้อยละ 55.3) การขนส่งสู่ตลาด (ร้อยละ 50) การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT (ร้อยละ 50) ภาคประชาสังคม (ร้อยละ 50) ระบบราชการ (ร้อยละ 44.8) และให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชนเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 36.9)

- ภาครัฐราชการให้ความสำคัญมากกับ ระบบขนส่งทั้งหมด (ร้อยละ 81.3) เป็นลำดับแรก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ ทรัพยากร (วัตถุดิบ) (ร้อยละ 78.2) ภาคประชาสังคม (ร้อยละ 78.2) แรงงาน (ร้อยละ 75) การขนส่งสู่ตลาด (ร้อยละ 75) การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT (ร้อยละ 71.9) ระบบราชการ (ร้อยละ 68.8) ระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) (ร้อยละ 68.7) และให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชนเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 59.3)

จะเห็นได้ว่าการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งสามภาคส่วนให้ความสำคัญกับระบบการขนส่ง ทรัพยากร (วัตถุดิบ) แรงงาน และระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์) เป็นลำดับแรกและให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน เป็นลำดับสุดท้าย

ในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ มีการให้ความสำคัญกับประเด็นใดในการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

- ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับประเด็นภาษีเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 56.7) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ สถานที่, แหล่งเงินทุน, แรงงาน และเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการ ให้ความสำคัญในระดับเดียวกัน (ร้อยละ 50) ส่วนประเด็นธรรมาภิบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) ให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 43.4)

- ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับแหล่งเงินทุนเป็นลำดับแรก (ร้อยละ 47.3) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไป คือ ภาษี (ร้อยละ 44.8) แรงงาน (ร้อยละ 44.7) ธรรมชาติบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) (ร้อยละ 36.9) สถานที่ (ร้อยละ 36.8) และให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการเป็นลำดับสุดท้าย (ร้อยละ 34.3)

- ภาครัฐให้ความสำคัญกับแหล่งเงินทุน เทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการและภาษีเป็นลำดับแรก (ร้อยละ 78.2) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ สถานที่ (ร้อยละ 75) แรงงาน (ร้อยละ 71.9) และให้ความสำคัญกับธรรมชาติบาลภาครัฐ (ลดการคอร์รัปชัน) (ร้อยละ 68.8) เป็นลำดับสุดท้าย

จะเห็นได้ว่าในการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายเพื่อให้การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสามภาคส่วนให้ความสำคัญกับภาษีและแหล่งเงินทุน เป็นลำดับแรก

5.1.1.2 ด้านผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเอกชนมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 46.6) ภาครัฐมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 50) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.3) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในสองภาคแรกมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือระดับมาก แต่ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีารรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นการให้การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเอกชนมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 53.4) ภาคราชการมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 59.4) ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 50) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับมาก

ประเด็นการให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นการเปิดเสรีทางการค้า ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 53.3) ภาคประชาสังคมมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 55.3) ภาคราชการมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 62.5) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ มีการให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นการเปิดเสรีทางการค้า ในระดับมาก

ประเด็นการให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 50) ภาคประชาสังคมมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 57.9) สำหรับภาคราชการนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่าการให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.9) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ การให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นการแทรกแซงจากภาครัฐ ในระดับมาก แต่ราชการกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นการให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 60) ภาคราชการมีการให้ความสำคัญมาก

(ร้อยละ 59.4) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ การให้ความสำคัญกลไกตลาดในประเด็นมีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาด ในระดับมาก แต่ภาคประชาสังคมกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นผู้ประกอบการ/นักลงทุนมีส่วนในการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 66.6) ภาคราชการมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 59.4) ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 52.6) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ผู้ประกอบการ/นักลงทุนมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ในระดับมาก

ประเด็นกลไกทางการตลาดมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 60) ภาคราชการมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 59.4) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.6) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ กลไกทางการตลาดมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ในระดับมาก แต่ภาคประชาสังคมกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นข้าราชการมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 56.7) ภาคประชาสังคมมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 50) สำหรับภาคการชำนันมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.9) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ข้าราชการมีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ในระดับมาก แต่ภาคการชำนันกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นศักยภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 46.7) ภาคการชำนันมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 59.4) ภาคประชาสังคมมีความคิดเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 50) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ศักยภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษได้ในระดับมาก

5.1.1.3 ด้านการตัดสินใจ

ประเด็นท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 50) ภาคการชำนันมีการให้ความสำคัญระดับมาก (ร้อยละ 46.9) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.9) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคการชำนันมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอ

ความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในระดับมาก แต่ภาคประชาสังคมกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นความสำเร็จของเศรษฐกิจพิเศษ มีการให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ แตกต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

- ภาคเอกชนให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ประกอบการ (ร้อยละ 56.6) เป็นอันดับแรก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 53.3) ประชาชนในพื้นที่ (ร้อยละ 53.3) และให้ความสำคัญกับประเด็นข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัด (ร้อยละ 46.6) เป็นลำดับสุดท้าย

- ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ประกอบการ และ ประชาชนในพื้นที่ (ร้อยละ 47.4) เป็นอันดับแรก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 42.2) และให้ความสำคัญกับประเด็นข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัด (ร้อยละ 34.3) เป็นลำดับสุดท้าย

- ภาคราชการให้ความสำคัญกับประเด็นผู้ประกอบการ (ร้อยละ 65.6) เป็นอันดับแรก ส่วนประเด็นอื่น ๆ ให้ความสำคัญเป็นลำดับถัดไปคือ ประชาชนในพื้นที่ (ร้อยละ 59.4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 53.1) และให้ความสำคัญกับประเด็นข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัด (ร้อยละ 50) เป็นลำดับสุดท้าย

จะเห็นได้ว่าทั้งสามภาคส่วนมีการให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการเป็นอันดับแรก และให้ความสำคัญกับประเด็นข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัดเป็นลำดับสุดท้าย

ประเด็นในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนากัน ภาคเอกชนมีความเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 40) และภาคราชการมีความเห็นในระดับมาก (ร้อยละ 71.9) สำหรับภาคประชาสังคมนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับปานกลาง (ร้อยละ 47.4) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนากัน ในระดับมาก แต่ภาคประชาสังคมกลับให้ความสำคัญในระดับปานกลางเท่านั้น

ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้น ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 46.7) ภาคประชาสังคมมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 50) ภาคราชการมีการให้ความสำคัญมาก (ร้อยละ 46.9) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้น ในระดับมาก

ประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน ภาคเอกชนมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.7) และภาคราชการมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.9) สำหรับภาคประชาสังคม นั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับมาก (ร้อยละ 47.4) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาคเอกชน และภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน ได้ในระดับปานกลาง ส่วนภาคประชาสังคมมีความเห็นว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน ได้ในระดับมาก

ประเด็นนโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น มีประสิทธิภาพ ภาคเอกชนมีการให้ความสำคัญระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.3) ภาคประชาสังคมมีการให้ความสำคัญระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.9) ภาครัฐมีการให้ความสำคัญระดับ (ร้อยละ 53.1) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ นโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้น มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

ประเด็นหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจน ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.3) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 52.6) ภาครัฐมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.8) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนในระดับปานกลาง

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงาน ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.7) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.3) ภาครัฐมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.1) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงาน ในระดับปานกลาง

ประเด็นปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.5) ภาครัฐมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.8) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้ว มีในระดับปานกลาง

5.1.1.4 ด้านการลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น

ประเด็นกระบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็ว ภาคประชาสังคมมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.9) และภาครัฐมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.9) สำหรับภาคเอกชนนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับมาก (ร้อยละ 50) ซึ่งจะเห็นได้ว่าใน ภาคประชาสังคมและภาครัฐมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ กระบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็วได้ในระดับปานกลาง ส่วนภาคเอกชนมีความเห็นว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงาน ได้ในระดับมาก

ประเด็นความเพียงพอของงบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.7) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.9) ภาครัฐมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.3) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ

ความเพียงพอของงบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีในระดับปานกลาง

ประเด็นบุคลากรภาครัฐที่ทำการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจ ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.3) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.8) ภาคราชการมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.9) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ บุคลากรภาครัฐที่ทำการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจมีในระดับปานกลาง

ประเด็นขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็วภาคประชาสังคมมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 73.7) และภาคราชการมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 59.4) สำหรับภาคเอกชน นั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่ามี การให้ความสำคัญในระดับมาก (ร้อยละ 46.7) ซึ่งจะเห็นได้ว่าใน ภาคประชาสังคมและภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็วในระดับปานกลาง ส่วนภาคเอกชนมีความเห็นว่ามี ความเป็นรูปธรรมและรวดเร็วในระดับมาก

ประเด็นการควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีความสูญเสียเปล่าของงบประมาณและเวลา

ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.2) ภาคราชการมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.3) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ การควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความสูญเปล่าของงบประมาณและเวลา มีในระดับปานกลาง

ประเด็นมีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัด ภาคเอกชนมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ภาคประชาสังคมมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.8) ภาคราชการมีความเห็นว่ามีในระดับปานกลาง (ร้อยละ 65.6) จะเห็นได้ว่าในทั้งสามภาคส่วนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน คือ มีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัดมีในระดับปานกลาง

ประเด็นการมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภาคประชาสังคมมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55.3) และภาคราชการมีความเห็นในระดับปานกลาง (ร้อยละ 56.3) สำหรับภาคเอกชน นั้นมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากสองภาคส่วนแรก โดยมีความคิดเห็นว่าการให้ความสำคัญในระดับมาก (ร้อยละ 46.7) ซึ่งจะเห็นได้ว่าใน ภาคประชาสังคมและภาคราชการมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือการมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ส่วนภาคเอกชนมีความเห็นว่า ประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในระดับมาก

5.1.1.5 ประเด็นอื่น ๆ เนื่องจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านด่าน ตำบลท่าข้าม และตำบลปไร่ อำเภออรัญประเทศ และตำบลผักชะ อำเภอวัฒนานคร โดยทั้ง 4 ตำบล มีพื้นที่รวมกว่า 200,000 ไร่ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนา เขตเศรษฐกิจในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การแก้ปัญหาเรื่องแรงงาน ซึ่งในปัจจุบันมีแรงงาน จากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึง มีแนวความคิดว่าต้องมีจุดรองรับแรงงานให้อยู่บริเวณตามแนวชายแดน เท่านั้น เพื่อให้การบริหารจัดการเรื่องแรงงานสามารถทำได้ง่าย สำหรับแรงงานที่สามารถ พิสูจน์สัญชาติได้ และได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดของ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวง มหาดไทยนั้น สามารถเดินทางมาทำงานในประเทศไทยได้ รวมถึงแรงงานที่ มาทำงานในลักษณะเข้าไป - เย็นกลับ หรือเข้ามาทำงานตามฤดูกาล

2) เป้าหมายสำคัญของการกำหนดพื้นที่เป็นเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้ชาวสระแก้ว มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ลดรายจ่าย ขยายโอกาส และลดช่องว่างระหว่างรายได้ของประชาชน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้น นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป

3) ปัญหาการแออัดของจุดผ่านแดน จังหวัดสระแก้ว ยังมีชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีระยะทางยาวถึง 165 กิโลเมตร รวมทั้ง มีการติดต่อการค้าระหว่างประเทศที่จะเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชา และเวียดนาม โดยในปี 2557 มีมูลค่าการค้าชายแดนมากกว่า 70,000 ล้านบาท มีแนวโน้ม ที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้จุดผ่านแดนบริเวณด่านคลองลึก มีความแออัด

จากปริมาณรถบรรทุกสินค้า ตลอดจนประชาชนเป็นจำนวนมากที่รอคิว จะเข้าไปยังประเทศกัมพูชา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาและเสียโอกาสทางการแข่งขัน ดังนั้นรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของจังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีทำเลที่ตั้ง และสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการเป็นศูนย์กลางการค้า การขนส่ง เชื่อมโยง ภูมิภาคอินโดจีน จึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้สามารถ กระจายสินค้าได้อย่างสะดวกรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องเปิดจุดผ่านแดนเพิ่มขึ้น จำนวน 2 จุด คือ บริเวณจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน ตำบลท่าข้าม และจุดผ่านแดนบ้านไร่ อำเภอรัญประเทศ ซึ่งสำหรับการเปิดจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยน อยู่ระหว่างการพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ และเป็นจุดรับน้ำของทั้งจังหวัดสระแก้วและฝั่งกัมพูชา หากเปิดจุดผ่านแดนดังกล่าว จะต้องวางโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบ เพื่อมิให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในบริเวณตัวเมือง อรัญประเทศได้ ส่วนพื้นที่ตำบลบ้านไร่ เป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศเหมาะสมสำหรับการเปิดจุดค้าขายกับประเทศกัมพูชา แต่พื้นที่บริเวณดังกล่าวมีปัญหาเรื่องพื้นที่ ทัชชชอน โดยรัฐบาลได้มอบหมายให้สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ และกองทัพบก ร่วมหารือกับประเทศกัมพูชา เพื่อทำบันทึกข้อตกลง “ทั้งสองประเทศ จะไม่กล่าวถึงแนวเขตพื้นที่ทัชชชอน” แต่จะพูดเฉพาะการแสวงหาประโยชน์ ทางด้านการค้าขายร่วมกัน

4) การพัฒนาอุตสาหกรรม คณะกรรมการนโยบาย เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้กำหนดกิจการเป้าหมายสำหรับพื้นที่จังหวัดสระแก้ว 9 กลุ่มกิจการคือ 1. อุตสาหกรรมเกษตรประมงและกิจการที่เกี่ยวข้อง 2. อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง 3. อุตสาหกรรมผลิตเครื่องเรือน 4. อุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับ 5. อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักรและชิ้นส่วน 6. อุตสาหกรรม

เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 7. กิจการโลจิสติกส์ 8. นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และ 9. กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดสระแก้วได้จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service : OSS) ขึ้น ณ บริเวณชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นศูนย์บริการข้อมูลด้านเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสำหรับนักลงทุนมาสอบถามข้อมูล ซึ่งในอนาคตจังหวัดมีเป้าหมายที่จะให้ศูนย์ OSS สามารถเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงข้อมูลในด้านต่าง ๆ เช่น การขออนุญาตจดทะเบียนแรงงาน การอนุมัติ/อนุญาตการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว ในปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานของรัฐบาล ภายใต้การขับเคลื่อนของจังหวัดสระแก้ว โดยมีผู้ว่าราชการเป็นประธาน แต่เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการพร้อมกันหลายพื้นที่ ดังนั้น การดำเนินหลักจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นเป็นอันดับแรก

5.1.2 ปัจจัยในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว

5.1.2.1 การประสบปัญหาในเรื่องของการแปลงนโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติ เนื่องจากเป็นลักษณะของโครงการจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค ดังนั้น การดำเนินงานจึงเป็นลักษณะของการสั่งการจากบนลงล่าง รวมทั้งการดำเนินการในบางประเด็น จะเป็นในลักษณะมีแต่นโยบายแต่ไม่มีแนวปฏิบัติให้ดำเนินการ

5.1.2.2 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมยังมีลักษณะไม่ดีพอ การดำเนินการส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ที่ภาครัฐเท่านั้น ดังนั้น ควรมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเพื่อรองรับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะพื้นที่อีกด้วย

5.1.2.3 สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน ในการลงทุน ยังขาดความชัดเจน และไม่ดึงดูดนักลงทุน เนื่องจากปัจจุบันสิทธิที่ให้เป็นการนำเอา สิทธิประโยชน์ตามมาตราการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) หรือ Board of Investment (BOI) สำหรับเขตนิคมอุตสาหกรรมมาใช้ จึงไม่เป็นการดึงดูดใจนักลงทุนมากไปกว่าเดิม รวมทั้งในบริเวณพื้นที่ชายแดน ยังคงเป็นพื้นที่ประกาศกฎอัยการศึกซึ่งจะกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนได้

5.1.2.4 การลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น ในประเด็นนี้สาระสำคัญส่วนใหญ่ อยู่ในระบบราชการ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่ระดับปฏิบัติจะสามารถตัดสินใจเองได้ จึงต้องมีการแก้ปัญหาในระดับนโยบาย ซึ่งปัญหาในระบบราชการในปัจจุบัน ได้ฝัง รากลึกมาในสังคมไทยนับร้อยปี ยังคงส่งผลต่อความความเชื่อถือของประชาชน โดยการผลักระการตัดสินใจการบริหารราชการต่าง ๆ ให้ราชการเป็นผู้ตัดสินใจ แต่เพียงผู้เดียว

5.1.3 บทบาทของภาครัฐต่อการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว ซึ่งหากต้องการเพิ่มประสิทธิภาพ ให้การดำเนินการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว ควรต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

5.1.3.1 การให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยให้ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

5.1.3.2 การบริหารแบบมีอาชีพ ซึ่งในกรณีพื้นที่เขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว หมายถึงการกำหนดรูปแบบให้มีความชัดเจน ว่าจะเป็นในรูปแบบใด เพราะการกำหนดรูปแบบดังกล่าวจะส่งผลต่อการกำหนด บทบาทและหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ในการให้การสนับสนุนการก่อตั้งเป็น

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการบริหารให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำเป็นต้องเป็นส่วนที่ปฏิบัติงานแยกออกจากงานราชการประจำ โดยมีผู้ว่าการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่ตัดสินใจดำเนินการ ควรจัดเตรียมบุคลากรเป็นการเฉพาะเพื่อรองรับภาระงานในการพัฒนาเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอีกด้วย

5.1.3.3 ควรให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทร่วมในการกำหนดนโยบาย จะเห็นได้ว่าการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลเป็นการกำหนดรายละเอียดโดยสภาพัฒนา โดยไม่มีภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนในการระดมความคิดเห็นนั้นแนวคิดส่วนใหญ่ยังเป็นอยู่ในระบบราชการ ซึ่งจากการไม่ได้บูรณาการงานภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาทำงานด้วยกัน ดังนั้นในขั้นตอนการปฏิบัติงานจึงประสบปัญหา ติดขัดด้วยเรื่องระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการ

5.1.4 บทบาทของกองทัพไทยในพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา ในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้ว เนื่องจากในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างไทย - กัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีหน่วยงานทางความมั่นคงหลายหน่วยงานในกองทัพให้การดูแลเพราะเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความมั่นคงสูง เพราะมีความใกล้ชิดกับประเทศกัมพูชา สำหรับกระทรวงกลาโหมมีบทบาทหน้าที่ตามแนวชายแดนที่ดำเนินการในปัจจุบันคือ หมู่บ้านป้องกันชายแดน ดูแลเรื่องกับระเบิดและความมั่นคงทางด้านการค้ามนุษย์และยาเสพติด ซึ่งเป็นบทบาทหลักตามที่ได้รับมอบหมาย แต่สำหรับจากการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วในปัจจุบันผู้รับผิดชอบหลักคือกระทรวงมหาดไทย สำหรับกระทรวงกลาโหมโดยกองทัพเพียงแต่สนับสนุนระบบการบริหารจัดการตามที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการตั้งโครงการแบบบนลงล่าง ดังนั้นจึงประสบปัญหาในเรื่องของการแปลงนโยบายมาสู่ภาคปฏิบัติ เนื่องจากเป็นลักษณะของโครงการจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค ดังนั้นการดำเนินงานจึงเป็นลักษณะของการสั่งการจากบนลงล่าง รวมทั้งเป็นการดำเนินนโยบายโดยกระทรวงมหาดไทย แต่ในขณะที่พื้นที่จังหวัดสระแก้วนั้นมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นจึงประสบปัญหาในการดำเนินงานโครงการให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในงานวิจัยคือ หากต้องมีการดำเนินงานโดยโครงการในลักษณะนี้ การวางนโยบายจากส่วนกลางควรมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และมีแนวปฏิบัติที่ให้ส่วนภูมิภาคสามารถดำเนินการได้ รวมทั้งต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับพื้นที่ของตนเองได้

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อื่น ๆ ตามประกาศของรัฐ เนื่องจากการมีบริบทที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค อาจส่งผลให้เกิดผลการศึกษาที่แตกต่างกัน รวมทั้งประเด็นการบริหารระบบราชการไทยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก และต้องใช้ระยะเวลานานในการปรับเปลี่ยนและแก้ไขปัญหา โดยผลการดำเนินนโยบายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่สามารถประเมินถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของนโยบายได้ในช่วงระยะอันสั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินความคืบหน้าของผลการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งสามขั้นตอนคือ 1) ก่อนการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2) ระหว่างการปฏิบัตินโยบาย และ 3) หลังการนำนโยบายไปปฏิบัติ

บรรณานุกรม

หนังสือ

กระทรวงการต่างประเทศ. ข้อมูลที่ประชาชนไทยควรทราบ เกี่ยวกับ
กรณีประสาทพระวิหาร และการเจรจาเขตแดนไทย – กัมพูชา. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ, 2554.

กาญจนา จันทร์เจ็ก. ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ
เพื่อนบ้านชายแดน : ศึกษาเฉพาะกรณีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียดิน.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.

กรมกิจการชายแดนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. ปัจจัยความสำเร็จ
ในการนำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือชายแดน ไทย – กัมพูชา (ระดับ GBC)
ไปสู่การปฏิบัติ : คำแนะนำแนวทางการปฏิบัติในการเสริมสร้างความร่วมมือ
ด้านความมั่นคงกับกัมพูชา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2557.

กรมกิจการชายแดนทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย. คู่มือการปฏิบัติงาน
กับประเทศเพื่อนบ้าน ด้านกัมพูชา. มปป.

दनัยวัฒนา รุ่งอุทัย. ความร่วมมือด้านความมั่นคงของประเทศ
ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้อาเซียน : การวิเคราะห์พัฒนาการ
และความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมความมั่นคง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558.

พรเทพ จันทรนิภ. ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN SECURITY). พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : บริษัท เอ.เอส.เทคนิคการพิมพ์ จำกัด, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. สรุปการสัมมนา
ความมั่นคงสู่อาเซียนฯ ครั้งที่ 1 - 4 ปี 2557. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและการพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสาร
ประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 1/2557 เรื่อง “การเตรียม
ความพร้อมของกองทัพไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในพื้นที่รับผิดชอบ
กองทัพภาคที่ 3”. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและ
การพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสาร
ประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 2/2557 เรื่อง “การเตรียม
ความพร้อมของกองทัพไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในพื้นที่รับผิดชอบ
กองทัพภาคที่ 1”. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและ
การพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสาร
ประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 3/2557 เรื่อง “การเตรียม
ความพร้อมของกองทัพไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในพื้นที่รับผิดชอบ
กองทัพภาคที่ 2”. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและ
การพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสาร
ประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 4/2557 เรื่อง “การเตรียม
ความพร้อมของกองทัพไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในพื้นที่รับผิดชอบ
กองทัพภาคที่ 4”. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและ
การพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2553.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่าง ไทย – กัมพูชา ลาว และเวียดนาม ปี พ.ศ.2557 – 2559. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อก และการพิมพ์, 2556.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงสู่ความมั่นคงอย่างยั่งยืนระหว่าง ไทย – เมียนมาร์ : การสร้างความร่วมมือด้านการบริหารจัดการชายแดน พ.ศ. 2557 – 2561. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและการพิมพ์, 2557.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสารประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 1/2558 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสารประกอบการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 2/2558 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสารสรุป การสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 1/2558 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558.

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. เอกสารสรุป การสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 2/2558 เรื่อง การเสริมสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด, 2558.

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีนริ. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ.2556 - 2560). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2557.

วิทยานิพนธ์

เจอรจา นูเมฆ. แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษา เทศบาลตำบลเวียงเทิง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2555.

ธารินี สาเขตร์. แนวทางการเสริมสร้างร่วมมือการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตาก. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

นฤมล นาคา. การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548.

นิรุช บุณยฤทธิธรรม. ผลลัพธ์การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่
มาใช้ในการปฏิรูประบบราชการของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเชียงใหม่.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.

บรรเจิด อินทร์รัตน์. แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชน
ในการชำระภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตุ่ม อำเภอพร้าว จังหวัด
เชียงใหม่. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

ประโยชน์ ส่งกลิ่น. การปฏิรูปการจัดการภาครัฐ : กรณีศึกษาการจัดการ
ภาครัฐแนวใหม่ในประเทศไทยและสิงคโปร์. รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2551.

พรณปรียา อ้นประวัตติ. การบริหารภาครัฐแนวใหม่ในงานบริการ
ประชาชนด้านทะเบียนที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย. รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553.

วรรณะ ท้าวเพชร. การจัดทำแผนพัฒนาตำบลตามแนวทางการจัดการ
ภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลซับสนมทอด อำเภอบึงสามพัน
จังหวัดเพชรบูรณ์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.

สมชาย สุเทศ. การบริหารการจัดการภาครัฐแนวใหม่ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม. รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2554.

สิทธิศักดิ์ รูปขำดี. แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชน
ในการชำระภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัด
เชียงใหม่. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

สุรศักดิ์ พันธา. การบริหารจัดการตามหลักบริหารภาครัฐแนวใหม่ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินช้าง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอำนาจเจริญ.
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

สุนิสา ปัญญาสุรจิต. การค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน.
เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.

วารสาร

ผจงจิตต์ วงศ์ธีรญาณเดชะ. อิทธิพลของการบริหารภาครัฐแนวใหม่
ที่มีต่อการบริหารภาครัฐไทยในปัจจุบัน. วารสารการจัดการสมัยใหม่ 5, 2
(ก.ค. - ธ.ค.2550) 2550. น.117 - 133

เว็บไซต์

ทำเนียบรัฐบาล. (2557). ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขต
พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.). สืบค้น 10 มกราคม 2558 จาก <http://www.thaigov.go.th/th/news1/>

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2557). โอกาสไทยเจาะลุ่มน้ำโขง “การค้า
ชายแดน” ชุมทรัพย์ใกล้ตัว. สืบค้น 22 มกราคม 2558 จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1400667130

หลักเมือง. (2557).แผนปฏิบัติงาน 3 ปี การปฏิบัติการกิจของกองทัพไทย
เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558. สืบค้น 23 มกราคม 2558 จาก
<http://lakmuangonline.com/asiandefensedetail.php?lcid=3&cid=3>

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็น

วัตถุประสงค์: เพื่อสำรวจความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “กองทัพไทยกับการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความมั่นคงชายแดนแบบองค์รวมกับประเทศเพื่อนบ้าน : กรณีศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดสระแก้ว” ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ ข้าราชการกลาโหม ข้าราชการพลเรือน
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพส่วนตัว
 อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ขอให้ท่านเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความจำเป็นพื้นฐาน						
1	กระบวนการในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความซับซ้อนเพียงใด					
2	การเก็บรายได้เพิ่มเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความจำเป็นเพียงใด					
3	ในการลงทุนเพื่อจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ประเด็นต่อไปนี้มีส่วนในการเพิ่มผลผลิตได้เพียงใด					
	- ระบบขนส่งทั้งหมด					
	- ทรัพยากร (วัตถุดิบ)					
	- แรงงาน					
	- การขนส่งสู่ตลาด					
	- การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ IT					
- ระบบสาธารณูปโภค (น้ำ/ประปา/ไฟฟ้า/โทรศัพท์)						

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		ต่ำสุด	ปานกลาง	สูง	น้อย	มากที่สุด
	- งานวิจัยและพัฒนา โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน					
	- ระบบราชการ					
	- ภาคประชาสังคม					
4	ประเด็นใดที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้ความสามารถในการแข่งขันสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
	- ภาษี					
	- สถานที่					
	- แหล่งเงินทุน					
	- แรงงาน					
	- เทคโนโลยี/เทคนิคการบริหารจัดการ					
	- ธรรมชาติภูมิประเทศ (ลดการคอร์รัปชัน)					
	- อื่น ๆ ระบุ.....					
ผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุน						
5	การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมีเพียงใด					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้การสนับสนุนในการเปิดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงใด					
7	กลไกตลาดในประเด็นต่าง ๆ มีการให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด					
	- มีการเปิดเสรีทางการค้ามากน้อยเพียงใด					
	- มีการแทรกแซงจากภาครัฐมากน้อยเพียงใด					
	- มีความคุ้มค่าในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับกลไกการตลาดเพียงใด					
8	ผู้มีส่วนในการแก้ปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ มีเพียงใด					
	- ผู้ประกอบการ/นักลงทุน					
	- กลไกทางการตลาด					
	- ข้าราชการ					
9	ศักยภาพของจังหวัดสระแก้วทางด้านกลไกการตลาดสามารถผลักดันให้เกิดเขตเศรษฐกิจพิเศษได้เพียงใด					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การตัดสินใจ						
10	ท้องถิ่นมีส่วนในการเสนอความคิดและร่วมตัดสินใจในการตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษมากน้อยเพียงใด					
11	ความสำเร็จของเขตเศรษฐกิจพิเศษใครมีส่วนสำคัญมากที่สุด					
	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
	- ผู้ประกอบการ					
	- ประชาชนในพื้นที่					
	- ข้าราชการ/หน่วยงานในระดับจังหวัด					
12	ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวางแผนหรือประชุมสัมมนาเพียงใด					
13	เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนได้ดีขึ้นมากน้อยเพียงไร					
14	เขตเศรษฐกิจพิเศษจะช่วยพัฒนาคุณภาพของงานได้เพียงไร					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	นโยบายการก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นนโยบายที่ทำให้เป็นรูปธรรมนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด					
16	หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดทำเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด					
17	ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ/ผู้ลงทุนกับแรงงานมีอยู่ในระดับใด					
18	ปัญหาการขาดแคลนแรงงานของพื้นที่จังหวัดสระแก้วมีเพียงใด					
ลดขั้นตอนให้ง่ายขึ้น						
19	กระบวนการของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีความรวดเร็วเพียงใด					
20	งบประมาณของภาครัฐในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพียงพอเพียงใด					

ลำดับ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21	บุคลากรภาครัฐที่ทำการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับมอบอำนาจในการตัดสินใจเพียงใด					
22	ขบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นไปได้ได้อย่างเป็นรูปธรรม สะดวก รวดเร็วเพียงใด					
23	การควบคุมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีความสูญเปล่าของงบประมาณและเวลาเพียงใด					
24	มีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับหน่วยงานท้องถิ่น/จังหวัดเพียงใด					
25	การมอบอำนาจให้กับประชาชน/สังคมในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีเพียงใด					

ภาพประกอบ

การนำเสนอการวิจัย ในการสัมมนาความมั่นคงสู่อาเซียน ครั้งที่ 3/58
เรื่อง
“การสัมมนาผลงานทางวิชาการความมั่นคงสู่อาเซียนของกองทัพไทย”
ระหว่างวันที่ 14 – 15 ก.ค.58
ณ โรงแรม เดอะไทด์ รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี

**ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ**

62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0 2275 5716 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

